ሰርቫንቲስ

ዶን ኪሾት

ክፍል አንድ

በሚካኤል ደ ሰርቫንቲስ ሳቬንድራ
1547—1616

ከእስፓንኛ ወደ እንግሊዘኛ
ከሳሙኤል ፑትናም

ከእግሊዝኛ ወደ አማርኛ
አስፋው ተፈራ ወ/መስቀል

ግንቦት 1977

የመጽሐፉ ቴክኒክ ይዘት

—የኮምፒመጠን 20 ሲሰሮ
—የቁመቱ መጠን 30 ሲ.ሜ.ር
—የፊደሉ መጠን ልክ 10 ኮር
—የቃላት ብዛት (ግ) 72,272
—የጎትመት ብዛት 10,000 ኮፒ

አሳታሚ ፤ አስፋው ተፈራ ወ/መስቀል

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው

ሴንትራል ማተሚያ ቤት
የሥራ ትዕዛዝ ቁ. 3586/1977
የታተመበት ፤ አዲስ አበባ
ግንቦት 1977

አ ር እ ስ ት

ገጽ

1. ለልዑል የቪሾር መስፍን የተጻፈ ደብዳቤ 5
2. የደራሲው የሕይወት ታሪክ 7
3. ምዕራፍ 1 ስለ ስመ ጥር ክበርቱ..... 16
4. ምዕራፍ 2 ብልሃተኛው ዶን ኪሾት 27
5. ምዕራፍ 3 ዶን ኪሾት የተካነ ፈረሰኛ..... 42
6. ምዕራፍ 4 ፈረሰኛችን ሆቴሉን ለቆ ከወጣ በኋላ በመንገዱ ላይ..... 54
7. ምዕራፍ 5 ፈረሰኛችን ላይ የደረሰው መውደቅ.. 66
8. ምዕራፍ 6 ቄስና ጠንር ቆራጩ 75
9. ምዕራፍ 7 ጐበዙ ፈረሰኛችን..... 87
10. ምዕራፍ 8 ጀግናው ዶን ኪሾት ከሚያስፈሩት የነፋስ ወፍጮዎች ጋር ያደረገው 97
11. ምዕራፍ 9 የማንቻው ጀግናና ጐበዙ ቢስካሊያዊ የተሳለፉበት 112
12. ምዕራፍ 10 በዶን ኪሾትና በጋሻ ጃግሬው በሳንቾ ፓንቻ 121
13. ምዕራፍ 11 በዶን ኪሾትና በፍየል አርቢዎች የደረሰው ሁኔታ 130
14. ምዕራፍ 12 አንደኛው ፍየል አርቢ ከዶን ኪሾት ጋር 144
15. ምዕራፍ 13 የአረኖይቱ ማርቼላ ታሪክ 153
16. ምዕራፍ 14 የሚቹ አረኛ የጂሮስቶሞስ የብስጭት ግጥም 170

Pdf by Meysor Bro

17. ምዕራፍ 15 ዶን ኪሾት እርሀራሄ ከሌላቸው ያንዳ
ሶች ጋር 191

18. ምዕራፍ 16 ብልሁ መኳንን ፈረሰኛው ዶን
ኪሾት እሱ የመስፍን ግንብ ብሎ ከሰ
የመው ሆቴል ውስጥ 204

19. ምዕራፍ 17 ቆፍጣናው ዶን ኪሾት 217

20. ምዕራፍ 18 በጌትየው በዶን ኪሾትና በጋሻ ጃግ
ሬው በሳንቾ ፓንቻ መካከል የተደረገ
ውን አስደሳች ንግግር 233

21. ምዕራፍ 19 ዶን ኪሾት ከጋሻ ጃግሬው ጋር
በጨለማ ሲጓዝ ካንድ ሬሳ ጋር ተገ
ናኝቶ ያከናወነው ግጥሚያ 252

22. ምዕራፍ 20 በስመ ጥሩነታቸው በመላው ዓለም
ላይ የገነኑት ዙዋሪ ፈረሰኞች 267

ለልዑል ጌታዬ የቪሾር መስፍን

የጂብራሌዎን ማርኪዝ ፣ የቤናልካዛርና የባናሬስ ካውንት ፣ የአልኮሰር አውራጃ ቪስ ካውንት ፣ የካፒላ—የኩሪዮል—የቡርጌሎስ ከተማዎች ጋታ ጌታ

ልዑል ጌታዬ ሆይ !

ብልህና አስተዋይ ልዑል እንደመሆንዎ መጠን ማናቸውንም ዓይነት ሥነ ጽሑፍ በቅን አስተያየት እየገመቱ ለመዘከርነት ለመቀበል እጅግ የሚወዱንና የሚፈቅዱ መሆንዎን አጣርቼ ስለማውቅ ፣ ይህን የብልህነትንና የጥሩ ስሜትን ጥበብ የሚገልጥ በተለይም እነዚያ በትውልዳቸው መሠረት ጨዋነት እየተመኩ ለተራ ጥቅም ዝቅ ብለው ማገልገልን ከታላቅ ውርደት የሚቆጥሩት ልበ ኩሩ ሰዎች የተከተሉትን የሕይወት ጉዳና የሚያብራራ ልብ ወለድ ድርሰት አዘጋጅቼ ለሕዝብ ለማበርከት በጋለ ትጋት ደክሜ ያጠናቀቅሁትን «የባለሞያው መኳንን የማንቻው ዶን ኪሾትን» የሕይወት ታሪክ በልዑልነትዎ ከፍተኛ ጠባቂነት ሥር ለማሳተም ቁርጥ ሀሳብ አደረግሁኝ ።

ይህን ያህል ተብሎ ለማይገመተው ለልዑልነትዎ ታላቅ ሰውነት የሚገባውን የላቀ ክበሬታ እየሰጠሁ ፣ የልዑልነትዎ መልካም ፈቃድ ሆኖ መጽሐፉን በጥቢታው ሥር እንዲቀበሉኝ እፈትዎ ተንበርክኬ ልመናዬን በፍጹም ትሕትና አቀርባለሁ ።

ይህም መጽሐፍ በልፁልነትዎ ጥላ ሥር የተጠበቀ እንደ ሆነ ምንም እንኳ በታላላቆቹ ጠቢባን ደራሲዎች ዘንድ የሚዘጋጁት ከፍተኛ ድርሰቶች ሁሉ የሚጐናጸፉትን ዓይነት እጅግ ብርቅና ድንቅ የሆኑትን የለዛ ማጌጫዎችና የመምህርነት ቃላት ያልተጐናጸፈ ደሀ መሆኑን ባውቅ የድንቁርናቸውን ወሰን ሳያክ ብሩ ጥሰው እያለፉ በሴሎቹ ድካም የተዘጋጀውን ድርሰት ለመን ቀፍና ለማኳስስ ሲሉ በከረረ ጥላቻና በታወረ አስተያየት እየ ወነጀሉ ሊያጠፉት ከሚነሱት ተንኰለኞች ሊድን ስለሚችል ፣ በዚሁ መጽሐፍ ላይ ጥፋት አይተናል በማለት በምቀኝነት መን

ፈስ እየዶለቱ አስመስለው ለማሳመን አንዳንድ ሐሳዊ መስካሪ ዎች የሚያቀርቡትን ሐሰተኛ ሰበብ በመቃወም ልዑልነትዎ እርግጠኛና ቁርጠኛ በሆነ ፍርድ ጋሻና ጠበቃ ሆነው ጠላቶቹን እንዲከላከሉለት በልዑልነትዎ ተማጥኜአለሁ ።

ስለዚህ የልዑልነትዎ ልበ ብሩህነትና አስተዋይነት የኔን መልካም ስሜት በቅን አስተያየት እንደሚገምተው ብርቱ እምነት ስላለኝ ይህችን አነስተኛ ስጦታ የማበረክተው በአነስተኛ ነቷ ቅር እንዳማይሰኙ ፍጹም እርግጠኛ ሆኜ ነው ።

የልዑልነትዎ ፍጹም ታማኝ አገልጋይ
ሚካኤል ዲ ሰርቫንቲስ ሳቬንድራ

መግቢያ

በደራሲው ሕይወት ዙሪያ የተገኘ አጭር ታሪክ

ሚካኤል ሰርቫንቲስ ሳቬንድራ እንደ አውሮፓ አቆጣጠር በጥቅምት ወር 1547 ዓ.ም. አልካላ ዲ ሔናሬስ ከሚባል አገር ሀብት ከሌላቸው ከምግባረ መልካም ቤተሰብ ወገን ተወለደ ። እርሱ እራሱ እንደተረከው ከልጅነቱ ዕድሜው ጀምሮ መንፈሱን ወደ ቅኔ ትምህርት ማዘንበሉን ብቻ ይገልጻል ፣ ከዚህ በስተቀር በጐልማሳነቱ ዘመን ያሳለፈውን ሁኔታ የሚገልጽ አንድም የታሪክ ምንጭ አልተገኘም ።

የመጀመሪያ ትምህርቱን በሳላማንካ ዩኒቨርሲቲ ካስመረቀ በኋላ ቀጥሎ በ1568 ዓ.ም. ወደ ግድሪድ ተዛውሮ ሲማር ከብፁዕ ካርዲናል አኳቪቫ ጋር ተዋወቀ ። ብፁዕነታቸውም የወጣቱን ብልህነትና ንቃት ተመልክተው ፍቅራቸውን አሳደሩበት ።

ሚካኤል ከብፁዕነታቸው ጋር መተዋወቁን ከታላቅ ዕድል ስለቆጠረው ምኞቱን ለመፈጸም ሲል በእልፍኝ አሽከርነት ደንብ አድሮላቸው ተከትሎአቸው ወደ ሮም ለመሄድ ቁርጥ አሳብ አደረገ ። ይህን የመሰለው የአገልግሎት ደንብ በንድ የቤተክህነት ወራሹ መንበር ዘንድ እንደማናቸውም ተራ አሽከርነት የሚቆጠር ሥራ አልነበረምና ሚካኤል ከብፁዕነታቸው ጋር በቆየበት ጊዜያት ማናቸውም መልካም አያያዝና ባለሟልነት አልተጓደለበትም ነበር ። ይልቁንም በዚያን ዘመን በእስፓኒያ አገር በአናኗራቸው እጅግ ተግደርዳሪ ከነበሩት የጨዋ ልጆች ዛሬ በዘመኑ መለወጥ የተነሳ የጥንት ክብራቸውን አጥተው ድህነት ከተጫናቸው ወገኖች የርምን ከተማ ጥንታዊ ታሪክና ውበት ለመጐብኘትና እንዲሁም የተፈጥሮ ስጦታቸውን በትምህርት ለማሻሻል ከሚመኙት ወጣቶች መካከል አንደኛው ሚካኤል ስለነበረ የጀመረውን ትምህርት አቋርጦ ወደ ሮም ለመሄድ በመነሳቱ ቅር አልተሰኘም ነበር ። ሮምም በሚገኝበት ጊዜ እንደተመለከተው ተሰፋው የተመሠረተበት የወደፊት ምኞቱ

የትንቢት ታላቅነቱን የሚያረጋግጥለት አለመሆኑን ከቀን ወደ ቀን እየተረዳው ስለሄደ ከዕለት ምኞት በስተቀር ዘላቂ የሆነ ሞያ ሊይዝ አለመቻሉን በመረዳት ብፀዕነታቸውን አንድ ዓመት ያህል ካለገላቸው በኋላ ተሰናብቶ ተለያቸው ።

በዚያን ዘመን በአውሮፓ አገር የነበረው የሰላም ሁኔታ የሚ ተማመንበት ባለመሆኑና በተለይም ደግሞ በቅርብ ጊዜ ውስጥ ትልቅ ጦርነት እንደሚነሳ ታምኖ ሽብርና ግርግር በበረከተበት በእስፓኒያ ግዛት ውስጥ አብዛኛውን ጊዜ ተፈላጊ የነበረውና በቀላሉም ሥራ ለማግኘት የሚችለው የጦር መሣሪያ ታጥቆ የሚንቦራደድ ጉልማሳ በመሆኑ በዘመኑ ብርቅ በነበረው በወታ ደርነት ፍቅር እየተነፋፉ የማናቸውም ወጣት ፍላጐት እንደሚ ያደላው ሁሉ ሚካኤልም መሣሪያ የመጨበጥን እድል ስለመ ረጠ በመንግሥቱ ጦር ሠራዊት ውስጥ ተመልምሎ በተራ ወታ ደርነት ተቀጠረ ።

በጥቅምት 7 ቀን 1570 ዓ.ም. የቱርክ መንግሥትና የክርስቲ ያን ነገሥታት ስለሃይማኖት ነጻነት ባደረጉት ጦርነት የመስ ቀል ምልክት የሚያደርጉት የክርስቲያን ሕብረት ወታደሮች በቱርክ ሠራዊት ላይ ያገኙትን ድል አድራጊነት ስናስታውስ በዚያን ጊዜ ሚካኤልም በሌምፓንቶ የመርከብ ተዋጊ ጦር ክፍል ተሰልፎ በታላቅ ጀግንነት እንደተዋጋ ትዝ ይለናል ። ውጊ ያው እንደተፋፋመ ወዲያውኑ ሚካኤል በወባ ተነድፎ በጠና ትኩሳት ስለታመመ ይህንኑ የሻምበል አዛዡ አይቶ ወደ መታከሚያ ክፍል ተዛውሮ ከሌሎች በሽተኞች ጋር እንዲታ ከም አጥብቆ መክሮት ነበር ። እርሱ ግን ተኝቶ መታከሙን ከሰ ንፍና ስለቆጠረው የሕመሙን ቀላልነት በማስረዳት እንዲህ ሲል ለአለቃው መለሰለት ይባላል ።

«ሻምበሌ ሆይ! በዚህ የጦር ሜዳ የተሠማራሁ ሕዝብ ለአ ናት አገሩና ለሃይማኖቱ ነጻነት ፥ እንዲሁም ለንጉሡ ክብር ሲል እራሱን መስዋዕት ለማድረግ በቆራጥነት መነፈስ ከንዱን እን ስቶ በሚራኩትበት ጊዜ እኔ ሳልሞት በብርድ ልብስ ተጠቅ ልዬ እዚህ ሥፍራ መገኘቴ የምመኘውን ክብር አያሰጠኝም ።

እንዲያውም ከጦርነቱ ፍጻሜ በኋላ ስለሚካኤል ሕይወት ታሪክ አንዳንድ ነገር በተጠየቀ ጊዜ የሚሰጠውን መልስ እኔው እራሴ በሕይወት ሳለሁ ሠርቼ መቆየት ይገባኛል» ብሎ ተናገረ ።

ጦርነቱ እያደር እየበረታ ስለሄደ ሚካኤል እንደምኞቱ በውጊያው ውስጥ ገብቶ በሰሰት አረር ተመትቶ እስኪቆስል ድረስ የተሰጠውን ቦታ ሳይለቅ ጠላቶቹን በሚያስደንቅ ጀግን ነት ለማጥቃት ችሏል ። አቆሳሰሉም ባንድ እርሳስ ከግራ ክንዱ ላይ ፥ በሁለት እርሳስ ከጡት ሥሩ በላይ ስለነበረ የደረቱ ቁስል በሕክምና ሲድን የክንዱ ቁስል እያመረቀዘ ጤና የሚነሳው መሆኑ በሐኪም ምርመራ ከተረጋገጠ በኋላ እንዲቆረጥ ስለተ ደረገ በዚሁ ጠንቅ የግራው ክንዱ ጉምድ ሆኖ ለመቅረት በቃ።

ይህ የተቆረጠው እጁ ስላላ ሆኖ ከዳነለት በኋላ በጦር ሜዳ ላይ ለፈጸመው የጀግንነት ሞያ አንዳች ውለታ ሳይደረግ ለት እንደገና በገዛ ፈቃዱ ወደ ቀድሞው ጦር ክፍሉ ተመልሶ አገልግሎቱን ቀጠለ ።

በ1575 ዓ.ም. ላይ ደግሞ ወደ ሌላ የጦር ግንባር ዘምቶ የሚያከራ ጀብዱ ሠርቷል ። ይህም ውጊያ እንደተፈጸመ ወዲ ያውኑ አገራቸው ለመግባት የሚፈልጉት ወታደሮች ሁሉ በተራ እየተጸፉ ፈቃድ እንዲያገኙ የጦሩ ጠቅላይ አዛዥ ስላስታወቀ ፥ ሚካኤል የተወለደበትን አገር ለማየት አጥብቆ የሚናፍቅ ነበ ርና በአለቃው አሳሳቢነት በመጀመሪያው መርከብ ለመሳፈር ጠይቆ የቅድሚያ እድል ለማግኘት ቻለ ። ከዚያም በኋላ ለመነሻ በተ ወሰነው ቀን በቀጥታ ወደ ተወለደበት አገር በሚያደርሰው መር ከብ ተሣፍሮ በሚጓዝበት ጊዜ ባለመታደል በዚሁ መርከብ ላይ ድንገተኛ የባሕር ወንበዴ አደጋ ወደቀበት ። ይህም አደጋ ሊደ ርስ የቻለው ጥንት የአስፓኒያ መንግሥት ኃይል ደክሞ አረ ቦች በበረቱበት ዘመን ከአስፓኒያ አውራጃዎች አብዛኛውን ክፍል በኃይል ወረው ሕዝቡን አስገብረው አገሩን ይገዙ ከነበ ሩት የጥቁር አረቦች ወገን የሆነ አርናውቴ ማሚ የሚባል የባ ሕር ወንበዴ ተነስቶ በተሳላፊ መርከቦች ላይ አደጋ አየጣለ ተሳፋሪዎችን በመማረክና ሃብታቸውን በመዝረፍ አምዶ ይኖር

ነበርና ሚካኤልና ጓደኞቹ የተሳፈሩበት መርከብ እንዲጋጣሚ ከመንበዴው መርከብ ጋር ድንገተኛ ግጭት በመገናኘቱ የተለመ ደውን እደጋ ጥሎ ተሣፋሪዎችን በብርቱ በውጊያ አጣዳፋቸው ፤ እነዚያም በጦርነት የተንገላቱ ሰዎች ስለሆኑ ጠላቶቻቸውን በተ ኩስ ጉልበት ለማጥቃት ወይም ለመመከት የማይችሉ በመሆና ቸው ተስፋ በሌለው ሞናቸ ለጥቂት ጊዜ ከተከላከሉ በኋላ በመ ጨረሻው ተሸንፈው ከመርከባቸው ተማረኩ ። በፍጅቱ መካከል አብዛኞዎቹ ሰዎች ለመትረፍ ተስፋ በመቁረጥ ከመርከብ እየዘ ለሉ ወደ ባሕሩ ጠልቀው ቀሩ ። አንዳንዶቹ ደግሞ በጨበጣ ሲዋጉ ሕይወታቸውን ሠው ። ከሞት የተረፉት ግን እሻቸውን ስለሰጡ በሰንሰለት እየተቋራኙ ወደ አልጄር ግዛት ተሸግረው ለባርነት ተሸጡ ።

ያልታደለው ሚካኤል ከምርኮኞቹ አንዱ ስለነበረ በአረ መኔዎች እጅ ጉበቶ እምስት ዓመት ሙሉ በሞካኔ አገዛዝ ተጨ ቁኖ ሲንገላታ ኖረ ። ከዕለታት አንድ ቀን እነዚያን አብረው የተማረኩትን ጓደኞቹን በምክር አበራትቶ በርሱ መሪነት ለማ ሸፈትና በድንገት በሚያነሱት ሽብር እርዳታ በባርነት የሚሰ ቃዩትን ክርስቲያናቶች በሙሉ አንቀሳቅሶ በገዥዎቻቸው ላይ እን ዲያምጹ ለማድረግና ዘወትር ሁከት በማንሳት አሰልችተው ነጻ እንዲወጡ በማለት ወሰን በሌለው ቆራጥነት ሙከራ አደረገ ። ነገር ግን ከሐሳቡ ጋር የተባበሩት ጥቂት ሰዎች ሆነው ስለተ ገኙ ሙከራውን እንደምኞቱ ዳር ለማድረስ አልቀናውም ነበር ። እንዲያውም በክህደት መንፈስ የተመረዙ አንዳንድ ጓደኞቹ ይህን ከባድ የሽፍትነት አድማ እንዲሠሩ በምክር የሚያበረታታ ቸውና የሚመራቸው ሚካኤል መሆኑን ምስጢር አውጥተው በጠላቶቹ ፊት ስለአጋለጡት በዚህ ጥፋት ምክንያት እጁ ተይዞ ከወህኒ ቤት እንዲታሠር ተደረገ ። ሆኖም በጓደኞቹ ከሐዲነት ምክንያት የደረሰበት ይህ አሳዛኝ መሰናክል ስለነጻነቱ ፍቅር በልቡ የተሠረፀውን ጽኑ ተስፋ ለመደምሰስ የሚችል አልነበረ ምና እንደገና ትግሉን ለመቀጠል ሲል በማይታመን ድፍረት ከወህኒ ቤት ስብሮ ለማምለጥ ሲችል እነዚያን ከሐዲያን ጓደኞ ቹን እዚያው ተዋቸው ።

ውሎ አድሮ የማምለጡ ወሬ በተሰማ ጊዜ ይህ አስጊ የሆ ነው የሚካኤል ልበ ቆራጥነትና ድፍረት ሐሰን አጋ የሚባለ ውን ጨካኝ የአልጄር ባላባት ስለአሰጋው ሙከራው የሚናቅ አለመሆኑን በመገመት ከወህኒ ቤት ማምለጡን ሕዝቡ እንዲ ያውቅና ለፍለጋውም እንዲተጋ በማለት እጁን ይዞ ለሚያመጣ ለት ሰው ከፍ ያለ ሹመትና ሽልማት የሚሰጥ መሆኑን በአዋጅ አስነገረ ።

ይህ አዋጅ ከታወጀ በኋላ ስለሚካኤል መፈለግና መከበብ የየአውራጃው ኬላዎችና የየግዛቱ ወሰኖች በብርቱ እንዲጠበቁ ተደረገ ። ኮብላዩ ሚካኤል ምንም እንኳ ውስጡን በማያውቀው አገር ተደብቆ ማምለጥ ተአምር ከመሥራት የሚቆጠር መሆ ኑን ቢረዳውም የነጻነቱ ፍቅር እያጽናናው እጁን ለጠላቶቹ ከመ ስጠት ይልቅ በሚያመልጥበት መንገድ ላይ ሕይወቱ እንዲያ ልፍ መርጠ ሽሽቱን አጠነከረ ።

የአዋጁ ቃል በየባላገሩ ጆሮ በደረሰ ጊዜ ሹመትና ገንዘብ ለማግኘት የጓጉት ሰዎች ሁሉ ያለረፍት ፍለጋቸውን ስለአጠነ ከሩ ከጥቂት ጊዜ በኋላ በብዙ ድካምና ብርበራ በጠቋሚ መሪ ነት ካንድ ባላገር ቤት ተገኘ ። ወዲያው እጁ ተያዘና ሕይወቱ እንደተከበረ ወደ ባላባቱ ችሎት ቀረበ ። ነገር ግን ይህን የሚያ ህል ጥፋት ሠርቶ ቢገኝም ዕድሉ አግዞት በጥብቅ እንዲታሠር ከመደረጉ በቀር በሞት እንዲቀጣ አልፈረዱበትም ነበር ።

ከዚህም በቀር እንደገና ተመልሶ አሥር ቤት ከገባ ወዲህ ለውጭ ሰዎች በሚነካው ስብከቱ አማካይነት የአልጄር ግዛት ዋና ከተማ ለእስፓኒያ መንግሥት ተገዥ እንዲሆን ለማድረግ ሲል በባርነት የሚሰቃዩትን ክርስቲያን ሕዝቦች በባላባቶቹ ላይ አስነሰቶ ለማዋጋት አቅዶ የክርስቲያን ሕብረት ጦር እንዲቋ ቋም በምስጢር ሲያሴር ተገኝቶ ነበር ። ይህንንም አድርጐ ቢያ ገኙትም ጠላቶቹ ስላልጨከኑበት ሕይወቱን ቆጥበውለታል ።

ዘወትር በሚካኤል ላይ የሚታየው ይህ ያለመገዛት ጠን ካራ መንፈስ በጣም እያሰጋ ስለሄደ አረመኔው የአልጄር ገዥ ይህን እጅ ጐራዳ ሰው ከመግደል ይልቅ በገንዘብ ገዝቶ እጅ

ማግባት የተሻለ መሆኑን ስለመረጠ የአምስት መቶ ወቄት ወርቅ ጌታ ነበርና ዋጋውን ለመጀመሪያ ጌታው ለእርናውቴ ማሚ እጅ በጅ ከፍሎ በባርነት ገዛው ።

ይህን የመሰለ የመከራ ቀንበር በሚካኤል ሜንቃ ላይ መው ደቁን የሰርቫንቲስ ቤተሰቦች ስለሰሙ እርሱን ከባርነት ነጻ ለማ ውጣት የሚከፈል የመጀ ገንዘብ መራር በሆነ ችግር ማጠራቀም ጀመሩ ። በዚያኑ ዘመን ሚካኤል ስለርሱና ስለክርስቲያን ወገ ኖቹ ነጻነት የሚያደርገው ትግል ዘወትር መሰናክል እያገኘው ተዳክሞ ነበርና በትግሉ መክሸፍ የተቆረቆሩት የእስፓኒያ ሕዝ ቦች እነዚያን በአልጄር ግዛት ውስጥ በባርነት የሚገዙትን ክር ስቲያናት በሚቻላቸው መንገድ ነጻ ለማውጣት የሚረዳቸውን ዘዴ ለመፈለግ ሲሉ ተሰብስበው ከተማከሩ በኋላ«የቅድስት ሥላሴ መነኰሳት ማኅበር» የተባለ አንድ ሚሲዮን በሕዝቡ መዋጮና ዕርዳታ አቋቋሙ ።

የሰርቫንቲስ ቤተሰቦች በተለይ ለወጀ ያጠራቀሙትን ገን ዘብ ለልጃቸው ነጻነት ዋጋ እንዲከፈል ለሚሲዮን አለቃ አስረ ከቡና ወዲያውኑ በግንቦት ወር 1580 ዓ. ም. ላይ ሚሲዮናው ያኖቹ አልጄር ግዛት ገብተው ስለባሪያ ነጻነት የሚደረገውን የመግባቢያ ውል መነጋገር ጀመሩ ። አረመኔው ሐሰን አጋ ግን የውሉን ሐሳብ ሲቀበል በተለይ ሚካኤልን ነጻ ለመልቀቅ የጠየ ቀው ገንዘብ የገዛበትን እጥፍ ስለሆነ እሱን ነጻ ለማውጣት ያጋጠመ ችግር የማይዘለቅ መስሎ ነበር ። ነገር ግን መቸም የማይቀር ዕዳ በመሆኑ አባ ጀል የሚባሉት የሚሲዮን አለቃ በጉዳዩ ከተጨነቁበት በኋላ ከግኅበሩ ስንቅ ላይ አምስት መቶ ወቄት ወርቅ ጨምረው ከብዙ ልመና ጋር አንድ ሺህ ወቄት ወርቅ ከፍለው ባላባቱን ለማስደሰት ቻሉ ።

እንዳጋጣሚ የዚያኑ ዕለት ሚካኤል ወደ ቱርክ አገር ተሻ ግሮ ለመሸጥ ከሌሎች ጋር በሰንሰለት ተቆራኝቶ ወደ ኩስታ ንቲኖፕል ለመጓዝ ተዘጋጅቶ ከወደቡ ላይ ከሚገኘው መርከብ ውስጥ ተግፍሮ ስለነበረ ዋጋው ከተከፈለ በኋላ ከሌሎቹ እሥ ረኞች መጨረሻ ወርዶ እጁ ለሚሲዮኑ አለቃ ተሰጠ ።

ከዚያ ወዲህ አገሩ ገብቶ ከቤተሰቦቹ ጋር ተቀላቅሎ ሲኖር የአሮጮች ዘመቻ በተደረገ ጊዜ እንደገና በሶስተኛው ክፍለ ጦር ውስጥ አባል ሆኖ እስከ 1583 ዓ. ም. ድረስ በወታደርነት አገ ልግሏል ። በ1584 ዓ. ም. ካቴሪና ፖላቼዎስ ኢ. ሳላዛር የምት ባል ትውልዱ ከጫዋ ወገን ሆኖ በአኗኗሯ እንደ ተራ ሰው ደህ የሆ ነች ልጅ አግብቶ ትዳር ከያዘ በኋላ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ የወታ ደርነት ተግባሩን አቋርጦ መተዳደሪያውን በጽሕፈት ሥራ ላይ መሠረተ ።

ለመጀመሪያ ጊዜ «ጋላቴያ» (የመልካም አሰተዳደግ ምክር) ብሎ የሰየመውን የእረኞች የተረት መጽሐፍ ጻፈ ። ከሱም ቀጥሎ በሰው ልጅ ላይ የሚታየውን ጉልህ ስህተትና እንዲሁም ልማ ድን በመከተል የሚደርስበት የድንቁርና እምነት ሁሉ ለሥል ጣኔና ለአእምሮ እድገት ጠንቀኛ ደዌ መሆኑን የሚያስገነዝቡ ፤ ከተፈጥሮ ስጦታ ፈልቀው የተዘጋጁ ፤ ብሩህ የሆነ የሐሳብ አገ ላለጥ ያላቸው አያሌ መጻሕፍት ጽፎ ነበር ። ነገር ግን በዘመኑ ቤተ መጻሕፍት ባለመጠበቃቸው የተነሳ ሁሉም በጊዜ ብዛት እየባከኑ ጠፍተዋል ።

ሚካኤል ሰርቫንቲስ በጽሕፈት ሥራ ተወስኖ ሲኖር ብዕሩ ማለት የጸሐፊነት ሞያው ኑሮውን የሚደግፍበት በቂ ጥቅም የማ ያፈራለት መሆኑን ስለተረዳው ይህን ሥራ ትቶ ሌላ የተሻለ ጥቅም የሚገኝበት ሥራ መፈለግ ግዴታ ሆነበት ። ስለዚህ ያለ ፈውን የወታደርነት አገልግሎቱን በማስታወስ የሥራ ጥያቄ ማመልከቻውን ለባለሥልጣኖቹ ቢያቀርብ ለጊዜው ሊሰጡት የቻሉት ሥራ በመርከብ ወደ ሲቪሊያ ለሚመላለሱት ለሕንድ ነጋዴዎች ወጭ ሸቀጥ ማቅረብና ገቢ የንግድ ዕቃ መቆጣጠር ነበር ። ይህም ሥራ ወዲያው በ1592 ዓ. ም. ግድም ስለቆመ ወደ ማዘጋጃ ቤት ተዛውሮ ። ከሕዝብ ጥቅም ገቢና ከሥራ ማኅ በር ቀረጥ በመቀበል ሥራ ተቀጥሮ ከቀድሞው ደረጃው ቁል ቁል ወርዶ ተገኘ ። ይህንንም ሥራ ለጥቂት ጊዜ ከሠራ በኋላ በብስጭት ምክንያት ትቶ ወደ እንዳሉሲያ ሄዶ ተቀመጠ ። እዚ ያም በነበረበት ሰሞን እጅግ የጣመና የተመሰገነ ልዩ ልዩ የተ ረትና የምሳሌ መጽሐፍ ጽፎ ለሕዝብ አበረከተ ።

በ1595 ና በ1603 ዓ. ም. መካከል በነበረው ዕድሜው አልፎ አልፎ ያጻረጣቸውን የድርሰት ጅምሮች ማናቸውም በዘመኑ የታወቁና ስማቸው የተጠራ ደራሲያን በብዙ ጥንቃቄና አገባብ ቢደክመበትም እንደባለቤቱ አሳክተው ለማጠናቀቅ አልሆነላቸውም ነበር ።

ስለደራሲው ሕይወት ታሪክ ለጊዜው ጫፍ ይዞ ለማውራት የሚቻለው እነዚያን ዓመታት በማንቻ ወረዳ ውስጥ ተቀምጦ ሳለ ኑሮውን በብዙ ችግርና መጉላላት ማሳለፉን ብቻ ነው ። እንዲሁም አርጋማሲላ ዴ አልባ በሚባለው በዚሁ አውራጃ ዋና ከተማ ውስጥ ጠላት በወንጀል ከሶ አሳስሮት ነበር ። ይህም የቆየ ቂም ለመበቀል በደባ ያሳሰሩት መሆኑ ታውቋል። ነገር ግን የእሥራቱ ምክንያት እያደር እንደተገለጠው ክብሩን የሚነካ ጥፋት ሆኖ አልተገኘም ።

«ዶን ኪሾት» ብሎ የሰየመውን ይህን አስደናቂ ጥውም የሆነ ልበ ወለድ ታሪክ መጻፍ የጀመረውና ሥራውንም በታላቅ ትጋት የቀጠለው በዚያን ጊዜ ወህኒ ቤት ታሥሮ ሳለ ምቹ የዕረፍትና የፀጥታ ጊዜ ስለአገኘ ነው ፤ እሱም እራሱ ስለዚህ ታሪክ መዋጣት ሲናገር «ይህን መጽሐፍ የወለደው ወህኒ ቤት ነው» ብሏል። የደራሲነት ችሎታውን መታወቂያ የሆነው የዚሁ መጽሐፍ የመጀመሪያ ጥራዝ በ1605 ዓ. ም. ላይ ታትሞ ለሕዝብ ታደለ።

የሚካኤል ሐሳብ የነበረውን በዚያን ዘመን የእስፓኒያ መኳንንት ዙሪያ ፈረሰኛ እየሆኑ አገር ለአገር እየዞሩ የሚያሳዩትን ከንቱነትና ወግ አጥባቂነት ፣ እንዲሁም ስለ ፈረሰኛነት ተጣባር ያላቸውን ታላቅ ትክታ በመንቀፍ ፣ በመንፈሳቸው የታተመውን ቅጥ የለሽ መራቀቅና የፈረሰኛነት ባለታሪክ የመሆን ምኞታቸውን በማኰሰስ አንድ በግጥም ቤት የተዘጋጀ አስታከ የሚነካ ድርሰት ለማውጣት ነበር ። ነገር ግን ለዚህ በታሪክ አገባብ ለተጻፈው ድርሰቱ የላቀ ግምት ስለተሰጠው የደራሲውን ስምና ዝና እስካለንበት ትውልድ ደረስ አቆይቶ ሕያው አድርጐ ታል ። መጽሐፉም በሕዝብ ስሜት ላይ ከልክ ያለፈ የደስታ ሽብር አስነስቶ ነበር ። ስለሆነም ደራሲውን ከከባድ የችግር ኑሮ ሊያወጣው ስላልቻለ ሕይወቱን በሙሉ በድህነት ውስጥ አሳለፈ ።

ከዚህ ሌላ ደግሞ በእስተያየት ርቀት ከመጀመሪያው መጽሐፍ ያላነሰ ሁለተኛ መጽሐፍ አሳትሞ ለማውጣት ሥራውን ጀምሮ ሳለ«ዴ አቤላንዳ» በሚባል የሐሰት ስም የሚጠራ አንድ ሸረኛ ጸሐፊ በሰርቫንቲስ ላይ በቅናት ተነሰቶ ዛቻና ነቀፌታ የመላበት መጽሐፍ በዚያው አርእስት አሰመስሎ ጽፎ አሳትሞ ለሕዝቡ ነዛው ። ሚካኤልም በዚህ በተሠራበት ተንኰል ስለተከፋና እጅግ ስለአዘነ ነገሩ እልህ አሳድሮበት ሁለተኛውን ጥራዝ ለማሳተም ተጣደፈና ወዲያው በ1615 ዓ. ም. መጀመሪያ ላይ ታትሞ እንዲወጣ አደረገ ።

እርሱ በሕዝቡ ዘንድ እንደፈላስፋና እንደ ንጹህ ክርስቲያን መገመቱን ያውቅ ነበርና ጊዜ ሞቱ መቃረቡን አስታውሶ ለመጪው ጊዜ ታሪኩ ተሰናድቶ ለማለፍ ሲል ጅምሩን አጠናቀቀና በቶሎ ለፍጻሜ አደረሰው ።

ኢድሮፒሲያ (በውስጥ አካል ውስጥ እንደ ውሀ ተቋጥሮ ደዌ የሚሆን በሽታ) ከብዙ ጊዜ ጀምሮ ያሰቃየው ስለነበረ ። በዚሁ ጠንቅ በሚያዝያ 23 ቀን 1616 ዓ. ም. ማድሪድ ላይ አርፎ አስከሬኑ ኢዛቤላ የምትባለው ሴት ልጁ የምንኩስና ቆብ ከጫነችበት ገዳም ከሥላሰ ደናግላን ቤተ ክርስቲያን ጓሮ ተቀበረ። በ1633 ዓ. ም. እነዚህ ደናግል ወደ ሌላ ገዳም ሲዛወሩ የሚካኤል አጽም ከሌሎች ከብዙኃን ሙታኖች አጽም ጋር ተቀላቅሎ እንዳይላከር በማለት ልጅቱ ከዚያ መቃብር አስወጥታ ወደሌላ የመቃብር ቅጽር በክብር ሥፍራ አኖረችው ።

ሚካኤል ሰርቫንቲስ በሕይወቱ ላለ ያልታወቀ አልባሌ ሰው ሆኖ ይኖር ነበር ። ከሞተም በኋላ ካንድ መቶ ዓመት ይበልጥ ስሙ ተረስቶ ነበር ዛሬ ግን እውቀትና ሥልጣኔ እየተስፋፋ በሄደበት ዘመን የደራሲነቱ ሙያው በእስፓኒያ ብቻ ሳይሆን በድፍን ዓለም ስሙና ዝናው እየገነነ ስለሄደ እስከ ዛሬ ድረስ ታላቅ ክብር ሰጥቶት ለወገኖቹ መመኪያ አድርጐት ይኖራል።

ምዕራፍ 1

ስመ ጥር ከበርቴ የማንቻው ዶን ኪሾት ታሪክ

ስመ ጥር ዶን ኪሾት ማን እንደነበረና ምን እንደሠራ ይተረካል

በማንቻ ወረዳ ዋና ከተማ ባንደኛው መንደር (ለጊዜው የመንደሩን ትክክለኛ ስም ላስታውሰው አልቻልኩም) በጣም ረጅም ዘመን አልሆነውም ፣ አንድ የእስፓኒያ ከበርቴ ይኖር ነበር ። ይህም ከበርቴ ከነዚያ አሮጌውን ልማድ አጥብቀው ከሚከተሉትና ጣምራ ጦር በረጅም ዛቢያ ላይ ሰክተው ከሚይዙት የጥንት ክብ ጋሻ ከሚያነግቡት ፣ ከሲታ ፈረስ ላይ ተቀምጠው አዳኝ ውሻ ከሚያስከትሉት አንዱ ነበር ።

በወጥ ቤቱም ውስጥ ለምግብ ማብሰያና ማሰናጃ አንድ ድስት ነበረው ። በዚህም ድስት ውስጥ ከሙክት ሥጋ ይልቅ አብዛኛውን ጊዜ የጥጃ ብርንዶ ከድብላ ፍራፍሬ ጋር ተቀይጦ የሚቀቀልበት ነበር ። ቅቅሉም ከቀዘቀቀ በኋላ ተከትርና ልሞ ለእራት ይቀርብለታል ። ለዓርብ የጾም ምግብ ፣ ለቅዳሚት የምስር ሾርባ ፣ ለአሁድ የእርግብ ወጥ የዘወትር ምግቡ ስለሆነ ከዕለት ገቢው ሶስቱን እጅ የሚያወጣው ለማዕድ ቤቱ ጉዳይ ነበር። ከዚህ የሚተርፈውን ገንዘብ ግን በበዐላት ቀን የሚለብሰው ክምርጥ የሱፍ ጨርቅ የተሰፋ የክት ኩትና እንዲሁም ከጥሩ የሐር ጨርቅ የተሰፋ ሱሪ ፣ ከሱሪው ዓይነት ጨርቅ የተሠራ የቤት ለቤት ጫማ ከዚህ ሌላ ደግሞ በአዘቦቱና በሥራ ቀን የሚለበሰው የጨዋ ልብስ ከወፍራም መናኛ የሱፍ ጨርቅ የተሠራ የሸርክ ኩትና ሱሪ ለመግዣ ያወጣ ነበር ።

በቤቱም ውስጥ ቤተሰቦቹ ሆነው የሚያገለግሉት ሶስት ረዳቶች ነበሩት ። ከነዚህም አንደኛይቱ የቤቱ አስተዳዳሪ የሆነች ዕድሜዋ ከአርባ ዓመት የሚያልፋት አሮጊትና እንዲሁም ሁለተ

ተኛይቱ የወንድሙ ልጅ የሆነች ሃያ ዓመት ያልሞላት ልጃገረድ ፥ ሶስተኛው ደግሞ ዋናው ሥራው ፈረስ ለጓሚ ሆኖ የጓሮ አትክልት የሚኰተኩትና ሽንጉ የሚያጸዳ ፥ አንዳንዴም ወደገበያ የሚላላክ አሽከር ነበር ።

የኛው ከበርቴ ግን እድሜው የጠና ፥ ሰውነቱ የጠገገ ፥ የፊቱ ወዝ የተመጠጠ ፥ ቁመቱ የረዘመ ፥ በግምት ወደ አምሳ ዓመት የሚጠጋው ብርቱ ሽማግሌ ነበር ። በዚህም እድሜው ላይ አውሬ ማደን በጣም የሚወድ ስለነበረ ንቁህ ማላጅና የተመሰገነ አዳኝ ነበር ። ዘወትር ማለዳ እየተነሳ የአውሬ ሥጋ እያደነ ቅርብ ጐረቤቶቹን መጋበዝ ስላስለመደ ሁሉም በጣም ይወዱትና ያከብሩት ነበር ። የከበርቴው ዋና መተዳደሪያው ከርስቱ ላይ የሚገባለትን የሰብል ሽያጭ እያጠራቀመ ስለሆነ ይህንኑ ለኑሮው መተዳደሪያ በቁጠባ እያወጣ ርስቱን እያሳረሰ የሥጋ አውሬውን እያደነ ፥ በነፋሻ የገጠር ቤቱ ከቤተሰቦቹ ጋር በሰላ ምና በደስታ ይኖር ነበር ።

የዕለት ተግባሩን ሲፈጽም ውሎ የተለመደውን ዕረፍት በሚያደርግበት ሰዓት በእንግዳ ቤቱ ውስጥ በሥርዓት የተደረደሩትን ልዩ ልዩ የታሪክ መጻሕፍት በማንበብ ይወሰን ነበር። ከእነዚህም መጻሕፍት ውስጥ አብዛኛዎቹ በቀድሞ ዘመን ያሰሩትን ዙዋሪ ፈረሰኞች ሞያና ጀግንነት ለማወደስ ከየዘመኑ ደራሲያን የተጻፈ ስለሆነ ከሚያነባቸው መጻሕፍት ውስጥ በተለይ ስለ ፈረሰኞች ዜና የሚናገሩትን ይመርጥ ነበር ። ስለዚህ የዕረፍት ጊዜውን ሳይቆጥብ ቀንና ማታ ማለት ዓመቱን በሙሉ የፈረሰኞቹን ታሪክ የሚያንግሠውን መጽሐፍ እየመረጠ በታላቅ ትጋትና በማይሰለች ጣዕም በመመርመርና በማመንዠክ ውሎ ያድር ነበር ። አዘውትሮ ከማንበቡም የተነሣ የታሪኩ ፍቅር በልቡ ስለተመሰጠ ያንን የሚወደውን አደን ማቋረጥና የንብረቱንም አስተዳደር ችላ ማለት እያደር ይታይበት ጀመር። የታሪኩ ፍቅር በጊዜ ብዛት ስለተወሐደው በፈረሰኞቹ ተግባርና ሞያ ልቦናው ፈጽሞ ስመማረክ በቃ ።

እንዲያውም ይህ የዘወተረ ንባብ የወሬ ጉጉነት ስሜቱን እያጋለበት ስለሄደ የፈረሰኛነቱ ታሪክ ጠቀስ የሆኑትን መጻሕ

ፍት ለመግዣያ ገንዘብ ቢያንሰው ከርስቱ ዋጋ የሚያወጣውን መርጦ ብዙ የእርሻ መሬት ሸጠና የታሪኩን ተከታታይ ጥራዝና ሌላም ሊያገኝ የቻለውን ሁሉ በውድ ዋጋ እየገዛ በመጻሕፍት ቤቱ ውስጥ አከማች ። ከገዛቸውም መጻሕፍት መካከል በጣም ጥሩ መስሎ የታየው የስመጥሩው ፈልቺያኖ ዴ ሲልቫ ታሪክ የተጻፈበትን ነበር ። ምክንያቱም በዚህ መጻሕፍት ውስጥ የተገለጠው አስተያየት ጥልቅ ከመሆኑ የተነሣ የግጥሙ አሰባበር ፥ የቃላት አገባብና ያነጋገሩ ስውር ምሥጢርነት እጅግ የሚያስደንቅ ሆኖ ስለታየው ነው ። በተለይም በመጽሐፉ ውስጥ አልፎ አልፎ ተጽፎ የሚገኘውን የፍቅር ደብዳቤ የዛቻ ፉከራ፡ ባነበበ ጊዜ አድናቆቱ እየገነነ ይሄድ ነበር ። ተጽፎ የሚገኘውም ቃላት ቀጥሎ ያለው ነው ። ከሐሳባዊ በደለኛ የቀረበው ማስመሰያ ምክንያት ከኔው እውነተኛ ምክንያት ጋር ቢገናኝ እኔ የነበረኝን እውነትና ምክንያት በብርቱ መርህ፡ አመንምኖ ገደለው ። በዚህም አኳኋን ስለውበትሽ ያለኝን አድናቆት እንዳልገልጽ ምክንያቴን ጨቁኖ ብስጭት ላይ ጣለኝ» ።ወይም ደግሞ «ከፍ ያላችሁት ስማያት ሆይ ስለመለኮታዊነታችሁ መለኮት ነት በግርማ እንድትአጌጡ በከዋክብት የተከበባችሁ ሆናችኋል፡ እንዲሁም ለታላቅነታችሁ ዋጋና ውለታ ይሆን ዘንድ አክሊልና የጸጋ እረድኤት እንደሚገባችሁ ታውቋል» የሚል ነበር ።

ሚስኪኑ ፈረሰኛ በዚህ አነጋገር ልቡ ተነክቶ አእምሮውን ስለአጣ የምሥጢሩን ፍች ስነጣዋሮ ለመረዳት ሲል ሴሊቲን በሙሉ ሲያወጣና ሲያወርድ በሃሣብ እንደተወጠረ ያድር ነበር። ዳሩ ግን የዚህን እንቆቅልሽ ምሥጢር እንኳንስ እሱ ገና ግን በብ የጀመረው ቀርቶ ለዚሁ ሲል ፈላስፋው አሪስቶትል ከመ ቃብር ቢነሣም ሊፈታው የሚችል አልነበረም ።

ከዚህም በስተቀር በታሪኩ ላይ እንደሚነበበው ዶን ቤሊያኒጂ በግጥሚያ ላይ የሚሰጠውና የሚቀበለው ምት በጣም የልብ የሚያደርስ ሆኖ አላገኘውም ነበር ። ምክንያቱም በሕክምናቸው የጠነቱትን ወጌሻዎች የቴን ያህል ብለሃተኞች ቢሆንም እንኳ በተዋጊነቱ ብዛት አካላቱና ፊቱ ሁሉ በጎደኒሳና በጥብሳት ምልክት የተሸሞረሞረ ሳይሆን አይቀርም በማለት የሰውነቱን እት

ራት ባይነ ህሊናው ያስተውል ስለነበረ ነው ። ይህም ሆኖ ታሪኩን የጻፈው ደራሲ ህልቆ የሌለውን የግጥሚያ ሁኔታ በመዘርዘር ገና ማስረዳቱን የሚቀጥል መሆኑን ላንባቢያን ተስፋ ስጥቶ ለመጽሐፉ ዕልባት ያደረገበትን አኳኋን በመመልከት ልባዊ ምሥጋናውን ለደራሲው ከማቅረብ አይቆጠብም ነበር ። አንዳንዴም የታሪኩ መቀጠል የሚዘገይ እየመሰለው ከመቸኰል የተነሣ ብዙ ጊዜ ብዕሩን እያነሳ እርሱ እራሱ እየደረሰ በታላቅ ትክክልነት አሚልቶ ለመጨረስ ይቃጣው ነበር ። ይህንንም ለማድረግ እንደማያቅተው እራሱን ይተማመን ስለነበረ ሌሎች ከፍ ያሉና ሳያቋርጡ የሚደነቁ እንዳይጀምር ባያከላክሉት ኖሮ በር ግጥ ሲያደርገው እንደሚችልና እንደማይሳነውም የታወቀ ነበር ። ከመንደሩም ቄስ ጋር በተገናኙ ቁጥር (በሲንጓሳ ደብር የተካኑ ሊቅ ሰው ነበሩና ከመሐይምነት ደረጃ የሚሻል በጣም ዝቅ ያለ የፊደል መቁጠሪያ ትም/ቤት ስለሆነ በዚህ ጠባብ ደብር የተካነ ሊቅ ሲባል ማፌዣያ ነው ።) ከነዚህ በፈረሰኞች ታሪክ ላይ ስማቸው ከተጠቀሰው ከብሪታኒያው ፖልሜሪኖ፡ ወይም ከጋውላው አማዲስ ማነኛቸው በጀግንነት የላቁ ፈረሰኞች እንደነበሩ ለማበላለጥ በስፊው ይከራከሩ ነበር ። ዳሩ ግን የኔታ ኒኮላ የሚባለው የዚያው የመንደራቸው ጠጉር ቆራጭ ጣልቃ እየገባ«ማንም ቢሆን የፌቦን ፈረሰኛ የሚያህል አይገኝም» በማለት ፡ «ምናልባት ተወዳዳሪ ይፈለግለት ቢባል እንኳ አቻው ሊሆን የሚችለው የጋውላው አማዲስ ወንድም» ዶን ጋላውር ብቻ ነው ፡ ምክንያቱም ለማናቸውም አዶጋ የተሰናዳና በስሜቱም እንደ ወንድሙ የማይበገር ፡ ፍቅር አጥቅቶት የማይበሳጭና የማያለቅስ ፡ ቆራጥ ፈረሰኛ ስለሆነ በጀግንነት ረገድ ከፌቦ የማያንስ ብርቱ ታጋይ ነው» እያለ አስተያየቱን ይገልጥላቸው ነበር ።

በጠቅላላው አዲሱ ፈረሰኛችን በነዚህ ድርሰቶች ፍቅር ልቡ በጥልቅ ስለተማረከ ከዚያ ወዲህ ሌላ ጣልቃ ሃሣብ ሳይወጥን ከማታ አንስቶ እስከ ጧት ሙሉውን ሴሊትና እንዲሁም ከጧት አንስቶ እስከ ማታ ሙሉውን ቀን በቤተ መጻሕፍቱ ውስጥ ተዘግቶ ያለፋታ ሲያነብ ውሎ ያነጋ ነበር ። አእምሮው እስኪደነዝዝና መንፈሱ እስኪዝል ድረስ የዕረፍት ጊዜውን ለን

ባብ ስላስገደደው ብዙ በማንበቡና የብዙ ጊዜ እንቅልፍ በማ
ጣቱ ምክንያት አንጐሉ ስለደረቀ ልቡን እንደመንሳት አድር
ጐት ስንበተና በመጨረሻው አሳበደው ።

አስተያየቱ ሁሉ በየድርሰቶቹ ገጽ ተጽፈው ባነበባቸው
ታሪኮች ታጨቀ ። ማመዛዘንና በትክክል መፍረድ እንዳይችል
አእምሮው ተናጋበት ። ዘወትር የሚታየው ሁሉ የአስማትና
የምትሐት ጥበብ ፣ ጠብ መጫር ፣ መፎካከርና መዛዛት ፣ ውጊያ
መግጠምና መቁሰል ፣ ጉራ መንዛት ፣ ፍቅር መወጠን ፣ በልብ
ኩራት ማሳደርና እንዲሁም እጅግ ብርቱና አደገኛ የሆኑትን
ተግባሮች ፈጽሞ ለመገኘት መጣጣር ፣ እነዚህንና ሌሳም ዝብ
ርቅርቅ ያሉ አታካችና ፍሬ ቢስ ሁኔታዎች ተዋህደውት ከቀ
ናው መንገድ እንዲወጣ አደረጉት ።

እነዚህም የቅዠት ትርኢቶችና ፈጠራዎች ሁሉ በደራ
ያን አሳቢነት የተጻፉና ስለጥንታውያን ፈረሰኞች ሞያ የሚና
ገሩ ልብ ወለድ ታሪኮች ከመሆናቸው በቀር እውነተኛ ድር
ጊቶች ስላልነበሩ ዶን ኪሾት በተመራመረው መጠን ይህ ተደ
ረገ ተብሎ የተወራው ታሪክ ሁሉ ንጹሕ እውነት መሆኑን
አምኖ ለመቀበል እስኪሸነፍ ድረስ በአእምሮው ውስጥ ስለጠ
ቀጠቀው በሱ ግምት በዓለም ላይ ከዚህ ይበልጥ እውነተኛ የሆነ
ታሪክ አለመኖሩን አረጋገጠ ። እሱም በበኩሉ ታሪኩን በመደ
ገፍና በማረም አስተያየቱን ሲሰጥ «ሰይድ ሩዋይ ዲያዝ የሚ
ባለው ጀግና ያለጥርጥር ምርጥ ፈረሰኛ ነበር ፣ ይሁን እንጂ ከባለ
አብረቅራቂው ሠይፍ ፈረሰኛ ጋር ሊወዳደር የሚችል አልነበ
ረም ፣ ይሽኛው ከሁለት ኃይለኞች ከሆኑ ሰማይ ጠቀስ ጀዊሣ
ዎች ጋር ተጋጥመው ባንድ የሠይፍ ስንዘራ ብቻ አካላቸውን
መሐል ለመሐል ስለተረከካቸው ጀግንነቱ ከፍ ያለ ብልጫ
አግኝቷል» ።

«ከሱ የሚበልጥ ጀግና ለማግኘት የተፈለገ እንደሆን ግን»
ቤርናርዶ ዲካርፒዮ የሚባለው»የሚያይል ነው ። ይህም ፈረሰኛ
በድፍረትና ፀቆራጥነት የተዳኘውን ሮናልዶ የሚባለውን ፈረ
ሰኛ ሮንሺስቫሌ ላይ ገድሎታል ። አገዳደሉም ጀዊሣው ኤር

ኩሌ የምድርን ልጅ አንቴዎን እግሩን ከመሬት አላቅቆ በእጁ
እንዳቴን አንቆ በገደለበት አኳኋን በዚሁ ብልሃት ተጠቅሞ
ነው ። ከዚህ በስተቀር ደግሞ ስለጀግናው ሞርጋንቴ የትህትና
ጠባይ ደራሲው የተናገረው ሁሉ እጅግ ከፍ ያለ ምሥጋና የሚ
ያሰጠው ነው ። ምክንያቱም እሱ ብቻ ከሌሎቹ በተፈጥሮ ጠባ
ያቸው ትእቢተኞችና ሰው ናቂዎች ከሆኑት ጀዊሣዎች በማይገ
ዥም አኳኋን አመለ ጌታና ሰው አክባሪ አኩሪ ትሁት ግብረገብ
ሰው ነበረ። እንዲሁም ከነዚህ ሁሉ በላይ በስመ ገናናነቱ ጉልቶ
የሚታየው ሪናልዶ ዴ. ሞንቴአልባኖ ነው ። በተለይም ከመኖሪያ
ግንቡ በወጣ ጊዜ ከፊቱ ያገኛቸውን ሰዎች ሁሉ በጐራዴ እየ
ጨፈጨፈ እንዶ ቅጠል እያራገፋቸው ጥሶ በማለፉና በታሪኩም
ላይ እንደሚተረከው ሁለመናው በወርቅ የተሠራውን የመሐ
መደን ሐውልት በሠረቀ ጊዜ ታምራዊ ድፍረት በማሳየቱ
እንደ ፀሐይ በምድር ላይ ሲያበራ የሚኖር ዝና ተቀዳጅቷል» ።
እያለ በመቀጠል ሲተች ቆየና ወደ ከሃዲው የሚጋንሳው ጋኖ
ታሪክ ላይ ስለደረሰ በሰውየው ጅላጅልነትና እንከፍነት ተናዶ
ከፊቱ ያገኘው መስሎት በእርግጫ ሊፈነቸረው እግሩን ሲሰነዝር
በመሳሳት አሮጊቷንና የወንድሙን ልጅ ሊደርባቸው ነበር ።

በዚህ መንፈስ ተነሳስሎ አንጐሉ ፈጽሞ ስለወደመ ያንድ
የለየለት ዕብድ አእምሮ እንኳ ይሠራዋል ተብሎ የሚያታሰበውን
የቅሌት ሥራ ለመሥራት ታጥቆ ተነሣ ። ዓላማውም የራሱን
ክብር ለሚሳደግም ሆነ ለዓለም ቤዛ ለመሆን ዙዋሪ ፈረሰኛ
ሆኖ ፣ የጦር መሣሪያ ይዞ በፈረስ ላይ ተቀምጦ ዓለምን እየዞረ
አጋጣሚውን መፈለግና እንዲሁም በታሪክ ላይ አንብቦ እንደ
ተረዳው ሁሉ ዙዋሪ ፈረሰኞች ለአደጋ በሚጋፈጡበት ዓይነ
ትና አኳኋን እሱም ለማናቸውም አደጋ አልፎ እየተጋፈጠ የሕ
ዝብን ሠላማዊ ኑሮ ለማናጋት ባንዳንድ ትምክህተኞች ጥጋብ
የሚፈጸሙትን የግፍ ሥራዎች ለመበቀል ፣ ለአደጋ በመከለልና
ከወደረኛው ጋር እየተዋጋ በአሸናፊነት የዘለቀ እንደሆነ ደካማ
ዎችን ለመርዳት ሲል ባደረገው ተጋድሎ ዘላለማዊ ክብርና
ምሥጋና ገብይቶ የማይሞት ስም ለማትረፍ ነበር ። የራሱን
ክብር ማሳደግ ብቻ ሳይሆን ብሔራዊ ተግባሩ እንደሆነ ይቆጥ
ረው ነበር ።

ይህ ምስኪን ሰው ለክንዱ ብርታት ምሥጋና ይድረሰውና ይህን የወደፊት ተግባሩን አፈጻጸም በሚያሰላስልበት ጊዜ በትን ቢት ምኞቱ ዘውድ ጭኖ ቢያንስ ቢያንስ የትሬቢዞንዳ ንጉሠ ነገሥት መሆኑ እንደሕልም ይታየው ነበር ። በዚህ ከንቱ ተስፋ እየተገፋፋና ከተስፋውም ያገኘው ደስታ እያጠገበው ለተወራው የፈረሰኛነት ተግባር ብርቱ ፍቅር ስላደረበት ፍላጐቱን ወደ ፍጻሜ የሚያደርስበትን አቅድ ከሥራ ሊያውል ይጣደፍ ጀመር ።

ከሁሉ አስቀድሞ ለተግባሩ ማከናወኛ የሚገለገልባቸው በያይነቱ የጦር መሣሪያዎች ማግኘት አስፈላጊው መሆኑ ትዝ ስላለው የቅድሚያቶቹ ቅርስ የነበሩ ፣ ከብዙ መቶ ዓመታት ጀምሮ በቤቱ ባንዱ ጥግ ተረስተው የተቀመጡ የዛጉና የሻገቱ መሣሪያዎች መጠራረግ ጀመረ ።ዝገቱን እየፈቀፈቀ አስለቅቆ ቅባት ቀባብቶ የተቻለውን ያህል ካጸዳቸው በኋላ ባንዳኛው መሣሪያ ላይ በጣም ጠቃሚ የሆነው ወገን የሚጐድለው መሆኑን ተመለከተ ። ይህም አንድ መናኛ ተራ የእራስ ቆብ እንጂ ፊቱን በሙሉ የሚሸፍን ደንበኛ የራስ ቁር አልነበረም፣ ነገር ግን በጉድለቱ ተስፋ መቁረጥ የማይገባ መሆኑን በመረዳት በገዛ ብልሀቱ ፈጥሮ ወፈር ያለ የወረቀት ክርታስ በልኩ ከርክሞ በዚያ በጐደለው ቦታ እየሸጐጠ ጠጋነነውና ለጊዜው ደንበኛ የራስ ቁር አስመስሎ አበጀው ።

ነገር ግን በቅርብ ጊዜ በሚጀምረው የውጊያ ተግባሩ ላይ የሚገጥመውን የጐራዴ ምት ለመመከት የራስ ቁሩ በቂ ጥንካሬ ያለው መሆኑን ለመፈተን ስለፈለገ ፣ እመሬት ላይ አስቀመጠና ጐራዴውን መዝዞ ሁለት ጊዜ መታው ። ዳሩ ግን ይህ የመጀ መሪያው ምት ብቻ ሳምንት ሙሉ የተደከመበትን ሥራ ባንድ አፍታ ሊበታትነው ቻለ ። የዚህ ራስ ቁር በቀላሉ መነካካት የሥራውን ግብዝነት ስለመስከረበት እንደገና አጠናክሮ ለመ ሥራትና ከማናቸውም አዲጋ የተረጋገጠ ለመሆን ሲል በክርታሱ ፈንታ ቀጭን የብረት ሾቦ ጣልቃ እያገባ አፍረግርጐ በጥንካ ሬውና ባሠራሩ ከመጀመሪያ የተሻለ አድርጐ ጠጋነነው ። ከዚህ በኋላ ሌላ ቁንጥና ማሳመር ሳያበዛ መናኛውን የራስ ቆብ ደንበኛ የራስ ቁር አድርጐ ለወጠው ።

ቀጥሎም ፈረሱን ለመጐብኘት ወደ ታሠረበት ጋጣ ፊጥኖ ሄደ ፣ ምንም እንኳ ይህ ያልታደለ ፈረስ ያረጀና የደከመ ፣ እጥንትና ጠጉር ብቻ የቀረው ከነጋዴ አጋሰስ ይበልጥ የተገ ጠበ ጌኛ ቢሆንም በርሱ የዕበደት አስተያየት የዓለምን ፈረ ሶች በተለይም የአስክንድርን ቡቄፋሉስና የስይድን ባቢዮካ በጮሌነት እንደሚበልጣቸው ይተማመንበት ነበርና በትምክ ህት ዓይን አንገቱን እየተመተመ ፣ ጋማውን እያሻሸ አባብሶት ተመለሰ ።

ፈረሱም ከዚህ ቀደም የመጠሪያ ስም ስላልነበረው ወደ ፊት የሚያወጣለትን ስም አራት ቀን ሙሉ ሲፈልግ ሰነበተ። ስም ለማውጣት ያስበበትም ዋናው ምክንያት አንድ ስመ ጥር ፈረሰኛ የሚቀመጥበት ፈረስ በዓለም ላይ የታወቀ ያለ ስም እንዲኖር አስፈላጊና የተገባ አለ መሆኑን ባነበበው ታሪክ ላይ ከተረዳው በኋላ ነው ። እንዲሁም ደግሞ ጌታው የቀድሞ ተግ ባሩን በሚለውጥበት ጊዜ የፈረሱም ሁኔታ አብሮ መለወጥ ከጥ ንት የቆየ የፈረሰኞች ልምድ ስለሆነ ጌታውና ፈረሱ በቅርብ ጊዜ አብረው ለሚጀምሩት ለዚህ እጅግ ከፍ ላለውና ለገነነው የፈረሰኛነት ተግባር መመኪያና መኩሪያ መሆኑን የሚያረጋግጥና እንዲሁም ያንድ ዙዋሪ ፈረሰኛ ሞገሳዊ ፈረስ ከመሆኑ በፊት ምን እንደነበረና አውን ደግሞ ወደ የትኛው ደረጃ ለመድረስ እንደተቃረበ የሚያስረዳ ጥሩ ስም ሳያወጣለት መቅረቱ የተገባ አለመሆኑን ስለተገነዘበው ነው ።

በዚህ አኳኋን በቅዠት መንፈሱ ሲያወጣና ሲያወርድ ፣ ሲመ ርጥና ፣ ሲለውጥ ሲያስረዝምና ሲያሳጥር ፣ ሰንብቶ በመጨረሻው «ሮዚናንቴ» የተባለውን ስም በመስጠት ተወሰነ ። ይህም ስም በራሱ ግምት እጅግ የላቀና የተበራራ ትርጉም ያለው መሆኑን እመነ ። ምክንያቱም «ሮዚኖ» የተባለው ፈረስ በዋንት ዘመን በመላው ዓለም በጋላቢነት ሞያው የተመሰገነ መሆኑን በታሪክ ላይ ተረድቶት ስለነበረ ባደረገው ምርጫ ቅር አልተሰኘበትም ነበር ።

ይህን መልካም ስም ለፈረሱ ከሰጠ በኋላ ለራሱ ደግሞ አንድ የሚያኰራ ስም መፈለግ ጀመረ ። ነገር ግን ለራሱ የሚ

ሆን ስም የመፈለጊያው ጊዜ ስምንት ቀን ፈጅቶበታል። እዚህም ላይ ብርቱ ማማረጥ ካደረገ በኋላ በመጨረሻው «ዶን ኪሾት» የተባለውን ስም አጸደቀ ። የስሙም ትርጓሜ «ዶን» ማለት በእስፓኒያ አገር ለምግባረ መልካም ወገኖች የሚሰጥ ተደራቢ የክብር ስም ነው ። «ኪሾት» ማለት ደግሞ በእስፓኒያ ቋንቋ የታፋን ወገን የሚሸፍን የብረት ልብስ ማለት ነው ።

ይህን እውነተኛ ታሪክ የጻፈው ደራሲ እንደሚለው ፈረሰኛው ከወላጆቹ የወረሰው የመጠሪያ ስሙ ያነሱ ሰዎች በመሳሳት እንደሚጠሩት ኪሻዳ የሚባለው ሳይሆን ትክክለኛው አጠራር ኪሻና የተባለው መሆኑን አረጋግጠዋል ። ስለዚህ የጹሮው ጀግና ፈረሰኛ አማዲስም በነጠላ አጠራር አማዲስ ተብሎ መጣራትን ባለመፍቀዱ የተነሳ የውልደት አገሩንና ያውራጃቸውን ስም ለማሳወቅ ሲል «የጋውላው አማዲስ» ተብሎ መሰየሙን አስታወሰና እሱም ጀግና ፈረሰኛ ለመሆን የተዘጋጀ ነበርና በስሙ ላይ ያነሩን ስም ደርቦ «የሚንቻው ዶን ኪሾት» ተባለ።

በዚህ አኳኋን ተደራቢ ስሙን ከአገሩ ስም በመውረሱና እንደዚሁም ታሪኩንና ጥንተ መሠረቱን ሳይለቅ ለብሒሩ የሚገባውን ክብር በመሰጠቱ ልቡ በደስታ መላ ።

ከፍ ብለን እንደተናገርነው የጦር መሣሪያዎቹን በሚቻለው መጠን በሥርዓት ወልውሎ አጸዳድቶ ፤ መናኛውን የራስ ቆብ በደህና የራስ ቁር አምሳያ ለውጦ ፤ ለፈረሱ ስም አወጣቶ ፤ እንዲሁም እራሱን በራሱ ሰይሞ ፣ በጦር መሣሪያና በስም ረገድ ጣጣውን ከጨረሰ በኋላ ሌላ የሚቀረው ነገር መኖር አለመኖሩን ለማጣራት ሲል ሃሣቡን መበርበር ጀመረ ።

ሃሣቡ የሚቀጥለውን ዋና ጉዳይ አስታወሰው ። ባገር የታወቀ ዙዋሪ ፈረሰኛ ሆኖ አንዲት የክንፈር ወዳጅ ሳይዝና የፍቅር ስሜት በልቡ ሳያሳድር መገኘት ቅጠልና ፍሬ እንደሌለው ዛፍ ፣ ነፋስ እንደሌለው አካል ፤ ከበድን የሚቆጠር ስለሆነበት ከዚህ ብርቱ ነቀፌታ ለመዳን ሲል አንዲት ለፍቅሩ የምትስማማ ሴት ፈልጎ ከርሷ ጋር የክንፈር ወዳጅነትን ከመመጠን በቀር ሌላ የሚጐድለው ነገር አለመኖሩን ካረጋገጠ በኋላ የሚቀጥለውን የሕልም ምኞት መመኘት ጀመረ ።

«ስለፈጸምሁት ስሕተትም ሆነ ፤ ወይም ስለመልካሙ አጋጣሚ ሁኔታዎችን ሳጤናቸው በጥንታውያን ፈረሰኞች ላይ ያጋጥም የነበረው ግጭት እኔንም ከአንድ ትምክህተኛ ኃይለኛ ጋር ያጋጥመኛ ይሆናል ። በዚያን ወቅት ከኃይለኛው ጋር በድፍረትና በቆራጥነት ውጊያ ገጥሜ ላሸንፍም እችል ይሆናል ወይም ትምክህተኛውን ተጋጥሜ ከሁለት ሥፍራ ልሰነጥቀውም እችል ይሆናል ። የምልከበት ሁኔኛ ሥፍራ ግጣቱ ትልቅ ጉድለት አይደለምን ? ስለዚህ ወደፊት ድል የማደርገውን ጀውሣ ከማ ፈቅራትና በልቤ ውስጥ ከምቀርጻት ወደ ማዓዛይቱ ወይዘሮ ዘንድ እንዲሄድ እልክዋለሁ ። ጀዊሣውም ትእዛዜን በመፈጸም ወይዘሮይቱ የምትኖርበትን አገር እየጠያየቀ ይሄድና ከፊቷ ቱን በርክክ ከተሰለመ በኋላ በትህትና አንደበትና በመሸቆጥቆጥ እን ዲህ ይላታል ።

«ክብርት ወልዕልት እመቤቴ ሆይ ! ባሪ እፊትዎ ለመቅረብ ሞነስ ያገኘሁት እኔ ባሪያዎ የማሊንድራኒያ ደቤት መስፍን ጀውሣው ካራኩሊያምብሮ ነኝ ። ነገር ግን ለጀግንነቱ ወደረኛ የሌለው ፈረሰኛ ከማንቻው ዶን ኪሾት ጋር አንድ ሳንድ ባደረግነው ግጥሚያ ድል ስለአደረገኝና ወደ ልዕልትነትዎ እን ድቀርብ ግዴታ ስላገባኝ እነሆ ትእዛዙን ለመፈጸም አገር አቋርጬ መጥቻለሁ ። ይህም የገባሁት ግዴታ በተለይ በኔ ላይ ለተፈጸመ የጀብዱ ሥራ እራሴ ምስክር ሆኜ እንድናገር ስለሆነ ልዕልትነትዎ ያሰኝዎትንና ያሻዎትን ሁሉ እንዲያዝዙኝ ትሁትና ፍጹም አገልጋይዎ ሆኜ ይህን የድል አድራጊነት ምሥራች ይገርልዎ መጥቼአለሁ» ብሎ ንግግሩን ጨረሰ ።

እዩ ጉድ..... የዋሁ ፈረሰኛችን ይህን የትንቢት ምኞት በሃሣቡ ተናግሮ ሲጨርስ ነገሩ አሁን ባሁን የደረሰ መስሎ ሰለታየው በዚያን ሰዓት በልቡ ያሰደረው ደስታ የሚለካ አልነበረም ። የባሰውን ደግሞ በደስታ የፈነጠዘው ለክንፈር ወዳጅነት ያጫትን ሴት ወይዘሮ በሐሣቡ መርጦ ካገኛት በኋላ ነው ። የመረጣትም ሴት እርሱ እራሱ በሚኖርበት መንደር የምትወለድ አንዲት የደሰ ደሰ ያላት ዓይናማ የባላገር ቆንጆ ነበረች ። እርሷም ከዚህ ቀደም ረው ያጫትና ያፈቀራት መሆኗን በልቦናዋ ተጠራጥራ ሰውነቷን ለመጠበቅና ነቃ ብላ ለመታየት ሳትኳኳልና

ሳታጌጥ ፤ ዶን ኪሾት በዚያው ባያት ሁኔታዋ መጠን በደም ግባቷ ብቻ ልቡ ደንግጠበት አንድ ሰሞን በጣም አፍቅሯት ስለነበረ ፤ በአጠገቡ ስታልፍና ስታገድም ባያት ቁጥር ዓይኑ አብሮ ይንከራተት ነበር ። አሁን ግን ይህን የከንፈር ወዳጅ የሚፈልግለትን አጋጣሚ ምክንያት ስለአገኘ ልቡ ሳያወላው ልና ሌላ ምርጫ ለማድረግ ሳያመነታ በቀጥታ እሷኑ በማፍቀር ተወሰነ ።

ይህችም ሴት የመጀመሪያው ስሟ «አልዶንሳ ሎሬንዞ» ትባል ነበር ። ዳሩ ግን የሱ እጮኛና የልቡ እመቤት እንድትሆን ከመረጣት ወዲህ በወትሮው ስሟ መጠራቷ እንዲቀር ስለ ፈቀደ ለራሱ ከቀድሞው ስሟ ጋር እጅግ የሚይራራቅ ሆኖ ከዚህ ቀደም ሌላ ሴት ያልተጠራችበትና የልዕልትነትንም ጠባይ የሚ ሰጥ ስም ፈልጐ «የቶቦሶይቱ ዱልቺኒያ» ብሎ ሰየማት ። ይህን ንም ስም የሰጠበት ምክንያት ልጅቱ የቶቦሶ ተወላጅ በመሆኗ እሷም የአገሯን ስም ደርባ እንድትጠራበት በመፍቀዱ ነው ። ስምነቱም የላቀ ምሳሌና ትርጉም ያለው ፥ ለአጠራርም ደስ የሚያሰኝ ምርጥ ስም ስለመሰለው ከዚህ የተሻለ ስም ፈልጐ ለመለወጥ ሌላ ምርጫ ለማድረግ አልሞከረም ።

ም ዕ ራ ፍ 2

ብልሃተኛው ዶን ኪሾት ለመጀመሪያው ጊዜ ለዙረት ከትውልድ አገሩ እንደወጣ ይተረካል ።

እንግዲህ እነዚህን የፈረሰኛነት ተግባር ማከናወኛ መሣሪ ያዎች አጠናቅቆ ከጨረሰ በኋላ እቅዱን በገቢር ላይ ለማዋል ከመጣዳፍ በስተቀር ጣልቃ ገብ የሆነ ጊዜ አባካኝና አሳናፊ ሃሳብ እንዲደቀንበት አልፈቀደም ነበር ። ምክንያቱም በዳኝ ነቱ እየፈረደ ጉድለትን ለማቃናትና ጥፋተኛንም ለመበ ቀል የተዘጋጀባቸው ተግባሮች ብዙዎች ስለሆኑ ፤ በእሱ መዘ ግየት የተነሣ ኃይለኞችና ሃብታሞች የግፍ ሥራቸውን ለመ ፈጸም ምቹ ጊዜ እግኝተው ያሰኛቸውን በደል ለማድረግ መቻ ላቸውና በዓለም ላይ የሚያመጡት ጉዳትና እንባ ከባድ መሆኑ እየታየው ነው ። ይህም አሳሳቢ ምክንያት ከመቸውም ይበልጥ መንፈሱን ስላነቃቃው የዙረት ጉዞውን ለመጀመር ልቡ ክፉኛ ቸኮሳ ።

አዲሱ ፈረሰኛ የሞቀ ትዳሩንና ሞላ ንብረቱን እንዳለ ትቶ ፅድሜውን በዙረት ለመጨረስ የቆረጠበት ዋናው መነሻ ዓለማው በዚች በምንኖርበት ዓለም አያሌ የግፍ ሥራዎች በየዋሆችና በደካሞችን ላይ ሳያቋርጡ የሚፈጸሙ መሆናቸውንና እንዲሁም ኃያሉን ኃይለኛው አዝሎት ሁለቱንም ደርቦ የሚሸከም ያው እሳረኛው ይህ መሆኑን ስለሚያውቅ ፤ ግፈኞችን በመቅጣት የፍርድ አድልዎን በማስተካከል ፥ ጥጋበኛን በማብረድ ፤ የተበ ደለውን በማስካስ ፤ ዕዳን በማከፋፈል ፥ የተጐዳን በመርዳት እነዚህንና ሌሎችንም እነዚህን የመሳሰሉትን የዳኝነት ተግባ ሮች እየፈጸመ የተቻለውን ያህል ግፍን ለማቃለልና ሰላምን ለመመሥረት የህሊና ቃል ኪዳን ስለገባ ነው ። ለዚህም የበጐ

አድራጮት አገልግሎቱ ዋጋ በሕይወቱ እስካለ ድረስ ምድራዊ ክብር የሚወርስና ከሞተም በኋላ ሀያው ስም የሚያተርፍ መሆኑን አረጋገጠ ነበር ። በዚህ መሠረተ ሃሣብ ላይ ብርቱ እምነት ካሳደረ በኋላ ይህንኑ ሃሣቡን ለማንም ሳያካፍልና የጉዞውንም ምሥጢር ለወዳጆቹ ሳይገልጥ ማለዳ ጐሕ ሲቀድ ከምኝታው ተነስቶ የነሐስ ጥሩራውን ከእግሩ እስከ ራሱ አጥልቆ ፥ ያንን አውተፍትፎ የሠራውን የራስ ቁር ጭንቅላቱ ላይ ደፍቶ ፥ ጋሻውንና ጦሩን ይዞ ፥ ጐራዴውን ታጥቆ ፤ ከተሰናዳ በኋላ ቤተሰቦቹ ከእንቅልፋቸው አለመንቃታቸውንና መንደሩም ጭር ማለቱን ሰልሶ ሲያበቃ ሮንዚንናቴ ላይ ተቀመጠና በመስኩ አካያ ባንዲት ስርቆሽ በር በኩል ወጥቶ ወደ አውራው መንገድ ገባ (ወራቱም ሐምሌ ሙቀቱ የሚወብቅበት ወቅት ነበር) ።

በዚህን ጊዜ በጠቅላላው ያቀደው ሃሣብ አንዳች እንቅፋት ሳያደናቅፈው ገና ከውጥኑ ጀምሮ ይህን ወደመሰለው አስደሳች ነጥብ ላይ ስላደረሰውና እጅግ ለተከበረውም ምኞት መልካም አዘላለቅ አስተማማኝ ምልክት ስላሳየው ፤ በዚያን ጊዜ የተሰማውን ታላቅ ደስታ የሚገልጥ የብርሃን ፈገግታ በፊቱ ላይ ሲያበራ ይታይ ነበር ። ይሁን እንጂ በዚህ ደስታ እየፈነደቀ ጥቂት ምዕራፍ መንገድ ሄዶ ካንዲት ገላጣ ሜዳ ላይ ሲደርስ አንድ ብርቱ የጥርጣሬ መንፈስ በድንገት ወረረው ። ይህም የጥርጣሬ መንፈስ ያልነው በብዙ ችግርና ብዙ ቀን በፈጀ ድካም ኣዘጋጅቶ ያቀደውን ሃሣብ የሚያፋልስና በእቅዱም ውስጥ አንዳች ጉድለት መኖሩን የሚያስታውስ ነበር ። እንዲያውም ይህን የጀመረውን የዙረት ተግባር አቋርጦ ወደ አገሩ እንዲመለስና የቀድሞ ተግባሩን እንዲቀጥል የሚገፋፋው ነበር ።

ሃሣቡም የደፈረሰበት ምክንያት በጥንት ልማድ ወደ ፈረሰኛነት ተግባር የሚሠማራ ማናቸውም ሰው በፈረሰኛነቱ ሞያው የላቀ ሆኖ ስመ ጥር ለመባል እንዲበቃ አስቀድሞ የፈረሰኛነት መብቱን የሚያጸና የክህነት ቡራኬ መቀበል የሚገባው መሆኑ ትዝ ስላለው ነው ። ዶን ኪሾት ግን ገና ከቤቱ የወጣ አዲስ ጀማሪ ከመሆኑ በቀር ከዚህ በፊት ለዚህ ተግባር የሚሰጠውን ፈተና አልፎ ክህነት አለመቀበሉን ፥ ስለፈረሰኛነትም ተግባር

ተመራር በተደነገገው ሕግ ውስጥ እንደ ተጻፈው ክህነት ያልተቀበለው ፈረሰኛ ከዚያ ከተቀበለው ፈረሰኛ ጋር ተፎካክሮ ሕጋዊ ውጊያ ለመግጠም የማይችልና የማይፈቀድለት መሆኑን እንዲሁም ደግሞ ፈተናውን አልፎ ክህነት የተቀበለ ፈረሰኛ ቢሆንም እንኳ ከወደረኛው ጋር የሕጋዊ ውጊያ ግጥሚያ አድርጐ በአሸናፊነቱ ምርኮና ሰለባ አስኪያገኝ ድረስ በጋሻው ሰጉድ ላይ የጀግንነት መለያ ምልክት ሳያደርግ ልሙጥ ጋሻ ብቻ መያዝ የሚገባው መሆኑን ፥ በጦር መሣሪያ ረገድ አውን እንደታጠቀው ያለ አሮጌና ደነዝ መሣሪያ ሳይሆን አዲስና ሰለታም መሣሪያ እንዲታጠቅ አስፈላጊ መሆኑን ፥ ደንቡ አጥብቆ ስለሚያዝዝ ይህን ሁሉ ሳያጣራና ጉድለቱን ሳያስተካክል፥ ፈተናውን ሳያልፍ ፥ ክህነት ሳይቀበል ፥ በችኩልነት ተንደርድሮ የጀመረው የዙረት ጉዞ ከንቱ መሆኑን ሲመለከት ስሞኑን የለቆበት ድርጅትና ሲጠበብበት የከረመው እቅድ ሁሉ ዋጋ አልባ ሆኖ መቅረቱን በመገንዘብ ብስጭት አደረበት ። ስለሆነም ለዚህ ዕብደት ያበቃው አስተያየት ማናቸውንም ዓይነት የተዛባ ነገር በመሰለው መንገድ እያቃና ለመለወጥ የሚያስችል ብርታት ሰጥቶት ስለነበረ በአነበባቸው መጻሕፍት ውስጥ እንደ አጠናው ሌሎች ብዙዎች ሰዎች ሲያደርጉት የነበረውን ምሳሌ በመከተል ፥ መጀመሪያ ከሚገናኘው የፈረሰኛ ክህነት ሰጭ ዘንድ ቀርቦ የፈረሰኝነት መብቱን የሚያጸና ክህነት ለመቀበል ወሰነ። ስለጦር መሣሪያዎቹ አዲስነትና ስለታምነት ደግሞ ጥቂት የረፍት ጊዜ እንዳገኘ ወዲያውኑ ከመስታወት በበለጠ አኳኋን እንዲያንጸባርቅ አድርጐ ለመወልወልና ለመሳል መቻሉን አረጋገጠ ። በዚህ አይዞህ ባይ አስተያየት ብስጭቱን ካሰወገደ በኋላ የመንገድ አቅጣጫ የመምረጡን ፈቃድ ለፈረሱ ተወሰትና ፈረሱ ወደ አመራበት አካያ ጉዞውን ቀጠለ ። እንዲህም ማድረጉ እርሱ እንደሚያምነው የአጋጣሚ አፈላለጉ ዘዴ በዚህ ሁኔታ መፈጸም ይገባዋል ስለሚል ነው ።

አዲሱና ትንታጉ ፈረሰኛችን ጉዞውን ወደፊት በሚቀጥልበት ጊዜ እንዲህ እያለ ብቻውን ይነጋገር ነበር ። «ማን ያውቃል? ምናልባት አንድ ቀን በስመ ጥሩነቱ የሚዘነው የጀግንነት ተግባሬ እውነተኛው ታሪክ ተጽፎ በሚገልጥበት ዘመን፥

የሕይወት ታሪኬን ለመጻፍ የታደለው አዋቂው ደራሲ በዚህ በመጀመሪያው አስደሳች የዙረት አወጣጡ ላይ ሲደርስ ያካባቢውን መልክና ሁኔታ በመዘርዘር ቀጥሎ ያለውን ቃል ሳያክል ልበት አይቀርም ። አጸዶችና ተክሎች ጫፍ ላይ ብቅ ብሎ የሚ ያማምሩትን ወርቅማ ጨረሮችን በሠፊውና በተንጣለለችው ምድር ላይ ገና መፈንጠቁ ነበር ፣ እንዲሁም ደግሞ በልዩ ልዩ ቀለማት ተሸላልመው ያሬጡት አዕዋፎች ጣፋጭ ድምጻቸውን ከፍ አድርገው ለዛ በጎመላ ዘፈን እየዘመሩ የቀናተኛ ባሏን ምቹ የጫጉላ አልጋ ለቅቃ በማንቻው ሰገነት መስኰት በኩል ዘልቃ ለሙታን ፍጥረታት ለመታየት የምትወጣውን ጀምበር እያመ ሰገኑ የምስራች ሰላምታቸውን ገና ማለማታቸው ነበር ። በዚ ያን ጊዜ የማንቻው ነበልባል ፈረሰኛው ዶን ኪሾት በሳባ ፍራ ሽና መከዳ ላይ የመንደላቀቅን ምኞት ንቆ በፎሌው ሮንዚናንቴ ላይ ቁብ ብሎ ጥንታዊውንና ስመ ጥሩውን የሞንቲዮልን ገጠር አቋርጦ ጉዞውን ጀመረ» የሚል ነበር ። እውነትም አቋርጦ ያለ ፈው በዚሁ መንገድ ነው ።

ቀጥሎም እንዲህ አለ ፣ «በነሐስ ላይ ተቀርጾ በእብነ በረድ ላይታንጸ ፣ በሰሌዳ ላይ ተሰሎ የዘለዓለም መታሰቢያ ሆኖ መኖር የሚገባው የስመ ጥሩው ዝናዬ ታሪክ የሚገለጥባቸው ዘመናትና የትውልድ ዕድሜ የታደሉና በትፍስሕት የተመሉ ናቸው ። ለዚህ አስደናቂ ለሚሆነው ተግባሬ ታሪክ ጸሐፊ እንድትሆን የምትመረ ጠው ማንኛህም ጠቢብ አስማተኛ ሆይ ፣ በጉዞዬና በመንገዴ ሁሉ የማይለየኝን የታማኙንና የባዳሙን ጓደኛዬን የሮንዚናን ቴንም ታሪክ ከመጻፍ እንዳትረሳ በጥብቅ አደራ እያልኩ እለ ምንሃለሁ ። ከዚህም በማከታተል በርግጥ ያፈቀረ ይመስል እን ዲህ ይል ጀመር ። «ልዕልት ድልቼና ሆይ ፣ የዚህ የአስረኛው ልብ እመቤት ሆይ ፣ በውበትሽ ፊት እንዳልቀርብ ጠንካራ እግድ ስላደረግሽብኝና መጥቼም እንድገናኝሽ ስላዘዝሽኝ ባልተጣራው ትእዛዝሽ ምክንያት የሚደርገው ቅሙ ስለጠፋኝ በጣም በድለ ሽኛልና ይህን እጅግ የሚያፈቅርሽን ዜጋሽ የሆነውን ልብ ለማስ ስታወስ የናፍቆት ትዝታሽን እንድትአዘነብይ እለምንሻለሁ» ካለ በኋላ ይህን ከመሳሰለው አነጋገር ጋር በመቀላቀል ከዚያ ካነበባቸው መጻሕፍት ላይ ያጠናውን አነጋገሮች ምሳሌ እየ

ተከተለ ይዘላብድ ጀመር ። ይህም ሲሆን ይህን ጉዳይ እያሰላሰለ በዝግታ እርምጃ ሲያዘግም ፀሐይዋ ደግሞ በፍጥነት ወደ ተሲያቱ እየተጠጋች ትሄድ ነበረ ። የፀሐይዋ የግለት ኃይል የተረፈውን አንጐሉን ለማቅለጥ ያህል የሚበቃ ነበር ።

ይህን የመጀመሪያውን ቀን በሙሉ አንዳች ለወሬ የሚ በቃ ነገር ሳያጋጥመው ሲጓዝ ዋለ ። ነገር ግን የውሎውን ሁኔታ ሲመለከት እንደተመኘው ሁሉ በቶሎ ካንድ ሰው ጋር ተጋጥሞ የኃይለኛ ክንዱን ብርቱነት የሚሞክርበት ጊዜ የዘገየ ስለመሰ ለው ትእግሥት አጥቶ ለምኞት ተስፋ ወደመቁረጥ ያዘነብል ጀመር ። ስለዚህም ጉዳይ አንዳንድ ደራሲያን መሠረት አድ ርገው እንደሚከራከሩት የመጀመሪያውን ግጥሚያ ያደረገው ቋጡዬርቶ ላፒቼ» ከሚባለው ሥፍራ ላይ ነው ይላሉ ። ሌሎች ደግሞ ይህን በማስተባበል የመጀመሪያው ግጥሚያ ሆኖ የተመ ዘገበው ከነፋስ ወፍጮዎች ጋር ያደረገው ነው ይላሉ ፣ ይሁን እንጂ እኔ ለመወሰን የቻልኩትና በማንቻም የታሪክ ዝክረ መዝ ገብ ውስጥ ተጽፎ ያገኘሁት የመጀመሪያው ዕለት ቀኑን በሞላ በፈረሱ ላይ ተቀምጦ ሲንጠራወዝ መዋሉንና ከመሸም በኋላ እሱና ሮንዚናንቴ በረሃብ ጠውልገው ተዳክመው ግማሽ እሬሣ ዎች ሆነው አንዳች ነገር ሳያደርጉ መጨለሙን ብቻ ነው ። ስለዚህ ጨለማው ፈጽሞ ከመደንገሩ በፊት ማደሪያና ምግብ ለማግኘት የሚችሉበት አንድ የመስፍን ግንብ ወይም የፍየል አርቢዎች ጐጆ ይታይ እንደሆን በማለት የቀበሌውን ዙሪያ እያ ሻገረ ሲመለከት ቆየና ከመንገዱ ጥቂት እልፍ እንዳለ ወዲያ ውኑ አንድ የመንገደኛ ሆቴል ተከሰተለት ፣ ይህንንም መልካም ዕድል ማግኘቱ ወደ ምሕረት ምድረክ የሚያደርሰውን ሳይሆን በቀጥታ ወደ ሰላም አልፍኝ የሚያጋባውን መሪ ኰከብ እንዳ ገኘ ያህል ቆጠረው ። ከዚህ በኋላ ፈረሱን ጐታግቶ የተቻለውን ያህል እርምጃውን አፋጠነና ከጨለመ ወዲያ ወደዚህ ሆቴል ለመድረስ ቻለ ።

በዚህም ሆቴል ውስጥ እንዳጋጣሚ ሁለት የባላገር ኮረዳ ዎች ከስብሳብ ጥግ ቆመው እርስ በርሳቸው ሲጫወቱ አያቸው ። እነዚህም ኮረዳዎች በዚሁ ሆቴል ከሠፈሩት ነጋዴዎች ጋር

ወደሲቪሊያ ለመንዝ የነዚያን መነሳት የሚጠባበቁ ገበያተኞች ነበሩ ። ዙዋሪው ፈረሰኛችን ግን የሚያስበውና የሚያየው የሚያልመው ነገር ሁሉ በርግጥ የተደረገ እውነትና ትክክል ስለሚመስለውና እንዲሁም ባነበባቸው ልብ ወለድ ድርሰቶች ውስጥ የተመለከታቸው ሁኔታዎች ሁሉ በዓለም ሥዴዳ ላይ ተስለው የሚገኙ ፣ መድረስም ያለባቸው ጉዳዮች መሆናቸውን ስላረጋገጠ ፣ ሆቴሉን ከማየቱ ወዲያውኑ ልዩ ልዩ ምሳሌና መልክ ይሰጠው ጀመር ። ይኸውም ሆቴልነቱ ቀርቶ ባለአራት መናፈሻ ሰገነት ከነአብራቅራቂው የብር ጉልላቱና እንዲሁም ባለአንድ ታጣፊ የብረት ድልድይ ከሥሩም የውሃ መፍሰሻ ሠፌ ቦይ ፣ ከምድረ ግቢውም በተክልና በአበባ የተሸለመ የመናፈሻ ትፍስሕት ክበብ ፣ በጠቅላላው ደራሲያን ሰዓሊያን የመሳፍ ንት መኖሪያ ግንብና ግቢ እቅድና አኳኋኑን ዘርዝረው እን ደሚነድፉት ሁሉ አብሮ ሲገኝ የሚገባውን ማናቸውንም ዓይ ነት ተቀጥላ አካል ጨማምሮ በመስጠት እንደመሰለው አድ ርጐ ለዋወጠው ። መቸም አንዴ ይህን የመንገደኞችን ሆቴል በመስፍን ግንብ መስሎታልና ወደሱም እየቀረበ ሄዶ ጥቂት ርቀት ላይ ሲደርስ የሮንዚናንቴን ልጓም ገታና ከግንቡ ሰገነት ላይ ዘብ የሚቆመው እንግዳ ተጠባባቂ ድንክ ብቅ ብሎ አንድ ዙዋሪ ፈረሰኛ ወደ ግንቡ መምጣቱን በቱልቱላ ንፍ እስኪያበ ስር ድረስ ቆሞ ይጠብቅ ጀመር ። ነገር ግን ይህ የራሱ ቅዠት የፈጠረው ድንክ በዚህ ሥፍራ ፈጽሞ የሌለ በመሆኑ ሺህ ዓመት እንኳ ተገትሮ ሽቅብ ቢያንጋጥጥ ብቅ የማይልለት በመሆኑና እን ዲሁም ሮንዚናንቴ በፊናው ወደጋጣው ገብቶ ከሸክሙና ከድ ካሙ ለማረፍ ቸኩሎ እየተቅበጠበጠ አንገቱን ከፍና ዝቅ እያ ደረገ ፣ ልጓሙን እንዲለቅለት ስለታገሰው በዚህ አኳኋን ሲያ ዳምጥ ቆይቶ በመጨረሻው ትእግሥቱን ጨርሶ ፣ የፈረሰኛነትም ሕግ ሳይከበር በመቅረቱ ቅር እንዳለው ልጓሙን ለዚያ ለቅብ ጥብጡ ፈረስ ለቀቀለትና ወደ ሆቴሉ አዘገመ ። ወደ ሆቴሉም እየተቃረበ ሲሄድ ፊት ለፊት ከሚያያቸው ከነዚያ ከሁለቱ ኰረ ዳዎች ጋር ዓይን ለዓይን ተጋጠመ ። እነሱም ከመድረኩ በስ ተጉን ባለው ስብሳብ ቆመው ዶን ኪሾትን ገና ካመጣጡ ጀም ረው መልኩንና ሁኔታውን መለየት አቅቷቸው አትኩረው ይመ

ለከቱት ነበር ። ምንም እንኳ እነዚህ ሴቶች የመንገድ ድካም ያንገላታቸው የባላገር ወንዲሳዎች መሆናቸው ባይሰወር እሱ በበኩሉ በዕብደት አስተያየት እንደገመታቸው በተከበረው የመስፍን ግንብ ውስጥ በድሎት ተንቀባረው የሚኖሩና በዚ ያን ሰዓት እንደወጉ በአማረው ትፍሥሕት ክበብ ውስጥ ለመና ፈስ ወጥተው የተገኙ ሁለት ሞንዳላ ደንገጡሮች ፣ ወይም ሁለት የተዋቡ ወይዛዝርት መስለው ስለታዩ ለክብራቸው የሚገባውን ሰላምታ ለማቅረብ ወደነሱ እየለጠቀ በሚሄድበት ጊዜ የፈረስ አቀማመጡና ትክለ ሰውነቱ ፣ የደርባባነቱ ለዛ በወይዛዝርቱ ፊት ሞገስና ግምት እንዲያሰጠው በማለት በተቻለው መጠን ድካ ሙን ሁሉ አስወግዶ በግድርድርነት ተሸታተረ ።

በዚህን ጊዜ በግርግም ማብያው አውድማ ውስጥ የነ በረው የሆቴሉ የአሳማ እረኛ (እንዲህ ተብሎ መጠራት ባይገ ባውም ለማኳሰስ ሳይሆን እውነተኛው ስሙ ይኸው ነው) እን ደተለመደው አሳማዎቹን ሰብስቦ ለማብላት ሲል ቱልቱላውን ነፋላቸው ። አሳማዎቹም የጥሪ ምልክት መሆኑን ለምደውታ ልና እየተንጋጉ በግርግማቸው ዳር ተኰለኰሉ ። ዶን ኪሾትም ሲፈልገው የነበረው ድንክ የሱን መምጣት ለግቢው ሰዎች ለማሰማት ሲል መለከት የነፋ ስለመሰለው በደስታ ፈገግ እን ዳለ ወደሆቴሉና ወደ ኮረዳዎቹ ተጠጋ ። እነሱም ይህ ከዚህ ቀደም አይተውት የማያውቁት ሰው ከአግር ጣት እስከ ጠጉር ድረስ በነሐስ ጥሩራ ተጠርዞ የቆረፈደ ጋሻና አሮጌ ጦር ይዞ እፊታቸው ተገትሮ ባዩት ጊዜ እጅግ ስለተደናገጡ ወደ ሆቴሉ ለመግባት እገነገኑ ። ዶን ኪሾትም መፍራታቸውንና መሸሻቸ ውን አወቀና ፊቱን የሸፈነበትን የክርታስ መከለያ ገልጦ ፣ ትቢያ የለበሰውንና የከሳውን መልኩን እያሳየ በመልካም ትህትናና በተለሳለሰ አንደበት እንዲህ አላቸው ።

«ወዲያልኝ ፤ የተከበራችሁ ወይዛዝርት ሆይ ! ስለየትኛው ምክ ንያት ፈርታችሁ እንደምትሸሹኝ ባለማወቄ ተጨንቄአለሁ ። ይህ በኔ ላይ የምትመለከቱት የፈረሰኝነት አለባበስና ሁኔታ ለዓ ለም መድኃኒት መሆኔን ከማስረዳቱ በስተቀር የወንበዴነት መልክ የሌለበት መሆኑ ግልጥ ነው ። እንዲሁም ተግባሬ ለሆነው ለፈ

ረሰኛነት ግዳጅ አፈጻጸም ባለኝ ኃላፊነት መሠረት ለተጠቁት ጠበቃ ነኝ እንጂ ማንንም ቢሆን ያለአግባብ ለመበደልና ለማስቀየም የመጣሁ አይደለሁም ። እንኳንስ እናንተን ሁኔታችሁ እንደሚመስክረው ወይዛዝርት ልጃገረዶችን ይቅርና ተራ ሴቶች ሆናችሁ ባገኛችሁም ቅሉ በናንተ ላይ አንዳች ጉዳት እንዳይ ደርስባችሁ ከመጠበቅና ከማገልገል በስተቀር በበኩሌ ቅር የም ትሰኙበትንና የምታፍሩበትን ነገር እንዳላደርግ በመሐላና በግዝት የተቀበልኩት የፈረሰኛነት ክህነት አይፈቅድልኝም አላቸው ።

ኮረዳዎቹ ግን ከዚያ ከተረገመው የፊት ሽፋን ውስጥ ጨርሶ ያልተለጠውን አስቂ መልክ ለማየት ቸኩለው ባይና ቸው ከመፈለግና አትኩረው ከመመልከት በስተቀር እርሱ ከልቡ የሚናገረውን ቋንቋ አላዳመጡትም ነበር ። በዚህ ንግግሩ መካከል «ወይዛዝርት ልጃገረዶች» የሚለው ቃል ከሴ ቶቹ ተግባር ጋር የተራራቀ ስያሜ በመሆኑ ያሸፈባቸው ስለ መሰላቸው ነገሩ አስደንቋቸው ልባቸው እስኪፈርስ ድረስ ይስ ቁበት ጀመር ። ሳቃቸውም እየባሰ ከልክ አልፎ ስላንከተከታ ቸው ዶን ኪሾት በመሳቃቸው ተቀየመና እንዲህ ሲል ገሠግ ቸው ።

«የሰውን ልክ አመዛዝኖ ማወቅና ከዚያም በኋላ ለክብሩና ለማዕረጉ የሚገባውን አቀባበል መስጠት ፣ በወይዘሮናም ወግ መሽኩርመም ፣ መንዘባነን ፣ ዓይናፋር መሆን ፣ ይህ ሁሉ የልጃ ገረዶች ሞያ ነው ። ነገር ግን አሁን እናንተ እንዳደረጋችሁት በማይበቃ ምክንያት እንደቂል መሳቅና ማሽካካት በውነቱ ከብልግናና ከሃይን አወጣነት ወይም ከስድ አደግነት የሚያስ ቆጥር የሚታዘቡት የተዋረደ ጠባይ ነው ። ይህንንም ከባድ ንግ ግር በፊታችሁ መናገሬ በሚገባው መንገድ እናንተን ለመም ከር እንጂ ለማሳፈር ወይም ለማስቀየም በመጥፎ መንፈስ ተነ ስቼ አይደለም ። እንዲያውም አፍራሻውን ለዚህ ቅፌታ ላሳደ ረብኝ አጉል አቀባበላችሁ ከኔ ወገን መልካም ብድር ለመመ ለስ ስለምፈቅድ ለደረጃችሁ የሚገባውን ከበሬታ ሳልቀንስ በቅን ልቦና ላሰደስታችሁና ላገለግላችሁ የተዘጋጀሁ መሆኔን አሁንም ደጋግሜ እገልጽላችኋለሁ ።

ብትቀበሉት ከታላቅ ካሣ ስለምቆጥረው ይሆን ሐሣቤን እንዳት ነቅፉት በትህትና እለምናችኋለሁ» አላቸው ።

ይህ ዘይቤው ያልታወቀ የፈረሰኛው አነጋገር ኮረዳዎቹ በሕይወታቸው ውስጥ ሰምተውት የማያውቁት የአግብዎ ፈሊጥ ስለሆነባቸውና እንዲሁም የተራቀቀ አነጋገር የማይገባቸው ፣ ፊደል ያልቆጠሩ መሐይማን ስለነበሩ ፣ ከዚህም በስተቀር ለመ ቀለጃ የተሠራ የሚመስለውን ከሲታ መልኩን ከአነጋገሩ ጋር ሲያስተያዩት ይበልጥ የሚያስደንቃቸው ሆኖ ስላገኙት ፣ ያ ሁሉ ምክሩና ተግሣፁ ሳቃቸውን አባሰባቸው እንጂ እንዲጨምቱ አልረዳቸውም ነበር ። ይህም ከመጠን ያለፈ አሳሳቃቸው በቋፍ የተያዘውን የዶን ኪሾትን ቁጣ ስላነሳሳለው ልክ በዚያኑ ሰዓት ድርምቢታሙና ቦርጫሙ ፤ በጣምም የረጋው ሆቴልኛ በመካ ከላቸው ደርሶ ዶን ኪሾትን በትህትና እየቆላመጠ ተቀብሎ ለእንግድነት ባይጋብዘው ኖሮ የሳቁና የአታከራው ፍጻሜ ወደ መጥፎ ነጥብ አዘንብሎ ነበር ። ሆቴልኛውም አጠገባቸው እን ደደረሰ በመጀመሪያ አስተያየቱ ዶን ኪሾትን ሲመለከተው ከሲታ መልኩና የተዘበራረቀ ትጥቁ፡ የያዘው መሣሪያ ጥርቃ ሞነት ፤ የጋሻው ቆርፋዳነት ፤ የጦሩና የኰራይው ዝገት ፡ የጥ ሩራው ዝባዝንኪነት ፡ እንድነት ተደምሮ የሚያሰጠው ትርጉም የነሆለለ ዕብድ ወይም የጀለ ጤነኛ መሆኑን የሚያሳምን ስለነ በረ እሱም እንደኮረዳዎቹ በፈረሰኛው ቅጥ የለሽ አኳኋን ተገ ርሞ በሳቅ ሊፈነዳ ምንም ያህል አልቀረውም ነበር ። ነገር ግን ያንን ውጥንቅጥ መሣሪያ ታጥቆ በንዴት ሲንጐራደድ በማየቱ እውነተኛ ፍርሐት ስለተሰማው በተቻለ መጠን ከቁጣው ለማ ብረድ ሲል የፈረሰኛነት አቋቋሙንና የጀግንነት ባሕሪውን እያ ሞጋገስ ካገረመው በኋላ አከታተለና እንዲህ ሲል ጠየቀው ።

«የተከበሩት ፈረሰኛ ሆይ ፡ ክቡርነትዎ ከሰማይ እንደወ ረዱ መልአክ በድንገት እዚህ የተገኙበት ምክንያት ጊዜውና ልማዳችን እንደሚነግረን እሆቴላችን ለማደር የመጡ ስለሚ መስለን የእርስዎም ፍላጐት ይኸው እንደሆነ ከመኝታ አልጋ በስተቀር ሌላውን መስተንግዶ እንድንአዘጋጅልዎ ያሰኝዎትን መርጠው ለያዘዙን ይችላሉ ። የመኝታ አልጋ ግን በሆቴላ

ችን ጨርሶ የሌለ በመሆኑ ልናገኝልዎ ባለመቻላችን እናዝና ለን» አለው ።

ዶን ኪሾትም ይህ «ከምሽጉ ገዥ» ሆቴለኛውንና ሆቴሉን እንዲህ ብሎ ሰይሞአቸዋልና የቀረበለት የከበሬታና የትህትና አቀባበል በጣም ስላስደሰተው እንዲህ ሲል በጉራ አነጋገር መለሰለት ።

«እጅግ የተከበሩ የግንቡ ገዥ ሆይ! ድንገተኛ ለሆነው እን ግድነቴ አቀባበል እስከዚህ ድረስ ተጨንቀው ስላስቡልኝ ከልብ አመሰግንዎታለሁ ። ዳሩ ግን የፈረሰኛነት ተግባሬ ማናቸውንም ዓይነት ድሎት የማይጠይቅ ስለሆነ ምኞት ያለው መስተንግዶ እንዲያደርጉልኝ አላሳሰብዎትም ። ምክንያቱም የፈረሰኛነት ምኞቴና ጌጤ ይህ የታጠቅሁት መሣሪያዬ ስለሆነና እረፍቴም የዘወትር ውጊያና አደጋን ማሳደድ ስለሆነ ነው» አለው ።

ሆቴለኛው ግን «የግንቡ መስፍን (ካስቲላኖ) ብሎ ሲጠራው በሰማው ጊዜ በሌላ አጠራር ተረጉመውና » ይህ ሰው ካስቴ ላኖ ማለቱ የካስቴሌያ የጨዋ ልጅ መሰየው ይሆናል ሲል አሰበ ። እሱ ግን ልቦናው እንደሚያውቀው ያንዳሉሲያ አገር ተወላጅ ነበር ፤ እንዲያውም በተለይ ከአንዳሉሲያ ውስጥ ከቅ ዱስ ሎካር አውራጃ ባላገሮች የሚወለድ ሌብነታቸው እን ደካኩ ከሆኑት መካከል አንዱ ነበርና በበኩሉ እንዲህ ሲል መልሱን ሰጠው ። ክቡርነትዎ በመረጡት ዓይነት መኝታውን በሚጐረብጥ ኮረት ላይ እናነጥፍልዎታለን ፤ እንቅልፍዎም ዘወትር መንቃት ይሆናል ። ስለዚህ በሆቴላችን ውስጥ አንድ ሌሊት ብቻ ሳይሆን ያመቱን ለሊቶች በሙሉ እንቅልፍና ጸጥታ የሚነሳ ጫጫታ ስላለ ዓመቱን በሙሉ እንደነቁ ለመገኘት የሚ ያስችልዎ ምክንያት መኖሩን አረጋግጠው ከፈረስዎ ላይ ለመ ውረድ ይችላሉ» አለው ።

ይህን ተናግሮ ሲያበቃ ወዲያውኑ እርካቢን ሊይዝለት አጉ ነበሰ ። ዶን ኪሾትም ቀኑን በሙሉ አንዲት ጉርሻ ምግብ እንኳ ሳይቀምስ ጠሙን እንደዋለ ነበረና ብዙ ችግርና ድካም እንደተጫጫነው ከፈረሱ ላይ ወርዶ ወደሆቴሉ ገባ ። ገብቶም

እንደተቀመጠ ወዲያውኑ የፈረሱን ድካም አስታወሰና ሆቴለ ኛውን ጠርቶ እንዲህ ሲል አዘዘው ።

«ይህ ፈረስ ከዓለም ፈረሶች ይበልጥ የከበረና ጥሬ በመመ ገብ ተቀማጥሎ ያደገ ስለሆነ የሚያስፈልገውን መልካም አያያ ዝና ጥንቃቄ ያድርጉለት» አለው ። ሆቴለኛውም የፈረሱን ሁኔታ ሲመለከተው ዶን ኪሾት እንደሚለው ሆኖ ስላላገኘውና እንዲ ያውም አኩሌታውን ያህል እንኳ ስላልገመተው ከመጋጀነት የተሻለ አስተያየት አልሰጠውም ነበር ። ሆኖም ማኳሰሱን ሳያ በዛ ወደጋጣ ነድቶ ቦታ ካስያዘው በኋላ እንግዳው የሚሰጠውን ትእዛዝ ለማስማት ተመለሰ ። በዚህም ጊዜ ዶን ኪሾት ከኮረዳ ዎቹ ጋር ታርቆ የወዳጅነት ጭውውት ማድረስ ጀምሮ ነበር። እነሱም ቅድም በመሳቃቸው አስቀይመውት ለነበረው ካሣ ይሆን ዘንድ ፈረሰኛው ትጥቁን በሚፈታበት ጊዜ መሣሪያውን እየተቀበሉ በማስቀመጥ ይረዱት ነበር ። መጀመሪያ በትከሻ ውና በደረቱ ላይ ያለውን የብረት ልብስ ካወለቁለት በኋላ የራስ ቁሩን ደግሞ ሊያወልቁለት ሞከሩ ። ዳሩ ግን ከጭንቅላቱ እስከ አገጩ ድረስ ያጠለቀው ቅጥልጥል የራስ ቁር እንደማይወልቅ አድርጐ ባረንጓዴ ጥብጣብ ተብትቦ አሥሮት ስለነበረ ፥ የአን ገት ጌውም ጸጠሮ የጠበቀ በመሆኑ ፤ በሰንጢ ካልቆረጡት በስተቀር በፍጹም ለመፍታት የማይችሉት ስለሆነ እሱም እን ዲቆርጡበት ስላልፈቀደ ፤ በዚህ አኳኋን የራስ ቁሩን እንዳደረገ ሙሉን ሌሊት ታይቶ የማይታወቅ የአስቂኝነት መልክ እየጋበዘ በሆቴሉ የሠፈሩትን እንግዶች ሲያስቅቃቸው አደረ ። እነዚያ መሣሪያውን በመቀበልና ትጥቁን በመፍታት ሲረዱት የነበሩት ሁለት ኮረዳዎች የዶን ኪሾት አጫዋችነት በጣም ስላስደሰታቸው ካጠገቡ አልራቁም ነበርና ዶን ኪሾት በቀዣባሪነቱ እንደገመ ታቸው በዚህ የመስፍን ግንብ ውስጥ በመጀመሪያ የክብር ደረጃ ላይ የሚገኙ እመቤታትና ወይዛዝራት መሆናቸውን በማመን ልብ በሚነካ ዜማ እያንጐራጐረ ቀጥሎ ያለውን ግጥም ያሰማ ቸው ጀመር ።

በክብር አወዳድረው እንደ ዶን ኪሾት ፥
ወይዛዝርት በሥርዓት እያግለገሉት ፥

ምን ጊዜም አልታየ ሌላ ፈረሰኛ
እንዲህ የታደለ ተዋጊ ጦረኛ ።
ገና ከመውጣቱ ተነሰቶ ካገሩ ፣
ወይዛዝርት ለሱ በትጋት ሲያሰቡ ፣
ደንገጡሮች ደግሞ ሮንዚናን መገቡ ።

ይሀን ግጥም ካሰማ በኋላ እንዲህ ሲል ማስረዳቱን ቀጠለ «እመቤቶቹ ሆይ ! በሰማችሁት ግጥም ውስጥ«ሮንዚናን» ያል ኩት «ሮንዚናንቴ» የሚባለውን የፈረሴን ስም ነው ፣ »የማን ቻው ዶን ኪሾት» ማለት ደግሞ የኔ ስም ነው ። ምንም እንኳ እዚህ ተገኝቼ ለናንተ ጥቅምና አገልግሎት የሚሆን የተከበረ ተግባር በምፈጽምበት ጊዜ በመላ ማንነቴ እስክታውቁት ድረስ እኔ ተሸቀዳድሜ ልገልጥላችሁ ባልፈቅድም ፣ ላንቼሎቶ የሚባለው ጀግና ፈረሰኛ እጅግ የሚያኩራ ሞያ በመፈጸሙ የሱን ዝና ለማሞገስ ሲባል በተለይ የወጣውን ይሀን ጥንታዊ ግጥም ማሰማት አሁን ለምንገኝበት የደስታ ሰዓት የሚስማማ ሆኖ ስላገኘሁት ካሰብኩት ጊዜ በፊት ስሜንና ተግባሬን ልታ ውቁት ችላችኋል ። ይህም ግጥም በኛው ዘመን የወጣና የሰማው ሕዝብ ሁሉ ዳር እስከ ዳር የተደነቀበት ምርጥ ቃል ስለሆነ ምናልባት ከኔ በፊት በሌላ ሰው እንደበት ሲነገር ሳትሰሙት የቀራችሁ አይመስለኝም ። ይህም ቢሆን ለተከበራችሁት እመ ቤቶቹ አገልግሎቴን እንዳበረክትና የምታዘዝበትን የምፈጽም በት ጊዜ የሚያርስ ስለሆነ በዚያን ጊዜ የክንዴ አብነት ለና ንተ አገልግሎት የማውለውን ታዳጊነቴን ብሩህ እንደሚያደ ርገው አምናለሁ» አላቸው ።

ኮረዳዎቹ ግን ይህን የመሰለውን ቄንጠኛ አነጋገር መስ ማት ያልለመዱ ፍጹም መሐይማን ከመሆናቸው የተነሳ የግ ጥሙም ሆነ የሐተታው ምሥጢርና ትርጉም የሚገባቸው አል ነበሩም ። ስለዚህ ለግጥሙም ሆነ ለሐተታው የሚገባውን አድ ናቆትና ግምት በመስጠት አንዳች መልስ ሊመልሱለት ሳይችሉ እርስ በርሳቸው እየተጠቃቀሱ በሳቅ ታፍነው በዝምታ ሲያ ዳምጡት ከቆዩ በኋላ በመጨረሻው እራቱን ለመብላት ይፈቅድ እንደሆነ ጠየቁት ። ዶን ኪሾትም ጨዋታው ባያዘነጋው ኖሮ

ሪው ክፉኛ እየሞረመረው ነበርና «የምትሰጡኝን ግናችሁ ገና ምግብ በደስታ እበላለሁ ፣ ምክንያቱም ስሕተት አይሆ ልብኝ እንጂ የተግባሬ አፈጻጸም እንዲቃና ምግብ በጣም የሚ ያስፈልገኝ ነው » አላቸው ።

እንዳጋጣሚ ደግሞ ቀኑ ዓርብ ስለነበረ በየሆቴሎቹ የሚ ዘጋጀው ምግብ እንደ አገሩ አጠራር ለየቅልነት አንዱ ሥፍራ የአሣ ድርቆሽ ፣ ሌላው ዘንድ የአሣ እንፍርፍር ወይም የአሣ ወጥ እየተባለ ስሙ ይለዋወጣል እንጂ የሚሠራው በዚያው ጨአሣ ቋንጣ ብቻ ነበረና ስለዚህ ሌላ ዓይነት ዓሣ ስለሌላቸው የትንንሽ ዓሣ ቋንጣ እንፍርፍር ይፈቅዱ እንደሆነ ጠየቁት ። እሱም የቀኑ ረሐብ ምግብ እንዲያማርጥ የማይፈቅድለት ስለ ሆነ እንዲህ ሲል መለሰላቸው ።

«እነዚህ የዓሣ ቋንጣ እንፍርፍሮች በርከት ያሉ ከሆኑ ያንድ ሙሉ ምግብ ያህል አጥጋቢነት ሳይኖራቸው አይቀርም፣ ምክንያቱም ጠንካራውን የፈረሰኛነት ተግባር የሚያከናውን ሰው ሁሉ የኑሮ ምኞት ስለሌለው ጦሙን ከማደር የሚያድነ ውን ምግብ ካገኘ ዕድሉን አመስግኖ መብላት አለበት ። ለምሳሌ ያህር ብር ምንዛሪ ቢሰጡኝ ወይም ድፍኑን አሥር ብር ቢሰጡኝ ለኔ ጠቃሚነቱ እኩል ነው ። ደግሞም እነዚህ የትንንሽ ዓሣ ቋንጣ እንፍርፍሮች እንደ ጥጃ ሥጋ ቢሆኑ ኖሮ ከወይፈን ሥጋ የሚሻሉ የፍየል ግልገል ሥጋ ቢሆኑ ኖሮ ከሙኩት ፍየል የሚሻሉ ይሆኑ ነበር ማለት ነው ። የሆነ ሆኖ በቶሎ አቅርቡ ልኝ ምክንያቱም የመንገድ ድካምና የጦር መሣሪያ ሸክም በባዶ ሆድ የማቻል አይደለም» አላቸው ።

ከዚህ በኋላ ከሆቴሉ በራፍ አልፍ አደርገው ነፋሻ ሥፍራ ላይ ገበታ አስናዱለት ። ቀጥሎም ሆቴሉኛው በደንብ ያልራሰና አጉል ሆኖ የበሰለ ያንድ ሰው ድርሻ የሣላ ቋንጣ እንፍርፍርና እንደዚሁም እንደያዘው መሣሪያ የሻገተና የጠቆረ አንድ ከራራ ዳቦ አቀረበለት ። ዶን ኪሾትም ይህን አሸርባሸር ምግብ ላይነት መብላት ጀመረ ። ነገር ግን አበላሉን ለሚመለከተው ሰው በጣም የሚያስቅ ነበር ። ምክንያቱም የራስ ቁሩን ለማውለቅ ባለመቻሉ እራሱ ላይ እንዳደረገ የፊት መከለያውን ብቻ ወደ

ላይ ገልጦት ስለነበረ አገጩን የሚሸፍነው ተቀጥላ ብረት ወደ ፊት አሞጥሙጦ ምግቡን ወዳፉ ለማድረስ እንቅፋት ሆኖ ስላ ስቸገረው ሌላ ሰው በብልሃት እዲያጐርሰው አስፈልጐ አንደኛ ይቱ ኮረዳ እንድታጐርሰው ስለተደረገ ነው ።

ኮረዳይቱም ሳቂታ ስለሆነች ሣቋ እንዳያመልጣትና እን ደገና እንዳይጣሉ በመስጋት በተቻላት መጠን ተጠንቅቃ ምግ ቡን ተቀብላ ማጉረስ ጀመረች ። በተለይ ደግሞ የመጠጥ አሰ ጣጡ ዘዴ የባሰ ችግር ሆኖ ስለተገኘ ሆቴለኛው አንድ ሸን በቆ ፈልጐ መካከሉን ነድሎ አንዱን ጫፍ በአፍ ውስጥ ሸጉጦ በሁለተኛው ጫፍ በኩል የወይን ጠጅ እየተንቆረቆረለት እን ዲጠጣ ባያደርግ ኖሮ የቀረበለትን መጠጥ ሳይጠጣው እንደሚ መለስ የታወቀ ነበር ።

ይህ ሁሉ ሲሆን የራስ ቁሩ ጥብጣብ አይቆረጥበት እንጂ ፈረሰኛው በአመጋገብ ላይ የደረሰበትን ችግር ሁሉ ሳይማረር ታግሶ ነበር ። ምክንያቱም ሥራው ግብዝ መሆኑን ልቦናው ስለ ሚያውቅ ጥብጣቡ የተቆረጠ እንደሆነ ለማግሥቱ ጉዞው እንደነ በረ አድርጐ ለማሠር የሚያስቸግረው ከመሆኑም በላይ ምናል ባት ደግሞ ከራሱ ላይ አውርዶ ቢያስቀምጠውና ድንገት አን ዳች ነገር ቢወድቅበት እንደሚጠረመስ ስለሠጋ ነው ።

ፈረሰኛው ምግቡን በሚበላበት ጊዜ የሆቴሉ አሳማ ሠናጊ ከየእንግዶቹ ገንዘብ የመለመን ልምድ ነበረውና ወደ ሆቴሉ መጥቶ ዋሽንቱን መዘዘና የእረኞችን ስልት እየነፋ ማሰማት ጀመረ ። ዶን ኪሾትም ይህን የዋሽንት ንፍ በመስማቱ እጅግ ደስ ስላለው ይህ ያረፈበት ቤት በጣም የተከበረና ስመ ጥር የሆነ የመስፍን ግንብ መሆኑን ከቀድሞው ይበልጥ እያመነ ሄደ ። እንዲሁም ደግሞ በተለይ የእሱን እንግድነት ለማክበር ሲባል ልዩ የሙዚቃ ድርጅት ተሠናድቶ ሙዚቀኞቹ በየተራቸው እየ ተጠሩ ስልታቸውን በማሰማት ከፍ ያለ ግብዣ የተደረገለት መሆኑን በሙሉ ልብ ለማመን በቃ ። የግብዣውንም ታላቅነት ሲያመዛዝነው ለእራቱ የተሰጠው ከአሳ ቋንጣ እንፍርፍር የተ ሠራ መሆኑ ቀርቶ በተለይ ከትኩስ አሳ የተሠራ የጨዋ ምግብ መሆኑንና የጠቆረውን ዳቦ ስለብስኩት ፣ ኮረዳዎቹን ስለወይ

ዛዝርት ፣ ሆቴለኛውን ስለ ግንቡ መስፍን እየተረጐመ የምግቡን ጣዕምና ዓይነት ፣ የሰዎቹንም ክብርና መልክ በዕብደት አስተ ያየቱ እንደመሰለው አድርጐ ለዋወጣቸው ።

ይህን የመሰለ የበለጸገ ግብዣና ሌላውም የክብር አቀባ በል ሁሉ ለዙዋሪ ፈረሰኞች ተግባር ማበረታቻና ማዳበሪያ እን ዲሆን መሳፍንቱ ሁሉ በቅንዓት የሚጠብቁት ወግና ልማድ መሆኑን በማሰብ ፣ እሱም ይህንኑ በድፍን ዓለም የታወቀው ንና እንዲሁም ድፍረትንና ቆራጥነትን የሚጠይቅ ተግባር መርጦ በመያዙ ለዕድሉ ከፍተኛነት ኩራትና ትምክህት በልቡ አሳ ደረ ። ዳሩ ግን የፈረሰኛነት ክህነት ከመቀበሉ በፊት ከማናቸ ውም ወደረኛ ጋር የጦር ግጥሚያ ለማድረግ ሕጉ የማይፈቅ ድለት መሆኑንና እንዲሁም እስካሁን ድረስ ይህን አስቸኳይ የክህነት ቡራኬ ሳይቀበል ወረጋውን የሚገኝ ፈረሰኛ መሆኑን እያሰበ የሕሊና ዕረፍት ማጣቱ ባይከነክነው ኖሮ ይህ የመጀ መሪያው ቀን ብዙ ቁም ነገርና ከፍ ያለ ጥቅም ያለበት ጉዳይ እንደተፈጸመበት እንጂ በከንቱ የባከነ አለመሆኑን ተረድቶት ነበር ።

Pdf by Meysor Bro

ምዕራፍ 3

ዶን ኪሾት የተካነ ፈረሰኛ ለመሆን የቻለበት

የለበጣ ዘዴ ይተረካል ።

ዶን ኪሾት እስከ ዛሬ ድረስ የተካነ ፈረሰኛ አለመሆኑ በጣም እየከነከነው ያንን ፍርፋሪና ሙጣጭ የጓሮ ምግብ በች ካላ በልቶ ከጨረሰ በኋላ ሆቴለኛውን ጠርቶ ወደፈረሶች ጋጣ ገብተው በሩን ዘግተው ቆይታ አደረጉ ። ወዲያውም ዶን ኪሾት ከሆቴለኛው ጫማ ላይ ተደፋና እንዲህ ሲል ልመናውን ማቅ ረብ ጀመረ ።

«ጀግናው ፈረሰኛ ሆይ ፣ (ሆቴለኛውን) በተለመደው ሠፊ ቸርነትዎ ሊያደርጉልኝ የሚችሉትንና የሚመሰገኑበትን ፣ ከሰው ልጅነትዎ በጐ ፈቃደኛነት የሚመነጨውን ፣ የክህነት ቡራኬ ካልሰጡኝ በስተቀር ከዚህ ከወደቅሁበት ጫማዎ ላይ አልነሳም ። ይህም የምጠይቀው ቡራኬ የሚገባኝ መሆኑን የሰው ልጅ ፍርዳዊ አስተያየት እንደሚያጸድቀው አይጠራጠሩ» አለው ።

ሆቴለኛው ግን ይህ እንግዳ ሰው በዚህ አኳኋን ጫማው ላይ ተደፍቶ ይህን መላው ያልታወቀ ልመናውን ሲያቀርብለት በመስማቱ ምን እንደሚለውና ምንስ እንደሚያደርግለት ግራ ገብቶት ስለተጨነቀ ከጫማው ላይ እንዲነሳለት ብቻ ይለማመጠው ጀመር ። ያኛው ግን የጠየቀውን የክህነት ቡራኬ የሚሰጠው ለመሆኑ ቃል ኪዳን ካልገባለት በስተቀር የማይነሳ ችክ ስለሆነ በማናቸውም መንገድ ቶሎ ለመገላገል ሲል የጠየቀውን ውሉ የሚፈጽምለት መሆኑን አረጋገጠለት ። ዶን ኪሾትም ይህን ተሰፋ ተመርኩዞ ተነሳና እንዲህ ሲል ፍላጐቱን ፣ በዝርዝር ማስረዳት ጀመረ ።

«ከፀጋዊነትዎ ዘንድ በሙሉ ተስፋ የጠበቅሁትን የክህነት ቡራኬ እንድቀበል ከልብ ስለፈቀዱልኝ እጅግ ከፍ ያለ ውለታ ዋለውብኛል ። ስለዚህ እኔ ይገባኛል ስል የጠየቅሁትንና በቸርነትዎም አጸድቀው የፈቀዱልኝን ይህን ፀጋዊ ስጦታ ስተበል ነገ ጠዋት የተካንሁ ፈረሰኛ ለመሆን የሚያበቃኝ ስለሆነ ዛሬ ሌሊት በዚህ በግንብዎ ሰገነት ላይ ወጥቼ የክህነት ፈተናዬን ዋዜማ እጀምራለሁ ። በማግሥቱም ቅድም እንደአልኩት በተግባራዊ ግዴታ መወረት በአራቱ የዓለም ማእዘናት እየተዘዋወርኩ አጋጣሚዬን በመፈለግ እርዳታ ለሚያሻቸው ተረጅዎችና አቅም ለሌላቸው ደካሞች ጥቅምና ድጋፍ የሚሆን አገልግሎት ለማበርከት ያደረብኝ ብርቱ ፍላጐት ይፈጸማል ። ይህ የፈረሰኛነት ግዴታና የዘመሪ ፈረሰኞችም ተግባር በሰብአዊ አገልግሎት ውስጥ የላቀ ሞያ እንደመሆኑ መጠን እኔም የዚሁ ክፍል ባልደረባ ለመሆን ይህንኑ መርጬ ተግባሬ አድርጌ በመያዜ በእጅጉ እኩራበታለሁ» ብሎ ንግግሩን ጨረሰ ።

ዶን ኪሾት ይህን ሐተታ በሚናገርበት ጊዜ ሆቴለኛው እዝግሚያውን በእርጋታ ያስተውል ነበርና መቸም አስቀድሞን እንደተናገርነው ሆቴለኛው ማሽንክ ተኩላ በመሆኑ ከመጀመሪያው ግንኙነታቸው ጀምሮ የእንግዳውን አእምሮ ደካማነት ተጠራጥሮ ለማበድ አንድ ዓርብ የቀረው መሆኑን ተረድቶት ነበርና በሃሳቡ አገላለጥ ብርሃን እንደተመለከተው እብድነቴን ሙሉ በሙሉ ለማረጋገጥ ከቻለ በኋላ በጀርባው ጥቂት እንዲሳቅበት ለማድረግና በሆቴሉም የሠፈሩት እንግዶች የጊዜ ማሳለፊያ ጨዋታ እንዲጋበዙ በማለት ከፈረሰኞች ተግባር ጋር እግባብ ያለውን እንዳንድ ነገር በመቀላቀል የማሾፊያ ንግግሩን አሰናድቶ የተዘበራረቀውን የዶን ኪሾት መንፈስ የባሰ ለማነሳሳል ሲል የፈረሰኛነት ክህነት ቡራኬ መፈለጉና መጠየቁም ፍጹም ትክክለኛ መሆኑንና እንዲሁም አቋቋሙ እንደሚመሰረረና እሱም አምሳያው ሆኖ እንደሚታየው በዚህ እጅግ ከፍተኛ በሆነው ተግባር ደረጃ ላይ ለማገኙት ዘዋሪ ፈረሰኞች ሁሉ ይህን ዓይነት የክህነት ዝግጅት እንዲኖራቸው ተገቢና ሕጋዊ መሆኑን አሰረዳው ። አከታትሎም የራሱን ያለፈ ሕይወት ታሪኩን በመዘርዘር እንዲህ እያለ ዶን ኪሾትን ይሰብከው ጀመር ።

«እኔም እራሴ» ሲል ንግግሩን ቀጠለና» በጐልማሳነት እድሜዬ በልዩ ልዩ የዓለም ክፍሎች ወዲያና ወዲህ እየተዘዋ ወርኩ አጋጣሚዬን በመፈለግ ይህን የተከበረ ተግባር አከናው ኛለሁ ። በዚያን ጊዜ በማላጋ አራዳ ውስጥ ፣ በሪያራን ደሴት፣ በሲቪሊያ አደባባይ ፣ በሲጐቪያ ገበያ ፣ በሻሴንሳ የዘይት መቸ ርቸሪያ ፣ በግራናዳ አካባቢ ፣ በሳንሎካር መደብር ፣ በጐርዶሻ የባዝራ ተራ ፣ በቶሌዶ ያሮጌ ጨርቃ ጨርቅ ተራ ፣ በነዚህና በሌሎችም የገዲቃባ መገበያያ ሥፍራዎች ሁሉ ወንብጂበታ ለሁ ። ይህንንም ሳደርግ አያሌ አምባጓሮ እያስነሳሁ በማበጥ ሴቶችን እያማገጥሁና እያባለግሁ የዋሆችን እያጭበረበርኩ ፣ ባደረግሁት የውምብድና ሞያዬ በድፍን እስፓኒያ ፍርድ ቤቶች ስሜን ለማስጠራት እስከበቃሁበት ጊዜ ድረስ የእግሮቹ ፈጣን ነት ፣ የእጆቹ አሰልጣጠንነት ተወዳዳሪ የሌለው አድናቆት አትርፌ ውልኝ ነበር ። ከዚያ ወዲህ ግን እጅግ በሚያሰለችና በሚያን ገፈግፍ ምክንያት ይህን ሁሉ ተግባሬን ያለ ውዴታዬ እርግፍ አድርጌ ትቼ በዚህ የራሴ ንብረት በሆነው ግንብ ውስጥ ለመ ኖር ቆርጪ መጣሁ ። አኗኗሬም በራሴ ጥረትና ግረት ፣ እንዲ ሁም የተግባር ወዳጆቼ በሆኑት ሥውር እርዳታ ፣ በተለይም ደግሞ በየጊዜው በዚህ መንገድ ሲተላለፉ ጉራ የሚሉትን ዘዋሪ ፈረሰኞች በማናቸውም ዓይነትና ደረጃ ላይ የሚገኙም ቢሆኑ ሳልመርጥና ሳላበላልጥ ትክክል በሆነ አስተያየት እየተ ቀበልኩ በማስተናግድበት ጊዜ እነሱ ደግሞ ወሮታዬን በኪሣ ቸው የያዙትን ገንዘብ ከኔ ጋር ተካፍለው ለመብላት የሚወዱ ትን ሁሉ በተለይ ተሸቆጥቁጬ እያስተናበርኩና በለጋስነታቸ ውም የሚሰጡኝን ችሮታ ሳልንቅና ሳላቃልል አመስግኜ እየተ ቀልኩ ነው «ካለ በኋላ ንግግሩን በመቀጠል» በግንቡ አናት ላይ ሊኖር የሚገባው የፈተና ዋዜማ ማድረጊያው ሰገነት ስለአረጀብኝ እዲስ ለማሠራት አስቤ አፍርሼዋለሁ ። ስለዚህ የዋዜማው አስፈላጊነት የማይቀር ጉዳይ በመሆኑ በማናቸውም ገላጣ ሥፍራ ላይ ሊደረግ ይቻላል» በማለት ፣ ለዛሬ ሌሊት በዚሁ በግንቡ ግቢ ውስጥ ባለው መስክ ላይ ዋዜማውን ለመ ጀመር መቻሉንና በማሥቱም ደግሞ የጊዜው አጋጣሚ የፈ ቀደ የሆነ እንደሆነ ከዚህ በፊት ታይቶ በማይታወቅና ለሌላም ፈረሰኛ ባልተደረገለት አኳኋን የክህነት ቡራኬ መስጫው አዲስ

ሥን ሥርዓት የሚፈጸምለት መሆኑን አረጋገጠለት ። ከዚህም አስከትሎ በገንዘብ ረገድ እንዴት እንደሆነ ዶን ኪሾትን ጠየ ቀው ።

ዶን ኪሾትም ከዚህ ቀደም ባንበባቸው የፈረሰኛነት ታሪክ መጻሕፍት ውስጥ ገንዘብ በኪሱ ይዞ የሚሄድ ዙዋሪ ፈረሰኛ መኖሩን ስላልተረዳ በዚህ ምክንያት እንዴት ቤሳ እንኳ የሌለው መሆኑን ገለጠለት ። ሦቴለኛው ግን «እጅግ ተሳስተሃል» ሲል መለሰለትና ቀጥሎ ያለውን ማስረዳት ጀመረ ።

«ምንም እንኳ ይህን የመሳሰለው ጉዳይ በታሪክ ውስጥ ተጽፎ ባይገኝ ፣ ገንዘብ ለሰው ልጅ መግደርደሪያ ካስፈላጊነት በላይ ሆኖ የተመረጠ መሣሪያ መሆኑ ተረጋግጦ የታወቀ ነው ። ምናልባትም በታሪክ ጸሐፊዎች አስተያየት ይህን አስፈላጊነቱ እጅግ ግልጥ ሆኖ የሚታየውን የገንዘብ ጠቃሚነት ወሰን ሰዎች እንዲያውቁት ለማድረግ ልዩ ማስገንዘቢያ ለመጻፍ ያል ፈቀዱበት ምክንያት እንኳንስ ዙዋሪ ፈረሰኛ ቀርቶ ተራ መን ገደኛም ቢሆን ለስንቁ የሚሆን ገንዘብ ሳይቋጥር ባዶ እጁን ከቤቱ የሚወጣ ሰው አለመኖሩን አሳምረው ስለሚያውቁት ነው ። ከዚህም በስተቀር ገንዘብ ለያንዳንዱ ሰው ራስ ማስቻያ ጠቃሚነቱ ተፈትኖ እስከዛሬ የዘለቀውንና የግል ግዴታው የሆ ነውን ጉዳይ ይዘነጋዋል በማለት የማይገባ ማስጠንቀቂያ ቢሰው ከፍ ያለ ነቀፈታ የሚደርስባቸው መሆኑን ስለአመኑበት ነው ። ስለዚህ ዙዋሪ ፈረሰኞች ሁሉ በጉዞአቸው ላይ የሚያጋጥማቸ ውን ችግር የሚያስወግዱበት የስንቅ ገንዘብና ንጹሕ ሸሚዝ ሳይዙ ይጓዛሉ ብሎ ማመን በጣም ወደ መታለል የሚያደርስ እምነት ነው ። ይህን በማሰብ ዙዋሪ ፈረሰኞች ሁሉ እያሌ የታ ሪክ መጻሕፍት እንደሚመስክሩላቸው በማናቸውም ጊዜ የሚ ተማመኑበት በደንብ የታጨቀ የገንዘብ ቦርሳና እንዲሁም የግ ፈራረቂያ ንጹሕ ሸሚዝ ፣ ለቁስል ማከሚያ የሚሆን በያይኑ መድኃኒት ያለበት ኩሮጆ ይዘው እንደሚጓዙ እርግጠኛ መሆን ይችላሉ ። ምክንያቱም ፣ በዙሪታቸው ላይ ለሚደርስባቸው አደጋ ምናልባት አንድ አዋቂ አስማተኛ ወዳጅ ያላቸው ፈረሰኞች ሆነው ይህኑ የደረሰባቸውን አደጋ በጥንቆላው አይቶ በደመና ላይ ተንሳፍፈው አየሩን አቋርጠው ለእርዳታ የሚደርሱላት

አንዲት ልጃገረድ ወይም አንድ ድንክ ባንደ ብልቃጥ የተሞላ ልዩ ውሃ አስይዞ ከላከላቸውና ከዚህም ወሃ ጥቂት ጉንጨት እንደጠጡ ወዲያውኑ ቁስላቸው ድኖ ወይም ስብራታቸው ተጠ ግኖ ፈጽሞ እንዳልነበረና ምንም እንዳልነካቸው ሆኖ እንዲሽ ርላቸው ካላደረገ በስተቀር ጅው ያለ በረሃ በሚያቋርጡበት ጊዜ ወይም ሰው በሌለበት ገጠር ላይ ከጠላት ጋር በድን ገት ግጭት ተሞክተው በሚቆስሉበት ጊዜ የሚያክማቸው ሰው ስለማያገኙ የደረሰባቸው አደጋ ጸንቶ ለሞት አሳልፎ የሚሰጣ ቸው ስለሚሆን ነው ። ይህም ቢሆን ጥንታዊ ዘዋሪ ፈረሰኛ ሁሉ ዘወትር በብልህ ሰው የምክር እርዳታ ላይ ሙሉ እምነት ማድ ረግ የማይበቃ መሆኑን ስለሚያውቁ ጋሻ ጃግሬዎቻቸው በቂ የስንቅ ገንዘብና ሌላም አስፈላጊ የሆነውን መድኃኒት ለምሳሌ እንደመታከሚያ ሻሽ ፣ እንደቅባት ያለ መሰናዶ አስይዘው እን ዲከተሏቸው ማድረግ ዋና ጥንቃቄ መሆኑን አልዘነጉትም ። ምና ልባት እንኳ ጋሻ ጃግሬ የሌላቸው ጠልጣላ ፈረሰኞች ቢሆኑ ይህም አጋጥሞ የማያውቅ ብርቅ ነገር ነው ። ይህን የተዘረዘ ረውን የመንገድ መሰናዶ ሁሉ ባንድ በማይታይ ቦርሳ ውስጥ ከትተው በፈረሳቸው ውደሳ ላይ አመቻችተው እንደ ውድ እቃና እንደ ከበረ ጌጣጌጥ አስመስለው እነርሱ እራሳቸው ይይ ዙታል ። በዚህ ምክንያት ካልሆነ በስተቀር በተለምዶ ዙዋሪ ፈረሰኞች የመንገድ ሳጥን መያዝ የማይፈቀድላቸው ስለሆነ ነው እያለ ለወደፊቱ ገንዘብና መለመጫ ልብስ ሳይዝ ፣ ጋሻ ጃግሬም ሳያስከትል ፣ በዚህ አኳኋን ጉዞውን እንዳይጀምርና ይህንንም ፈጽሞ የተገኘ እንደሆነ ወደፊት በሚደርስበት ሁኔታ አስገንዛቢነት ይህን ምክር ሳይፈጽም ቢቀር ኖሮ እጅግ አድ ርጐ የሚያዐጽት ጉዳት ይደርስበት እንደነበረ በማስረዳት አጥ ብቆ መክረው ። እንዲያውም ከጥቂት ጊዜ በኋላ በሚቀበለው የክህነት ቡራኬ ምክንያት በትእዛዙ ሥር የሚገኝ ደቀ መዝ ሙሩ ስለሆነ መምከር ብቻ ሳይሆን ይህን የተባለውን ሁሉ ሳያ ጓድል ተጠንቅቆ እንዲፈጽም በቀጥታ ሊያዝዘው የሚችል መሆ ኑን አስታወቀው ።

ዶን ኪሾትም የተመከረውን ሁሉ አንዳች ነገር ሳያጓድል በትክክል የሚፈጽም መሆኑን የመላ ቃሉን ከሰጠ በኋላ ወዲ

ያው ወደ ውጭ ወጥቶ ከሆቴሉ አቅራቢያ በሚገኘው መስክ ላይ የፈተና ዋዜማውን ልምምድ ለመጀመር ዝግጅቱን አሰናዳ ። አስቀድሞ መሣሪያዎቹን በፍጥነት ሰበሰበና ከወሃው ጉድጓድ አጠገብ በሚገኘው የድንጋይ ገንዳ ላይ አስደግፎ አስቀመጠ ። ቀጥሎም ጋሻውን አነገበውና ፣ ጦሩን ጨበጠና በኩሩነት መን ፈስ በገንዳው አኳያ ወዲያና ወዲህ ይንጐራደድ ጀመር ። ይህ ነንም ንቅናቄ በሚያደርግበት ጊዜ ቀኑ ወደ መሸቱ እየተቃ ረበ ሄደ ። ሆቴልኛው እዚያው ደጅ ቆሞ የአዲሱን እንግዳ ልውጥ ሁኔታ ከተመለከተ በኋላ በአኳኋኑ እጅግ እንደተገረመ ወደ ሆቴሉ ገባና የሰውዬውን ወፈፍተኛነትና ሌላውን የእብደት ጠባይ፡ እንዲሁም ነገ የተካነ ፈረሰኛ ለመሆን ዛሬ ሌሊት በመስኩ ላይ ለማድረግ እንዲፈቀድለት የጠየቀውን የፈተና ዋዜማ ፣ የክህነቱ ቡራኬ የሚፈጸምበትን የለበጣ ዘዴ ጭምር በሆቴሉ ለነበሩት ሰዎች ሁሉ አወራላቸው ። ሰዎቹም ይህን የመሰለ ያል ተለመደ የእብደት ጠባይ በመስማታቸው በነገሩ እጅግ ስለተ ደነቁ ወደሰውዬው ቀርበው ጉዳን ለማየት ቸኩለው እየተጋፉ ከሆቴሉ ወጡና ሁኔታውን ይመለከቱ ጀመር ። እሱም በዚያን ጊዜ በተጀነነ መንፈስ እየተንጐራደደ ፣ እንዲሁም ደግሞ አንድ እፍታ ቆም ብሎ ጦሩን እየተመረኩዘ ፣ ፊቱን አኩስትሮ ረዘም ላለ ጊዜ መሣሪያዎቹን አትኩሮ ሲመለከት ያዩት ነበር ። ይህም ሲሆን ቀኑ ፈጽሞ ጨለመ ። ይሁን እንጂ በዚያን ጊዜ የጫጫ ችው ደማቅ ጨረቃ ከፀሐይ ጋር የሚወዳደር ብርሃን ስለነበ ራት በዚያን ሰዓትም ቢሆን አዲሱ ፈረሰኛ የሚያደርገውን ንቅ ናቄ ሁሉ ተመልካቾቹ ያለችግር ለማየት ችለው ነበር ። ሁኔ ታው በዚህ አኳኋን እንደቀጠለ በመከለሱ በሆቴሉ ውስጥ ከመ ፈራት ነጋዴዎች ያንደኛው ጐረዶማ በመስኩ ላይ ይገቡ የነበ ሩትን እጋስሶች ውሃ ለማጠጣት አስበና እየነዳ ወደ ጉድጓዱ አመራ ። ከብቶቹንም እንደልቡ ለማጠጣት የሚያመቸው ከሁሉ በፊት ከገንዳው ላይ የተደገፉትን መሣሪያዎች አንስቶ ሌላ ሥፍራ በማስቀመጥ ስለሆነ ሥራ ፈቱ ይህንኑ ለማድረግ ወደ መሣሪያዎቹ መጠጋቱን ዶን ኪሾት በተመለከተ ጊዜ እንዲህ ሲል ጮኾ አስጠነቀቀው ።

«አንተ ደፋሩ ፈረሰኛ ሆይ! ማንም ብትሆን ወዮልህ ፤ አመጣጥህ እንደሚያሳምነኝ ምንጊዜም ጉራዬውን ከወገቡ ላይ ፈትቶ የማያውቀውን የመራዡን ፈረሰኛ መሣሪያ ለመንካት የመጣህ ስለሚመስል የምታደርገው ድርጊት አደገኛ መዘዝ የሚያስከትልብህ መሆኑን አይተህ ተጠንቀቅ ። ስለ ክልፍልፍነትህ ቅጣት ነፍስህን ለመክፈል የማትፈቅድ እንደሆንክ መሣሪያዎቹን ከሥፍራው እንዳታንቀሳቅሳቸው» አለው ።

ሥራ ፈቱ ግን ይህን ደህና ማስጠንቀቂያ ከቁም ነገር ቆጥሮ አላከበረውም ነበር ። ዳሩ ግን ማስጠንቀቂያውን ሳይንት ቢያከብረው ኖሮ ይህ ከበሬታ ለጤናው የሚጠቅመው አብነት ይሆ ነው ነበር ። እንዲያውም ማስጠንቀቂያውን አመናጭቆ የመ ሣሪዎቹን ማንነቻ እየጨበጠ አሽቀንጥሮ ይወረውራቸው ጀመር ። ዶን ኪሾትም በዚህ አኳኋን ተንቆ ክብሩ በመደፈሩ በንዴት ስለጠፈ ዓይናቹን ወደሰማይ አቅንቶ ሃሳቡን ወደ እመቤቱ ዱል ቺኒያ መለሰና ሁኔታው ያስረዳው ይህንኑ ስለሆነ ነው እንዲህ አለ ።

«እመቤቴ ሆይ! ይህ ባንቺ ውቃቢ የተማጠነው ደረት አውን በሚጋፈጠው ግጥሚያ ላይ የሚያስፈልገውን እርዳታሽን እን ዳትነፍገው ይለምንሻል ። በዚህ በመጀመሪያ የመፈጣፈጥ አደጋ ላይ ሲገኝ የመንፈስ እገዛሽና ጥበቃሽ እንዳይጓደልበት ይማ ጠንሻል» ብሎ ተለማመነ ።

ይህንና ሌላም ይህን የመሳሰለውን ሐተታ በሚናገርበት ጊዜ ጋሻውን አስወስዶ ነበርና ጦሩን ብቻ በሁለት እጁ ጨብጦ እየተንደረደረ በብርቱ አወራወር የጦርያማውን ጭንቅላት ተር ትሮ ጣለው ። ያኛውም ከፋኛ ተጉድቶ ደም አስከርቶ እስ ኪወድቅ ድረስ ተጉዳ ። የዚህን ዓይነት አመታት ሁለተኛ ጊዜ ደግሞት ቢሆን ኖሮ ጉሪደማው ሐኪም እያሻውም ነበር ማለት ነው ።

ይህን አደጋ ከጣለ በኋላ መሣሪያዎቹን ከወደቁበት ለቅሞ እዚያው እንበሩበት ሥፍራ መልሶ አስቀመጠና በቀድሞው ሠላ ማዊነቱ መንጉራደዱን ቀጠለ ። ይህን የደረሰውን አደጋ ያልሰማ

ሁለተኛው ጉርደማ ደግሞ ወደ ጎንዳው መጣ ምክንያቱም የመጀ መሪያው ጉርደማ ሕሊናውን በመሳቱ የርዳታ ድምጽ ለማሰ ማት ባለመቻሉ ነው ። የሱም አመጣጥ እንደ ጓደኛው አጋሰ ችን ውሃ ለማጠጣት ስለነበረ ጎንዳውን ነፃ ለማድረግ መሣሪያ ዎቹን በሚያነሳበት ጊዜ ዶን ኪሾት አንዳች የማስጠንቀቂያ ቃል ሳይናገርና አንዳችም የመንፈስ እርዳታ ሳይጠይቅ ጋሻውን ነጥቆ እንደገና እቦታው አስቀመጠና ጦሩን አንስቶ ሁለተኛውን ጉር ደማ አናቱ ላይ መታው ። ምንም እንኳ በንዴቱ ብዛት ባይገ ነጣጥለው አራት ቦታ ላይ ፈንክቶታል ። በዚህን ጊዜ ጩኸት ስለበረከተ በሆቴሉ የነበሩት ሰዎችና ሆቴለኛውም ጭምር ሰምተው ለእርዳታ እየተሯሯጡ ደረሱ ። የባሰውን ደግሞ ሆቴ ለኛው ይህን የመሰለ አደጋ በምድረ ግቢው ውስጥ ተፈጽሞ በማየቱ ክፉኛ ደነገጠ ። ዶን ኪሾትም ይህን ግርግር ሲመል ከት የበለጠ ጥንቃቄ ማድረግ ስላስፈለገው ጋሻውን አንስቶ አነገበና የጉራዴውን መከድ ጨበጠና አንፈራጥጦ ቁሞ እን ዲህ አለ ።

«የውበት ንግሥት ሆይ! ለሚመታው ልቤ ኃይል ሰጪና አዳኙሪ የሆንሽው እመቤቴ ሆይ! እጅግ አስጨናቂና አደገኛ የሆነ ግጥሚያ ለሚጠባበቀው ለዚህ ባሪያሽ ለሆነው ፈረሰኛ የእርዳታ ፊትሽን መለስ አድርገሽ ብርታት በሚሰጡት ዓይና ችሽ ልትጐበኝው የሚገባሽ ጊዜው አሁን ነው»።

በዚህ አነጋገር በሱ ግምት ውስጣዊ ኃይሉን በጣም የሚያ በረታ የጥንካሬና የግለት መንፈስ እንደተወረወበት ስላመነ ሌላው ቀርቶ በዓለም ላይ ያሉት ጉሪደማዎች ሁሉ ተሰብስ በው ቢሠሩበት እንኳ አንዲት እርምጃ ወደ ኋላው እንደማያ ፈገፍግ በልቡናው አረጋገጠ ። የቁስለኞቹም ጓደኞች የደረሰውን አደጋ በተመለከቱ ጊዜ ጥቂት እራቅ ብለው ተሠልፈው በሩምታ የኮረት ነጐድጓድ ያወርዱበት ጀመር ። እርሱም በበኩሉ ፀተ ቻለው መጠን በጋሻው እየተከላከለ የሚወረወርበትን ኮረት ይመ ልስ ነበር ። ይህም ሲሆን መሣሪያዎቹ እንዳይጋለጡበት ከገን ዳው ጐን አንዲት ስንዝር አልራቀም ነበር ። ሆቴለኛው ደግሞ ጠቡ እንዳይጋጋል በብርቱ ስለሠጋ በኮረት ወርዋሪዎቹ ላይ

እየጮኸ ሰውዬው እንጉሉ የተናወጸ እብድ መሆኑን አበክሮ የነገራቸው መሆኑንና ሁላቸውንም ቢገድላቸው እብድ በመሆኑ ምክንያት በፍርድ ነጻ የሚወጣ ሰው መሆኑን እያስረዳ እንዲ ተውት ይለፈልፍ ነበር። ዶን ኪሾትም ደግሞ ከመጀመሪያው ጊዜ ይበልጥ እየጮኸ ባላጋራዎቹን ከሐዲዎችና ፈሪዎች እያለ በመጥራት ፥ እንዲሁም የግንቡን መስፍን ጭምር ዙዋሪ ፈረስ ኞች በዚህ አኳኋን እንዲደፈሩና እንዲቀየሙ የሚፈቀድ ከሆነ እሱም እራሱ ወረተኛና አሳዳጊ የበደለው ወራዳ ፈረሰኛ መሆ ኑን እያማ ይለፈልፍ ነበር። ቀጥሎምዉይህ አምባገሮ የተነሳው የፈረሰኛነት ክህነት ከተቀበልሁ በኋላ ቢሆን ኖሮ የመላዋይነ ቱን ልክ አስገንዝበው ነበር ፥ እናንተን ደጀቦችን ጋንዲያዎችን ውሾችን ግን በፍጹም ከቁጥር አላገባችሁምና ኮረታችሁን ወር ውሩብኝ ፥ ተጠጉኝ ፥ ኑ ወደፊት ፥ የቻለችሁትን ጉዳት ሁሉ አድርጉብኝ ፥ ከዚህ ከተዋረደው ድርፍታችሁ የምትአመር ቱትን መራራ ፍሬ አቀምሳችኋለሁ» እያለ የዛቻ ድንፋቱን አሰ ማቸው።

ይህንንም የሚናገረው ባመረረ ቁጣና በቁርጠኛ ወኔ ስለ ነበረ እውነትም በባላገሮቹ ልብ የፍራቻ ስሜት እንዲፈጠ ርባቸው ለማድረግ ሳይችል አልቀረም። እነሱም ባንድ በኩል በዛቻው ፍርሐትና በሌላም በኩል ደግሞ በሆቴሉኛው ምክርና ልመና ረገብ ካሉ በኋላ ኮረት መወርወራቸውን አቋርጠው ቆሙ። በዚህን ጊዜ ዶን ኪሾት ጠበኞቹ መዳኘታቸውን ስለተረዳው ወደፊት ተጠግተው ቁስለኞቻቸውን እንዲያነሱ ፈቀደላቸውና ወዲያውኑ በዚያው በተለመደው ልውጥነቱ የቁጣ መንፈሱን አረጋግቶ የጀመረውን የፈተና ዋዜማ ሥርዓት ለመፈጸም ሄደ።

ሆቴሉኛው ግን የእንግዳውን አምባገሮኛነትና ወፈፍተኛነት እጅግም ስላልወደደው ሌላ አደጋ ከማምጣቱ በፊት ቶሎ እን ዲሸኘለት አስበና ያንን ገደቢስ የሆነውን የፈረሰኛነት ክህ ነት አጣድፎ ሊሰጠው ቁርጥ ሐሳብ አደረገና ሲፈራ ሲቸር በቀ ስታ እየተራመደ ተጠግቶ ይቅርታ እንዲያደርግለት ከጠየቀ በኋላ ፥ እነዚህ ባለጌ ጠባይ ያላቸው ገልቱ ሰዎች በድብቅ ሾል ከው መጥተው ባንሱት ጠብ ምክንያት በደረሰው ሁኔታ እጅግ

አድርጉ ማዘኑን ሲገልጥ ገልቱዎቹም ስለአጉል ድፍረታቸው የሚገባቸውን ቅጣት የተቀበሉ መሆናቸውን አረጋጠለት። እንዲሁም ቅድም ያስረዳውን እንደገና በመድገም ፥ በግንቡ እናት ላይ ሊኖር የሚገባው ሰገነት መፍረሱንና ለፈተናውም ዋዜማ የሚጐድል ልምምድ ቢኖር እንኳ ባሁኑ አጋጣሚ የተ ደረገው የመከላከል ውጊያ እንደ ደንበኛ የፈተና ዋዜማ የሚ ቆጠር በመሆኑ የቀረ ነገር ይኖራል በማለት ሌላ መቀጠል አለ ማስፈለጉን አስገነዘበው። ቀጥሎም ለክህነቱ ቡራኬ አደጋም የሚጠየቀው ሥነ ሥርዓትና የተዋጊነት ችሎታ ማስመስከሪያ እርሱ እራሱ አጣርቶ በሚያውቀው የፈረሰኛነት ሕግ ላይ ተጽፎ እንደሚገኘው በጉራዴ ደንደስና ስለት በኩል የሚከናወነውን አመካከትና አመታት ጠንቅቆ ማጥናትና ቅልጥፍናንም ማሳ የት ስለሆነ ይህን የመሰለው የፈተና ዋዜማ በመስክም ላይ ቢሆን ሊደረግ የሚቻል ነው። ይህም ባይሆን ቅሉ ለፈተናው ዋዜማ መለማመጃ የተወሰነው ጊዜ ሁለት ሰዓት ሆኖ ሳል ከዚህ አልፎ ከአራት ሰዓት ይበልጥ ስለቆየ ከበቂነት በላይ ሆኗል እያለ በሰፊው አስረዳው።

ዶን ኪሾት ይህን የተባለውን ሁሉ በሙሉ ልቡ አምኖ ከተቀበለ በኋላ ትእዛዙን ለመፈጸም የተዘጋጀ መሆኑን ሲገልጥ የሚጠብቀው የክህነት ቡራኬ ሥነ ሥርዓት በተቻለ ፍጥነት እንዲፈጸምለት አደራ ጭምር ልመናውን አቀረበ። ይህንንም ሲል ክህነት የተቀበለ ፈረሰኛ ከሆነ በኋላ እነዚያ ጠበኞቹ ጸጋ መኛ ጠብ አንስተው የሚገቧጩት ቢሆን ከዚያ ሊያዘጋው ከሚችለው መስፍንና መስፍኑም በአማላጅነቱ ከሚያስተምራ ቸው ሰዎች በስተቀር በዚህ ግንብ ውስጥ ነፍስ ያለውን ፍጥ ረት ሁሉ የማይተው መሆኑን በቁርጠኛ ዛቻ አስታወቀ።

የግንቡ መስፍን በዚህ አኳኋን የተነገረውን የዛቻ ማስጠ ንቀቂያ በእርጋታ ሰምቶ ወደ ሆቴሉ ተመለሰና ለጐረምሶቹ ገፈራና ገብስ ሰጪተ ማስታወሻ የጻፈበትን የሂሳብ ደብተር ይዞ፥ እንዲሁም ደግሞ አንድ ጉማጅ ጢፍ ላንድ ልጅ አስይዞ ፥ ሁሉ ቱም ኮረዶች ለአቋቋሚነት እንዲረዱት አስከትሎ ሙሽ ዶን ኪሾት ወደሚገኝበት ሥፍራ ሄዶ ፥ አጠገቡም እንደደረሰ

ዶን ኪሾትን እንዲንበረከክ ትእዛዝ ሰጥቶ ካስበረከከው በኋላ በደብተሩ ላይ የሥርዓተ ቡራኬ ጸሎት የሚያነብ ቄስ ይመስል በቀስታ እያጐረመረመ አንድ ገጽ ያህል እንደገለበጠ በቀኝ መዳፉ የዶን ኪሾትን ማጅራት ጫን አድርጐ ተመተመው ። ቀጥሎም ድግምት እንደሚደግም ደብተራ ማጉረምረሙን ሳያ ቋርጥ ያንኑ የዶን ኪሾትን ጐራዴ መዘዘና በጠፍጣፋው ወገን ጀርባውን ከረር አድርጐ ጠበጠበው ። ይህን የለበጣ ሥር ዓተ ቡራኬ ከፈጸመ በኋላ ከኮረዳዎቹ አንዷን ጠርቶ ጐራዴ ውን እንድትአስታጥቀው አዘዛት ፣ ኮረዳይቱም በታላቅ ትሕት ናና በበዛ መሽቆጥቆጥ ተጠግታ ጐራዴውን በሁለት እጅዋ ተቀ ብላ አስታጠቀችው ። ይህ ሁሉ ሲሆን በያንዳንዱ የክህነት ሥነ ሥርዓት አፈጻጸም ላይ የነበረው የግብዝነት ሁኔታ ሲታይ በዙሪያው አሰፍስፈው የሚመለከቱትን ሰዎች ሁሉ በሳቅ ሊያ ፈነዳቸው የሚበቃ ነበረ ።ዳሩ ግን አዲሱ ፈረሰኛ ቀደም ብሎ ባነሳው አምባጓሮ አማካይነት ኃይለኛነቱን ለማሳየት በመቻሉ እጅግ ተፈርቶ ስለነበረ በዚህ ምክንያት በያንዳንዳቸው ላይ ያደረውን የመሳቅ ፍላጐት ጥርሳቸውን ነክሰው እንዲውጡት ግዴታ ሆኖባቸው ነበር ። ብልሂቱ ኮረዳም ጐራዴውን በምታ ስታጥቅበት ጊዜ ፈረሰኛውን እንዲህ ብላ መረቀችው ።

«ክቡርነትዎ እጅግ የታደሉ ፈረሰኛ ነዎት ፤ በሚውሉበትም የጦር ሜዳ ቀኙ የእርስዎ ይሁን» አለችው ።

ዶን ኪሾትም በዚህ ምረቃዋ በጣም ደስ ስላለው ስለው ለታዋ ለወደፊቱ በክንዱ ብርታት ተዋግቶ በሚያገኘው የድል አድራጊነት ክብር ተካፋይ እንድትሆን በማሰብ ከዛሬ ጀምሮ ወደፊት የባለውለተኛነት ግዴታው ለማን እንደሆነ ለማወቅ ሲል ስሟን እንድትነግረው ጠየቃት ፣ እሷም በፍጹም ትሕትና ስሟ«ቶሎዛ» መሆኑንና እንዲሁም ያንድ የቶሌዶ ሰው የሆነ ጫማ ሠፊ ልጅ መሆንዋን ነገረችው ። ከዚህም በስተቀር ይኸው አባቷ ሳንቶ ቢያናያ ከሚባለው ሰው ሱቅ ውስጥ የሚሠራ ስለ ሆነ በማናቸውም ቦታ ቢያገኘው እንደ ጌታው አድርጐ የሚ ያገለግለውና የሚያከብረው መሆኑን አስረዳችው ። ዶን ኪሾ ትም መለሰና ከዛሬ አንስታ ወደፊት ለሱ ፍቅር ስትል የእመ

ቤትን ክብር ደርባ «እመቤት ሆይ ቶሎዛ» ተብላ እንድትጠራ ለመናት ። እሷም ከዚህ ቀን አንስታ «እመቤት ሆይ ቶሎዛ» ብለው ካልጠሯት ለማንም ቢሆን ላትመልስ ቃሏን ሰጠችው ። ሁለተኛይቱ ኮረዳ ደግሞ የፈረሱን መኰርኰሪያ ብረት ከጫማው ተረከዝ ላይ ስታስርለት ነበረችና ለእሷም የባለጐራዴይቱን ዓይነት ጥያቄ አደረገላት እሷም ስሟ «ሞሊኔራ ሙኛያ» መሆኗ ንና አባቷም የአንቴኳራ ሰው የሆነ ሐቀኛ ባለወፍጮ መሆኑን ነገረችው ። ዶን ኪሾት እሷም እንደጓደኛዋ እመቤትነትን ደርባ «እመቤት ሆይ ሙኛያ» እየተባለች እንድትጠራ ሲሾማት ሌላም አገልግሎትና ክፀ በረከት ወደፊት እንደሚሰጣት አረጋገጠላት ።

ዶን ኪሾት በዚህ አኳኋን ይህን አዲስ ወጥ የሆነውን የክ ህነት ቡራኬ አፈጻጸም ሥነ ሥርዓት በታላቅ ፍጥነትና በግል ቢያ አጣድፎ ከፈጸመ በኋላ ፈረሱ ላይ ወጥቶ አጋጣሚውን ለመፈለግ የሚሄድበት ጊዜ ገና ሺህ ዓመት የሚያቆየው እየ መሰለው የመቸኰሉ ብዛት ያቅበጠበጠው ጀመር ። ሆኖም ሮን ዚናንቴን ጭኖ ለመነሳት ከተሰናዳ በኋላ የግንቡ መስፍን ስለ ሰጠው የፈረሰኛነት ክህነት ምስጋናውን በማቅረብ አቅፎ ስሞ በሚሰነባበትበት ጊዜ የተናገራቸው የምስጋና ቃላት እጅግ የመ ዘበራረቃቸው ብዛት በዝርዝር ተጽፈው ለመገለጥ የሚያስቸ ግሩ ነበሩ ።

ሆቴለኛውም የመዘዘኛውን እንግዳ ሐተታ በትእግሥት ሲያዳምጥ ቆይቶ በመጨረሻው አክትሞ ከሆቴሉ መውጣቱን ከተመለከተ በኋላ ምንም ቃሉ አጠርና ኰስተር ያለ ቢሆን የቁልምጫው መዘበራረቅ ከዚያኛው ባላነሰ አነጋገር ለስንብ ብቱ ለውጥ ሰጥቶ የሆቴሉንም ሂግብ እንዲከፍለው ሳይጠይቅ ድንገት ረፍዶበት እንዳይመለስ በመሥጋት ብቻ በጥሞና ገፋ ፍቶ ሸኝቶት ተመለሰ ፣ ያኛውም ጉዞውን ቀጠለ ።

ምዕራፍ 4

ፈረሰኛችን ሦቴሱን ለቀ ከወጣ በኋላ በመንገዱ ላይ የደረሰበት ሁኔታ ይተረካል ።

ዶን ኪሾት ከሦቴሱ ሲወጣ ጀምበር ሥራዋን መፈንጠቅ ጀምራ ነበር ፡ እሱም የተካነ ፈረሰኛ በመሆኑ በደስታ ፈንድቆ ስለነበረ የደስታው ብዛት ከሱ ተርፎ በፈረሱ መጣብርና አንፋር ፡ እንዲሁም በየጠፍሮቹ ዘለበት ላይ ሲያናጥር ይታይ ነበር ። ዳሩ ግን ሦቴለኛው ለመንገዱ ጉዳይ የሚያስፈልገው መሆኑን በጥብቅ እያስረዳ የዘረዘረለትን ሥንቃሥንቅና በተለይም ገንዘብና ልብስ ሳይዝ ባሁኑ ሁኔታ እንዳይሄድ አስጠንቅቆ የመከረውን አስታወሰና ወደ ቤቱ ተመልሶ ማንኛው ንም ጉዳይ ለማጠናቀቅና አንድ ጋሻ ጃግሬም ፈልጐ ለማስከ ተል ሀሳቡን ቆረጠ ። ስለ ጋሻ ጃግሬ ማግኘትም ያደረገው ምርጫ ያገሩ ሰው የሆነ ወዲህም ቅርብ ጐረቤቱ የሆነ ፡ በታታ ሽነቱና በመከራ ቻይነቱ የታወቀ የልጆች አባት ፡ ለዙዋሪ ፈረ ሰኛ ጋሻ ጃግሬነት በጣም የሚስማማ ጠባይ ያለው አንድ ባላ ገር መኖሩን አስታወሰና እሱኑ በቀላሉ ደልሎ እንዲያገለግለው ለመውሰድ አቀደ ። በዚህ ውሳኔ ፈረሱን አዞረና ወደ አገሩ አቅ ጣጫ አመራ ። ፈረሱም የጋጣው ጠረን የሸተተው ይመስል ከዚህ ቀደም ያላሳየውን ንቃት ፈጥሮ በሶምሶማ እርምጃ ሲሠ ግር በኩቴው መራቱን የማይነካ ይመስል ነበር ።

በዚህ ሀሳብ ተወጥሮ ጥቂት ምዕራፍ መንገድ እንደተጓዘ ወዲያውኑ ከመንገዱ በስተቀኙ በኩል ጥቅጥቅ ካለው ጫካ ውስጥ ባንድ አኳያ በጸዐር እንደተጨነቀ ሰው የሚጠሩት ድምጽ ወጥቶ እጅየው ጥልቅ አለ ። ይህንንም ድምጽ በመስ ማቱ እንዲህ ሲል ስሜቱን ገለጠ ።

«የበጐ ሙከራዬን አፍላ ፍሬ ለመልቀምና የተግባሬንም የተቀደሰ ዕዳ ለመክፈል እንዲህ በቅርብ ቀኑን ለሰጠኝ አም ላክ ክብርና ምስጋና ይድረሰው ። ይህ የምሰማው ጩኸት ያንድ ወይም ያንዲት የኔን እርዳታና ዳኝነት የሚጠይቅ የተጠቂ ሰው ድምጽ ነው» አለ ።

ይህንንም ካለ በኋላ ፈረሱን አዙሮ ጩኸት የሚመጣ መስሎ ወደተሰማው አቅጣጫ ገሠገሠ ። ወደ ጫካው መካከል ገብቶ ጥቂት እልፍ እንዳለ ወዲያውኑ ባንድ የብርብራ ግንድ ላይ እንዲት የፈረስ ባዝራ ታሥራ ፡ በሌላው ግንድ ላይ ደግሞ ዕድሜው አሥራ አምስት ዓመት የሚሆነው ፡ ከወገቡ በላይ የተ ራቆተ አንድ ልጅ የፊጥኝ ታሥሮ አየ ። የሚጮኸውም ይኸው ልጅ ኖሮአል ። እሱም ያላንዳች ምክንያት አልነበረም ፡ አንድ ወደልና ወፍራም የሆነ ባላገር በሙሉ ኃይሉ እየተንጠራራ በጠፍር አለንጋ እያከታተለ ይገርፈው ስለነበረ ነው ።

በያንዳንዱም ግርፋት ላይ አንድ ጊዜ ስድብ ፡ አንድ ጊዜ ምክር እየቀላቀለ «አፍህን ዝጋና አይንህን ክፈት» ይለው ነበር።

ልጁ ደግሞ «ጌታዬ ሆይ ዳግመኛ አይለምደኝም እጠ ነቀቃለሁ ፡ በእውነት ስም መሐላ ይሁንብኝ ፡ ከእንግዲህ ወዲያ አላደርገውምና ይማሩኝ ፡ ይቅርታ ያድርጉልኝ ፡ ከዛሬ ጀምሮ ወደፊት በጉቹን በበለጠ ጥንቃቄ የምጠብቅ ለመሆኔ ቃል ገብ ቻልዎታለሁ» ፡ እያለ በማሳዘን ይወተውት ነበር ። ዶን ኪሾት አጠገባቸው ደርሶ ይህንን ድርጊት በተመለከተ ጊዜ በቁጣ እን ደጋለ ሰውነቱ እየተንዘፈዘፈ በኃይል ቃል ባላገሩን እንዲህ አለው ።

"ልበ ደንዳናው ፈረሰኛ ሆይ ! በገዛ አቅሙ እራሱን ለመ ከላከል በማይችል ደካማ ላይ ቁጣን በማከረር አስከዚህ ድረስ ግስጨነቅ በጠቅላላው አነጋገር ምክንያት የማይገኘለት ግፍ ስለሆነ ፡ ጦርህን አንስተህ ሶቂ ፈረስህ ላይ ውጣና እንደአጋጣሚ ደግሞ እውነትም ይህ ባላገር እዚያው ባዝራይቱ ከታሠረችበት ግንድ ላይ የተደገፈ ጦር ነበረው ። ከኔ ጋር ውጊያ ገጥመን ይዘ የአሁኑ አደራረግህ የፈሪ በትር መሆኑን ላረጋግጥልህ» አለው።

ባላገሩም ይህ ጥርቃሞ መግሪያ የተሸከመ አስደንጋጭ የጭራቅ መልክ ሳያስበው ድንገት አጠገቡ ደረሰ ፥ ጦሩን እፊቱ ላይ ደግኖ ሲዝትበት ባየው ጊዜ እዚያው እቆመበት ቦታ የሞተ ሰው ይመስል በድንጋጤ ክው ብሎ ከመፍዘዙ በሰተቀር ለመ ጀመሪያው ጊዜ መልስ የሚሰጥበትን ድፍረት አላገኘም ነበር ። ድንጋጤው ጥቂት አልፎለት ነፍሱ ከተመለሰ በኋላ እየተርበ ተበተ በመለማመጥ እንዲህ ሲል መለሰለት ።

«የተከበሩ ፈረሰኛ ሆይ ! ይህ አውን የምቀጣው ልጅ በዚህ ቀበሌ አካባቢ የግረባቸውን የበግ መንጋዎች እንዲጠብቅልኝ በደ መወዝ የቀጠርኩት አሽከሬ ነው ። ዳሩ ግን ልጁ በጣም ግጋጣ በመሆኑ ምክንያት ለጥበቃ ተግባሩ ሳይተጋ እየቀረ በየቀኑ እን ዳንድ በግ እያሰረቀብኝ እናድዶኛል ፥ አውን ምክንያት አግኝቼ የቀጣሁት በጭካኔ መንፈስ ተገፋፍቼ ሳይሆን ከግጋጣነቱና ከች ላባይነቱ እንዲታረም በማሰብ ነው ። እሱ እንደሚለው ግን ደመ ወዙን ለማስቀረት በተንኰል መንፈስ ላጠቃው የተነሳሁ አለ መሆኑን ለክቡርነትዎ እያረጋገጥሁ ልጁ በተፈጥሮው ቀላማጅና «ውሸታም» መሆኑንም በእግዚአብሔር ስምና በሕሊናዬ ክብር ምዬ እባልጥልዎታለሁ» አለው ።

«አንተ ፈርጣጭ የቤት አይጥ «ውሸታም» ብለህ የምትናገ ረው በኔ ፊት ነውን አንተ ቡከን ባላገር» ፥ ሲል «ዶን ኪሾት» በቁጣ ገሠፀውና ዛቻውን በመቀጠል «በዚች ብርሃኒን በም ትሰጠን ፀሐይ መሐላ ይውንብኝ በዚህ በያዝኩት ጦር ሆድ ሀን መሐል ለመሐል ወግቼ ልጥልህ አሰኝቶኛል ። በል አውን አንዳች መልስ ሳትሰጠኝ ልጄን ፈትተህ ደመወዙን እጅ በእጅ ከፍለህ ነጻ እንድትለቀው ። አለበለዚያ ግን በቸርነቱ የሚጠብ ቀን ጌታ አይለመነኝ ከዚህ ሥፍራ ሳትንቀሳቀስ እንዳልነበርክ አድርጌ እጨርስሃለሁ አለው ።

ባላገሩም ለጥ ብሎ እጅ ከነሳ በኋላ አንዳች ቃል ሳይተ ነፍስ እንደታዘዘው ልጁን ከአሥራቱ ፈትቶ ለቀቀው ። ዶን ኪሾትም ልጁን ጠርቶ አጠገቡ አስጠጋውና ጌታው ምን ያህል ገንዘብ ሊከፍለው እንደሚገባው ጠየቀው ልጁም በወር ሰባት ብር ሂሳብ ተቀጥሮ ዘጠኝ ወር ሙሉ ያለደመወዝ ግብል

ገሉን አመለከተ ። ዶን ኪሾት ሂሣቡን አስልቶ ድርሻው ሰልሳ ስድስት ብር መሆኑን ካስተማመነ በኋላ ባላገሩ ነፍሱን የሚ ወዳት እንደሆነ ደመወዙን አሁኑኑ በሱ ፊት እንዲከፍለው አዘ ዘው ። ባላገሩ ግን አውን እግረ መንገዱን በሚገኝበት ውኃታ ቅድም በግለውም መሐላ መሠረት (በውነቱ እስካሁን ድረስ በፍ ጹም አልግለም ነበር ።) ይህ ዕዳ እንደሚደርስበት አውቆ ገንዘብ በኪሱ ይዞ ያልመጣ መሆኑን በማስረዳት ምንም እንኳ ብዙ ባይሆን በልጁ ደመወዝ ኢያሰበ ያወጣው የሶስት ጥንድ ጫማ ዋጋና እንዲሁም ታሞ በነበረበት ጊዜ ለሁለት ዋግምት የከፈ ለለት አንድ ብር በቅናሽ እንዲታሰብለት አመለከተ ።

«ሂሣቡ ትክክል ሊሆን የሚችል ነው» ሲል ዶን ኪሾት ሲበይን ቀጥሎ ያለውን ማነጣጠሪያ ማስረጃ ሰጠ ። የጫማውና የዋግምቱ ዋጋ ያለምክንያት ለፈጸምክበት ግርፋት ካሣው ሆኖ ይቀርለታል እንጂ በደመወዙ ሊታሰብ አይገባም ። በመንጋ ጠባቂነት ተቀጥሮ ደን ለደን ሲራወጥ ለጋራጣ መከላከያ እንዲሆነው ገዝተህ የሰጠኸውን ጫማ አድርጐ ሲረግጥበት ሰንብቶ ቢጨርሰው ፥ አንተ ደግሞ ቀድሞ ለስላሳ የነበረውን ጀርባውን በግርፋት እየበጣህ ገጥበህ ጨርሰህበታል ። ልጁ ታሞ በነበረበት ጊዜ ወጌሻው እንዲድንለት አስቦ ደሙን በዋግምት ቢቀዳው ፥ አንተ ደግሞ በጤንነቱ ላለ ደሙን በከንቱ አፍስ ሰህ ሕመም ላይ ጥለኸዋል ። ስለዚህ በዚህ አኳኋን ስጦታውና በደሉ ሲመዛዘን የሚቻቻል ሂሣብ ነው እንጂ ከልጁ ደመወዝ ላይ ሊቀነስበት የሚገባው ዕዳ አለመኖሩ ግልጥ ነው» አለው፡

ባላገሩም እንዲህ ሲል መለሰ ፥ «የተከበሩ ፈረሰኛ ሆይ ! ብይንዎ የበጀ በመሆኑ ምንም ሳልከራከር ተቀብዬዋለሁ ። ዳሩ ግን አውን ታላቅ ችግር የሆነብኝ ይህን ዕዳ እንደምጠየቅ አውቄ ከቤቱ ገንዘብ ይዤ አለመምጣቴ ስለሆነ አንድርያ ተከትሎኝ እቤቴ ድረስ ይምጣና ደመወዙን በብር ላይ ብር ጨምሬ አጠፈታ አድርጌ እከፍለዋለሁ» አለ ።

ይህ ሁሉ ሲሆን አንድሬያ ተጠንቅቆ ያዳምጥ ነበርና አብሮ እቤት የመሄድን አሳብ በሰማ ጊዜ« እሳቸውን ተከትዬ የምሄደው ስቃይ ለመቀበል ነውን? ይህን በፍጹም አላደርገውም ። እንዳያ

ውም በሃሳቤ ውስጥ አላገባውም ። ምክንያቱም ብቻችንን ቀር ተን ዓይን ላይን ከተፋጠጥን በኋላ ዳግመኛ እጃቸው ያገቡኝ እንደሆነ እንደ ቅዱስ ባርቶሎሚዎስ በሕይወቴ ሳለሁ ቆዳዬን እየገፈፉ እንደሚዘለዝሉኝ እርግጠኛ ነኝ» ሲል አሰታወቀ ።

ዶን ኪሾትም መለሰ «የለም ይህን አያደርገውምና አይ ዞህ አትፍራ ። እኔ አሁን የጠበቀ ትእዛዝ እሰጠዋለሁ ። እሱም ትእዛዜን እንዲያከብር በተቀበለው የፈረሰኛነት ክህነት ከማ ለልኝ በኋላ በዚህ አመኔታ አለቀዋለሁ ። መሐላውን አክብር ደመወዝህን ሳይከፍልህ ቢቀር ግን እኔ ኃላፊ ሆኜ አከፍለሃ ለሁ» አለው ።

«አዬ ጌታዬ ሆይ ! በዚህ አነጋገርዎ ምን ማለትዎ እንደሆነ አልገባኝም ሲል ልጁ ያስጠነቅቅ ጀመር» እኒህ የኔ ጌታ ከማ ብርና ሥራ በሰተቀር ስለፈረሰኛነት ክህነት የሚያውቁት አን ዳች ነገር የለም ። እንዲሁም ማንኛቸውንም ዓይነት የፈረሰኛ ክህነት አልተቀበሉም ። ስማቸውም ዮሐንስ ጐኔላ የሚባሉ የኩ ይንታናር ባለፀጋ ስለሆኑ በመሐላ ብቻ ቃላቸውን የሚጠብቁ መስሎዎት አጋልጠውኝ እንዳይሄዱ ተማጥኜብዎታለሁ» አለው።

ዶን ኪሾትም እንዲህ ሲል መለሰ ! ይህስ ቢሆን ታዲያ ምን አለበት ፡ መቸም እያንዳንዱ ሰው ለምግባሩ የባህር ልጅ ስለሆነ የኩይንታናር ባለፀጋም ቢሆኑ ከጐኔላ ዘሮች ውስጥ ፈረሰኞች ሲወጡበት ይችላሉ» አለው።

«ይህ ክብርነትዎ ያሉት እውነት ሊሆን ይችላል» አለ አንድሬያ» ዳሩ ግን ላቤን ያንጠፈጠፍኩበትን የድካሜን ዋጋ ሲከለክሉኝ እኒህ የኔ ጌታ ለየትኛው ምግባራቸው የባህር ልጅ የሆኑ ይመስልዎታል» ።

ባላገሩም «ውድ አንድሬያ ሆይ ! ገንዘብህን የምክለክልህ አይምስልህ ፡ ይህንስ በፍጹም አላደርገውም ። ይልቁንስ ለኔ ስትል እባክህን አብረን ወደ ቤታችን እንሂድ ። እዚያም ከደረሰን በኋላ ቅድም እንደነገርኩህ አንዱን ብር እጥፍ አድርጌ ከነወለዱ በርከት ያለ ብር በሽቶ አርከፍክፈ የምሰጥህ መሆኔን በዓለም ላይ በሚገኙት የፈረሰኛነት ክህነታት ስም እምልልሃለሁ» አለው ።

ዶን ኪሾትም እንዲህ አለ «ሰለ ሽቶው ማርከፍከፍ አሥሰ ግንሃለሁ ። ይሁን እንጂ ነባ ገንዘቡን ብቻ ከከፈልከው ደስ ይል ኛል ። ስለዚህ መሐላህን አጽንተህ ግዴታህን እንድትፈጽም አሁንም ደግሜ አስጠነቅቅሃለሁ ። ምናልባት መሐላህን ባለ ማክበር የልጁን ደመወዝ ባትከፍለው ግን ተመልሼ መጥቼ ፈልጌ ሳልቀጣህ የቀረሁ እንደሆነ አንተ የማልከው መሐላ በኔ ላይ ይድረስብኝ ። ይህም ሆኖ ከኔ ተደብቀህ ለማምለጥ ከእንሽላ ሊት ይበልጥ ብትሰወርም እንኳ ከገባህበት ገብቼ እንደአተር ፈልፍዬ ላወጣህ እንደምችል አረጋግጥልሃለሁ ። ከዚህም በስ ተቀር ግዴታህን ሳታወዛ ለመፈጸም ይበልጥ እንድትሠጋበት ይህንን ማስጠንቀቂያና ትእዛዝ የሚሰጥህ ግን መሆኑን ለማወቅ የምትሻ እንደሆነ እኔ ጀግናው የማንቻው ዶን ኪሾት የምባ ለው ማናቸውንም ዓይነት ግፍ የምቀበል ፡ ግፈኞችን የምቀጣ ጠማማዎችን ሁሉ የማቃና መሆኔን አውቀህ የማልከው መሐላና የገባኸው ቃል ኪዳን እንዳይዘነጋህ በልቦናህ ቀርፀህ ያዘው ። እንግዲህ በርታ ደህና ሰንብት» ብሎት ፈረሱን አዞረ ።

ይህን ከተናገረ በኋላ ሮንዜናንቴን ኮረኮረና ባጭር ጊዜ ውስጥ እርቆ ሄደ ። ገበሬውም ባይኑ ሲሸኘው ነበርና ጫካውን አቋርጦ መጨረሱንና ሳይን መራቁን ከተመለከተ በኋላ ወደ አሽከሩ ተመልሶ «ልጄ ሆይ ፡ ይህ ግፈኞችን የሚቀጣ ፈረሰኛ እንዳዘዘኝ የሚገባህን ደመወዝ እንድከፍልህ ወዲህ ናልኝ» አለው።

«እርግጥ ነው» አለ ። እንድሬያ ለሁሉም ነገር የተጋላ ጨን ነትን በማግኘት እንደገና ሺህ ዓመት ጨምሮ ያኑረውና የዚህን የምስጉን ፈረሰኛ ትእዛዝ ቢፈጽሙ በጣም ጥሩ ይሆንልዎታል። ትእዛዙን ባለመፈጸም ሳይከፍሉኝ ቢቀሩ ግን መቸም ዓለም ዋሾ መሆኑ ቢታወቅም ተመልሶ መጥቶ የተናገረውን ቃል እን ደሚፈጽም ተስፋ አደርጋለሁ» አለው ።

ባላገሩም መለሰ» እርግጥ ነው እኔም ያልኩት ይኸንኑ ነበር ነገር ግን አንተን እጥብቄ ስለምወድህ ደመወዝህን ለማሳደግ እንዲረዳኝ ዕዳዬን ለማብዛት እፈቅዳለሁ» አለው ። ይህን እየተናገረ አዘንግቶ ተጠጋውና ክንዱን አፈፍ አድርጉ በዚያው በቅድመ ግንድ ላይ የፊጥኝ ካሠረው በኋላ ከፊተኛው በባሰ

ሁኔታ በጠጫና በእርግጫ አልፍቶት ግማሽ ራሳ አድርጐ ለቀ ቀው ።

በሚመታበትም ጊዜ እንዲህ እያለ ያቮፍበት ነበር ።ጌታው እንድሬያ በል እንግዲህ ዳኛህን ጥራውና አሁን እዚህ መጥቶ ከእጇ ሲያስጥልህ እንየው ፣ ያ ጥቃትን የሚበቀለው ጌታህ አሁን ይድረስልህ ፣ በል እኮ ጥራው ፣ ይህን ጥቃት እንዲበቀ ልልህ እንዲያውም የሚበቃህን ያህል ጨርሼ የሰጠሁህ አል መሰለኝምና ቅድም አንተው እንደፈራኸውና እንዳልከው ከነ ሕይወትህ ቆዳህን ብገፈው አልጠላም ። እያለ የልቡን አድርሶ ንዴቱን ካበረደ በኋላ ፈትቶ ለቀቀውና ልጁ ዳኛውን ፈልጐ ይግባኙን እንዲያሰማ ፈቅዶ አሰናበተው ።

አንድሬያም ከመጀመሪያው ይበልጥ ተደብድቦ ፊቱ እንደ ነበዘ እልክ ይዞት በንዴት ራሱን እየነጨ ጀግናውን የማንቻው ዶን ኪሾት በዱካ ተከታትሎ ፈልጐ ለማግኘትና የተፈጸመበትን የግፍ ድርብ በዝርዝር አሰረድቶ ጌታውን ሰባት እጥፍ ቅጣት ለማስቀጣት እየማለ በሩጫ ተፈተለከ ። በዚህ አኳኋን ልጁ እያለቀሰ ሲሔድ ጌታው ደግሞ ቆሞ እየሳቀበት እዚያው ቀረ ።

ጀግናው ዶን ኪሾት ሳይቸገረው ገብቶ ጌታና አሽከርን ሆድ ለሆድ አባብሶ እዚያው እጫካው ውስጥ ትታቸው በመሄዱ ጥቃ ትን የተበቀለ ስለመሰለው ለዙዋሪ ፈረሰኛነት ተግባሩ መልካም አፈጻጸም ገና ከአሁኑ ዕድል አጋጥሞት ይህን የመሰለ አሰደ ሳችና አኩሪ የሆነ ፍርድ በመስጠቱ በዳኝነቱ ላከናወነው ሞያ እጅግ ደስ እንዳለው በቀስታ ድምጽ ብቻውን እየተነጋገረ ጉዞ ውን ወደ መንደሩ አቅጣጫ ቀጠለ ። የሚለውም እንዲህ ነበር ፡

«ከቆንጆዎቹ ሁሉ በላይ ቆንጆ የሆንሽው የቶቦዞይቱ ዱል ቺኔያ ሆይ ! የማንቻው ዶን ኪሾትን የመሰለ ተፈሪና አሸቀጥቋጭ ፈረሰኛ በፈቃድሽ ሥር አዳሪና ተገዢ ዜጋሽ እንዲሆን ዕጣ ስለ ደረሰሽ ዛሬ በምድር ላይ ከሚኖሩት ሴቶች ይበልጥ በዕድልሽ ለመኩራትና ዕድለኛም ተብለሽ መጠራት ይገባሻል ። ይኸው ፈረሰኛሽ የጀግንነቱ ዝና በመላው ዓለም የተንዛውን ያህል ትና ንት የፈረሰኝነትን ክህነት ተቀብሎ ገና ከንዱን ማፍታታት ሲጀ ምር እነሆ ዛሬ አንዱን ለጋ ወጣት አንድ ጨካኝ ባላገር ያለን ዳች ምክንያት ሲገርፈው ደርሶ አሰንጋውን ከእጁ ላይ መንጭቆ ሞሎ አሰቃቂ የአረመኔነት መንፈስ የሚይሠራውንና የግፈኛም ዕብሪት አድርጐት የማያውቀውን እጅግ ከፍ ያለ ጥቃትና እጅግ ከፍ ያለ የሕግ አፍራሽነት አመጽ ደመሰሰልሽ» ብሎ የብቻ ንግ ግሩን ጨረሰ ።

ይህን እየቀባጠረ ጉዞውን በመቀጠል ላይ ሳለ መንገዱ በአ ራት መንታ በተከፈለበት ነጥብ ላይ ደረሰ ። በዚህን ጊዜም ይህን የመሰለ ስብጥር መንገድ ጥንታዊ ዙዋሪ ፈረሰኞችን ሲያጋ ጥማቸው የትኛውን መንገድ መምረጥ እንደሚገባቸው ለማወቅ ቆመው ያሰላሰሉ እንደነበረ ትዝ አለውና አሱም የጥንቶቹን ምሳሌ በመከተል ጥቂት ቆም ብሎ በማሰረጥ በጥልቅ ካሰበበት በኋላ በመጨረሻው ልጓሙን በሮንዚናንቴ አንገት ላይ ለቀቀለ ትና መንገድ የመምረጡን ፈቃድ ለፈረሱ ተወለት ። ፈረሱም በእ ንስሳ አእምሮው ውስጥ የተቀረጸውን የመጀመሪያውን ምርጫ በማጽደቅ ያንኑ ወደጋጣው የሚወስደውን መንገድ መርጠ ተጓዘ። ፈረሰኛውም በፈረሱ እርምጃ እየተመራ ሁለት ምዕራፍ የሚሆን መንገድ ከተጓዘ በኋላ ከፊት ለፊቱ በርከት ያሉ ሰዎች ወደርሱ ሲመጡ በሩቁ አያቸው ።

የነዚህም ሰዎች ሁኔታ ቆይቶ እንደታወቀው ከሙርቻ ገበያ ሐርና ድር እየገዙ የሚያተርፉ የቶሌዶ ነጋዴዎች ስለሆኑ የዕለቱ ገበያ እንዳያመልጣቸው ወደ ሙርቺያ የሚሄዱ ነበሩ።ብዛታቸውም ስድስት ሰዎች ሆነው አራቱ በፈረስ የተቀመጡ ባላቤቶችና ሁለቱ ደግሞ በእግር የሚከተሉ ጐርደማዎች ናቸው ። ዶን ኪሾት ሰዎቹን ለይቶ ከተመለከታቸው በኋላ ወዲያውኑ ሴላ አዲስ ግጥሚያ እንደቀረበለት ተረዳ ። መቸም በዚያ በአነበበው የፈሰኝነት ልበ ወለድ ታሪክ ላይ ያጠናውን ዝባንዝንኬ ሁሉ እውነተኛ ነገር አድርጐ ያመነበት ስለሆነ ልክ በዚያን ጊዜ በሀሳቡ ውስጥ ሲፈ ነጩ ከነበሩት ከብዙዎቹ ምሳሌዎች አንደኛውን በመከተል ይህ ነኑ ለመፈጸም የሚችልበት ደህና አጋጣሚ እንደተገኘለት እርግ ጠኛ ሆኖ ተሠናዳ ። ስለዚህም በኩሩነትና በወኔያምነት መንፈስ ሰውነቱን አንቅቶ ፣ እርካቡን አመቻችቶ ተቆናጠጠና ጦሩን ዘቅ ዝቆ ይዞ ፣ ጋሻውን ወደ ደረቱ ለጥፎ እነዚያ ዙዋሪ ፈረሰኞች

(መቼም በዚሁ ሁኔታ መድቦአቸዋልና) እስኪጠዮት ድረስ እውራው መንገድ መካከል ቆሞ ይጠብቃቸው ጀመር ።

ነጋዴዎቹም ወደፊት እየተቃረቡ መጥተው ለመተያየትና ለመደማመጥ በሚችሉበት ነጥብ ላይ እንደደረሱ ዶን ኪሾት ድምጹን ከፍ አድርጎ በተጀነነ አነጋገር እንዲህ አላቸው ።

«ዘንፋላዋን እመቤቴን የማንቻይቴን ንግሥት ነገሥታት ወደር የለሽ የቶቦዞይቴን ዱልቺኒያን በቁንጅና የምትበልጥ ሴት በመላው ዓለም ላይ ያልተፈጠረችና ያልታየች መሆኗን አረጋግጣችሁ ሁላችሁም ባንድ ቃል እስክትናዘዙ ድረስ አንድ እርምጃ እንኳ ወደፊት ላትራመዱ እዚያው አላችሁበት ቦታ ቀጥ ብላችሁ እንድትቆሙ» አላቸው ።

ነጋዴዎቹም ይህን ግራቢስ አነጋገርና እንዲሁም የተናጋሪውን ማስፈራሪያ መልክ በማየታቸው ተደንቀው ለማጣራት ሲሉ ቆሙ ። ነገር ግን ለጥቂት ጊዜ አስተውለው እንደተመለከቱት በመልኩና በአነጋገሩ አስረጂነት እንደገባቸው ካንድ የለየለት ዕብድ ጋር መዳረቅ መሆኑን ለመገንዘብ ቻሉ ። ይሁን እንጂ ይህ የተጠየቁት የቁንጅና ማረጋገጫ ኑዛዜ ዓላማው ምን እንደሆነ ለማወቅ ስለፈለጉ ከመካከላቸው አንደኛው ቀልደኛና በጣም አፈጮሌው ቢጤ ተሽ ቀዳደመና በሁሉም ስም እንዲህ ሲል ፈረሰኛውን ጠየቀው ።

«ክቡር ፈረሰኛ ሆይ ! ይህችን ስሟን የጠቀሱልንን መልካም ሴት እኛ ስለማናውቃት እርስዎ እንደሚሉት ሁሉ ቁንጅናዋ እስከዚህ ድረስ የሚያስደንቅ ተአምር ከሆነ ለኑዛዜ ከመገደዳችን በፊት እውነቱን ለመመስከር እንድንችል መልኳን ቢያሳዩን ደስ ይለናል» አለ ።

«ዶን ኪሾትም እንዲህ ሲል መለሰለት ፡» እኔ መልኳን ካሳየኋችሁማ ብሩህና ግልጥ የሆነውን እውነት በመመስከራችሁ ዋጋ ችሁ ምን ሊሆን ይችላል ፣ መናዘዝና መመስከር የሚገባቸው መልኳን በጭራሽ ሳታይዋት በህላዊ ብቻ ቁንጅናዋን እያነነናችሁ ማመን ፣ ማድነቅና ማረጋገጥ መግልና መወራረድ ነው» ይህን ካላደረጋችሁ ግን እምቢተኞችና ሰው ናቂዎች መሆናችሁን መግለጣችሁ ስለሆነ ሁላችሁንም የውጊያ ግጥሚያ ጋብዤአች

ኋለሁ ። የፈረሰኛነትን የግጥሚያ ሕግ የምትመርጡ እንደሆናችሁ አንድ ባንድ ተራ ገብታችሁ ወደፊት ተጠጉኝ ፣ ይሀን የማትመርጡ ከሆናችሁ ግን እንደቢጤዎቻችሁ መጥፎ ልማድ ችሁም ተነባብራችሁ ግጠሙኝ ፣ በኔ በኩል ስላለው መስናዶ እመቤቴ የምትሰጠኝን የመንፈስ ዕርዳታና ኃይል በመተማመን አንድ እራሴን ቆሜ እጠብቃችኋለሁ» አላቸው ።

ነጋዴውም መለሰ» ክቡር ፈረሰኛ ሆይ ፣ ክቡርነትዎ ለምን ጠይቀው ትክክለኛ ማስረጃ አሰጣጥ በኔና በሌሎችም መኳንንትና ልዑላን ስም ሆኜ ከዚህ ቀጥሎ ያለውን ልመና አቅርብልዎታለሁ ። እኛ ምን ጊዜም ያላየነውን ቁንጅናና ያልሰማነውን ዝና ባሁኑ አጠያየቅ ብቻ ዕውነት ነው ስንል በማድነቅ መስክረን ነፍሳችንን ለማስኰነንና የሕሊናችንንም ሽክም ለማክበድ እንፈቅድም ። ይህንንም ብናደርግ እስካሁን ድረስ የተደነቁትን የአልካሪያንና የኤስትራማዱራን ንግሥታትና ልዕልታት ቁንጅና በእጅጉ ግቃለል ስለሚሆንብን አንዳች ማወዳደሪያ የሚሆን ማስረጃ ሳንጨብጥ ለይስሙላ ብለን ለመመስከር በፍጹም አንችልም ። ስለዚህ የክቡርነትዎ መልካም ፈቃድ ሆኖ የዚህችን ሴት መልክ የሚያሳይ እንዲት ቁራጭ ፍቶ ግራፍ እንኳ እንዳልዎት ቢሰሙን እናመሰግንዎታለን ፣ መቼም እንደሚባለው ከድር ወደ ድመር የሚደርስ ስለሆነ የፎቶግራፍዋ ማነስ የስንዴ ቅንጣት ያህል ትንሽም ቢሆን እንኳ ለምስክርነታችን መነሻ መሠረትነት የሚያገለግለን በመሆኑ እሱን ማግኘታችን ለሕሊናችን ደስታና እረፍት ይሰጠናል ። ክቡርነትዎም የልብዎ ምኞት ተሟልቶ በመረጃ መሠ ለመደሰት ይችላሉ ። እንዲያውም የግል ሃሳባችንን ስንገልጽልዎ ዘወትር ወደሴትዬይቱ ቁንጅና ወገን በማድላት ምንም እንኳ ሊሆን እንደሚችለው በፎቶግራፍዋ ላይ አንድ ዓይኗ ሽሙራራ ሆኖ ሁለተኛው ደግሞ እየሞጨመጨ የድኅ ብጥብጥና የጣዝማ ወለላ የሚያዝ ቢሆን ፣ በፊታም ላይ ለምጥ ቢኖርባት መልኳም ገርጥቶ ቢያስቀይም ፣ ክቡርነትዎን ለማስደሰት ስንል የሚጐድላትን ሁሉ እየጨመርን የእንከኗን ወገን ሸፋፍነን ቁንጅ ኖን ለማመስገን ቅር አይለንም »አለው ።

ይህን ንግግር ሲሰማ ዶን ኪሾት በንዴት ተቃጥሎ እንዲህ ሲል ጮኸባቸው» እናንተ ችጋራም ውሾች ፣ የኔ እመቤት

ዓይኖቿ ፣እንደ አጥቢያ ኰከብ በሩቅ ያበራል እንጂ እናንት ከተናገራችሁት ውስጥ አንዳችም እንከን የለባትም ከዓይኖቿም ውስጥ ምንም አያዥም ፣ቢያዥም እንኳ የዝባድ እጽርና የናርዶስ ሽቶ ነው ፣ይኸውም እጅግ ምርጥና ንጥር የሆነው ዓይነት ነው። ሸውራራም ጠንጋራም ጐባጣም አይደለችም ፣ ዳሩ ግን እንደሸ ንበቆ መለሎ ነች ። የእመቤቴን አስደናቂ ውበት በማኳሰስ እስ ከዚህ ድረስ በድፍረት ለተናገራችሁት ስድብ ካሳዋን በውድ ዋጋ እንደምትከፍሏት እወቁ» አላቸው ።

ይህን መልስ ከተናገረ በኋላ በንዴት እንደጋለ ፈረሱን አስ ነሳና ጦሩን ዘቅዝቆ ወደ አሽሟጣጩ ነጋዴ ጋለበ ። የሰውዬው ዕድል አግዞ ሮንዚናንቴ በግማሽ መንገድ ላይ ተደናቅፎ ባይወ ድቅ ኖሮ ባፈጮሌው ነጋዴ ላይ ለሕይወቱ የሚያሠጋ አደጋ ሳይ ደርስበት አይቀርም ነበር ። ሮንዚናንቴ ወድቆ ሲንከባለል ጌታ ውንም እንደተሸከመ ነበርና መሬት ለመሬት እየጐተተ ጥቂት አንገላታው ። ሆኖም ዶን ኪሾት በዚያ በታጠቀው አሮጌ መሣ ሪያና እንዲሁም በጦሩ በጋሻው በመኰርኩሪያው በእራስ ቁሩ በብረት ልብስ ክባድ እንደታወከ ከወደቀበት ሥፍራ ለመነሳት ብዙ ጊዜ ታግሎ ሳይሆንለት ቀረ ። ለመነሳትም እየታገለ በሚፈ ራገጥበት ጊዜ እንዲህ እያለ በነጋዴዎቹ ላይ ይዝትባቸው ነበር።

«አትሽሹ ቱሪናፋዎች ፣ አትሽሹ መድረሻ ቢሶች ፣ ቆማችሁ ጠብቁኝ ፣ አሁን መሬት ላይ ተዘርግቼ የምታዩት በፈረሴ ስሕተት ነው እንጂ በኔ ደካማነት አይምስላችሁ ፣ ወንዶች ከሆናችሁ ላንድ ሰው መሸሽ አይገባችሁም» አላቸው ።

በዚህን ጊዜ ከነጋዴዎቹ ሌሎዎች አንደኛው ሞኛሞኝና ግልፍተኛ የሆነው ጐረደማ ይህን የመሰለ ዛቻና ስድብ በመስ ማቱ ተናድዶ መልሱን በጐድኑ ላይ ካልሰጠው በስተቀር ለመታ ገስ ስላልቻለ ወዲያውኑ ከነጋዴዎቹ ተነጥሎ ወደ ዶን ኪሾት ገሠገሠና ጦሩን ነጥቆ ዛቢያውን ከሠባበረ በኋላ ባንዳኛው የዛ ቢያ ጐማጅ ከለበሰው ጥሩራ ጋር ደርቦ እየጀለጠ በሙቀጫ ውስጥ እንደገባ ስንዴ ደህና አድርጐ ይፈትገው ጀመር ። ይህነ ንም ሁኔታ የሚመለከቱት ጌቶቹም በቃህ አትምታው ተወውና ተመለስ» እያሉ ይከለክሉት ነበር ፣ ጐርደማው ግን መምታቱ

ጥሞት ስለነበረ የልቡን አድርሶ እስኪጠግብ ድረስ አልተወም ነበር ። በመጨረሻውም የዛቢያዎቹን ስብርባሪዎች ለቃቅሞ ባል ታደለው ፈረሰኛ ጀርባ ላይ ሰነጣጥሮ ጣለው ። ይህም ሲሆን በዶን ኪሾት ላይ ይህ ሁሉ የዱላ በረዶ እየወረደበት አፉን አልዘጋም ነበርና የመናደዱ ብዛት ሰማይና ምድርን እየተራገመ በሱ አስተያ የት ወንበዴዎች የሚላቸውን ነጋዴዎች ክፉኛ ይዝትባቸው ነበር ። ጐርደማው በመሠንዘር ብዛት ክንዱ ዝሎ ስለደከመው ትቶት ወደ ጌቶቹ ሄደ ። ከዚህ በኋላ ሁሉም ተከታትለው በሚጓዙበት ጊዜ የዚህን ያልታደለ ተደብዳቢ ታሪክ ለጉዞአቸው ቀን ደህና የመ ጨዋወቻ አርእስት እንዲሆናቸው ወሬውን ይዘውት መንገዳቸውን ቀጠሉ ።

ዶን ኪሾት ብቻውን መቅረቱን በተመለከተ ጊዜ አሁንም ደግሞ ለመነሳት ተፍጨረጨረ ፣ዳሩ ግን ቅድም በጣም ሳይጐዳ ለመነሳት ሞክሮ ያቃተው አሁን ይበልጥ ተደቁሶ ፣ ሰውነቱ ተለ ያይቶ ፣ ግማሽ እሬሳ ሆኖ ሳለ በፍጹም ለመነሳት የማይችል መሆኑ የታወቀ ስለሆነ እሱም ይህንኑ በመረዳት ተመልሶ መተኛት ግዴታ ሆነበት ። ሆኖም በዚህ አደጋ ምክንያት የደረሰበት ጉዳት እንደ መልካም የዕድል አጋጣሚ መስሎ ታይቶት ነበር ፣ ምክንያ ቱም በርሱ ግምት ይህን የመሳሰለው አደጋ ሁሉ ከብዙ ዘመን ጀምሮ የፈረሰኛነትን ተግባር በሚያከናውኑበት በጥንታዊ ዙዋሪ ፈረሰኞች ላይ ሲደርስ የኖረና የተለመደ በመሆኑ ፣ አደጋውም ሲደርስ የቻለው በፈረሱ መደናቀፍ ምክንያት በመሆኑ ይህ ሁሉ ሁኔታ በፈረሰኛነት ተግባር ውስጥ ከውርደት ይልቅ ክብር የሚ ያስጥ መሆኑን ስለአመነበት ነው ።

የሆነ ሆኖ ከወደቀበት ሥፍራ ብቻውን ለመነሳት ተስፋ የሌ ለውና በፍጹም የማይቻል መሆኑን ስለአረጋገጠ በዚያን ሰዓት በዚያው በወደቀበት አኳኋን እመሬት ላይ እንደ ተዘረረ ቆየ ።

Pdf by Meysor bro

ምዕራፍ አምስት

በፈረሰኛችን ላይ የደረሰው የመውደቅና የመደብደብ አደጋ ታሪክ የሚቀጥልበት ።

ዶን ኪሾት በአወዳደቁ አጉልነትና ከዚያም በኋላ በተጨመረበት ድብደባ ሕዋሳቱ ክፉኛ ተለያይቶ ስለነበረ እራሱን ችሎ ለመነሳት በፍጹም እንዳቃተው ተረድቶ በአደጋው ምክንያት የተሰማውን ብስጭት የሚያስረሳ አንዳች አፅናኝ ሀሳብ እንዲፈልቅለት ወደ ተለመደው መድኃኒቱ አዘነበለ ። ይህም መድኃኒቱ ያልነው በመጽሐፉ ውስጥ ካነበበው ከብዙ ታሪክ መካከል ከዚህ ከደረሰበት አደጋ ጋር ተመሳሳይነት ያለውን አንቀጽ ጠቅሶ እሱን በቃሉ እያነበበ መፅናናት ነበር ። እብደቱም ከሌሎች ከብዙዎቹ ታሪኮች መካከል በተለይ ካርሎቶ የሚባለው ጀግና በተራራ ጫፍ አቁስሎ ጥሎት የነበረውን የዚያን የባልዶቪኖንና የማንቶቫውን ማርኬዝ ታሪክ አስታወሰው ። ይህም ታሪክ ለሕማናቶች በልጅነት እድሜያቸው እየተተረከላቸው ያጠኑትና ጐልማሶች ያልረሱት ፣ የዱሮዎቹም ሽማግሌዎች እውነተኛቱን አምነው አክብረው የኖሩት ነው ። ዳሩ ግን ይህ ታሪክ በእውነተኛነቱ መሐመድ ካሳየው ተአምር የሚበልጥ አይደለም ይባላል ።

ይህ አፈ ታሪክ በዚያን ሰዓት ከደረሰበት አደጋ ጋር ፍጹም ተመሳሳይ ሆኖ ስለአገኘው ታላቅ ጉዳት የደረሰበት መሆኑን በሚገልጥ ሁኔታ ማንባሩን ወደመሬት ደፍቶ ያ የደኑ ቆሳይ ፈረሰኛ በጦር ቆስሎ ወድቆ በነበረበት ጊዜ የተናገረውን የመጽናኛ ቃል በቀሰስተኛ ድምጽ እንዲህ እያለ ማንጐራጐር ጀመረ ። የቃሉም ጥቅስ ቀጥሎ ያለው ነው ።

«ወዬት ነሽ እመቤቴ ስሚኝ ፣
«ስለአደጋዬ ያላዘንሽው አንቺ ጨካኝ ፣

«መጐዳቴን አታውቂምን በውነሽ ፣
ወይስ ቃል የማታከብሪ አባይ ነሽ»

በዚህ አኳኋን እያንጐራጐረ እስከ ሁለት የሚጥም ጥቅሶች ድረስ በመቀጠል ፣

«ክቡር የማንቶቫው መስፍን ጀግናው ወንድ ፣
አጐቴ ጌታዬ የኔ ሥጋ ዘመድ ።»

ብሎ ከመጨረሱ ወዲያውኑ እንደ እድል አጋጣሚ አንድ ያገሩ ሰውና ወዲህም ቅርብ ጐረቤቱ የሆነ ገበሬ አንድ ጆንያ ስንዴ አስፈጭቶ ወደ ቤቱ ለመመለስ እንደተጣደፈ አህያውን እየነዳ በዚሁ ዶን ኪሾት በወደቀበት መንገድ ለማለፍ በሚመጣበት ጊዜ ይህ ለጊዜው የማያውቀው ሰው እመንገድ መካከል ወድቆ በመሬረ ሀዘን ሲያንጐራጉር ስለአገኘው በሰብዓዊ እርህራሄ ተገፋፍቶ ተጠጋውና መጀመሪያ ማን መሆኑን ፣ ምንስ አጣችቶት እንደሚያቃስት ጠየቀው ። ዶን ኪሾትም ዓይኑን ቀና አድርጐ ገበሬውን ከማየቱ ወዲያው ያላንዳች ጥርጣሬ ቅድም በሃሳቡ ታይቶት የታሪኩን ጥቅስ ሲያነበው የነበረው የማንቶቫው መስፍን በአካል አጠገቡ ቆሞ «ምንሆነሃል» ብሎ የጠየቀው ስለመሰለው የታሪኩን ጥቅስ እያከታተለ በመቀጠል በእንጉርጉሮ ምስጢር ለጥያቄው መልስ በሚሰጥበት ጊዜ የአደጋውን ምክንያት በመግለጥና እንዲሁም ባልዶቪኖ የሚባለው ፈረሰኛ እጮኛው ከነበረችው ከንጉሡ ልጅ ጋር ያደረገውን ጽኑ ፍቅር እስከነ ምክንያቱ በመዘርዘር በዚያው ባልዶቪኖ በተናገረው ግጥም ውስጥ ያለውን ጥቅስ በሙሉ ቀድቶ ልነበረው አስረዳው ። ገበሬውም ዶን ኪሾት የዘባረቀለትን መላ የሌለው መልስ በመስማቱ በጣም ስለተገረመ መልኩን አጣርቶ ለማየት ሲል በዱላ ተመትቶ የተሠባበረውን የራስ ቁር አውልቆ ፣ ትቢያ የወረሰውን ፊቱን ጠራርጐ ቢመለከተው ያ የአጎሩ ክቡርቴ መሆኑን ስለአወቀ በደንበኛው ስሙ ጠርቶ እንዲህ አለው ።

« ጌታው ኪሾት ሆይ ፤ (ቀድሞ ከነአንጐሉ ሳለ አንዱ ምናውቀው መሆን የሚገባው ስሙ ይህ ነበርና) ኧረ ለመሆኑ ዛሪህ ሁኔታ አንካክቶ የጣለዎት ማነው? ብሎ ጠየቀው ።

ዶን ኪሾት ግን ለጥያቄዎቹ ሁሉ የሚሰጠው መልስ ያንኑ በመጽሐፍ ውስጥ ተጽፎ የሚገኘውን ጥቅስ ብቻ እንጂ ትክክለኛውን መልስ ሊሰጠው አልቻለም ነበር ። ስለዚህ ደጉ ገበሬ ግራ ስለገባው ምናልባት ልቡን የሚነሳው አቆሳሰል ቆስሎ ይሆናል በማለት ተጠራጥሮ ይህንኑ ለማረጋገጥ ሲል የተቻለውን ያህል ታግሎ የነሐስ ጥሩራውንና የትከሻ ልባዱን አውልቆ እያገላበጠ ሰውነቱን በዳብሰው ከሰንበር በስተቀር ለሕይወቱ የሚያሰጋ ቁስልና የደም ምልክት አላገኘበትም ነበር ። ሆኖም በጐረቤትነቱ የሚገባውን ግዴታ ለመፈጸም ሲል በብዙ ድካም አቅፎ ከመሬት አነሳውና ዶቄት ከተጫነች አህያ ላይ አመቻችቶ አስቀመጠው ። በፈረሱ ላይ ሊያስቀምጠው ያልፈቀደበትም ምክንያት ከፈረሱ ይልቅ አህያይቱ የረጋችና እርምጃዋም የማይንጠው መሆኑን ስለገመተ ነው ።

ቀጥሎም የተበታተነውን መሣሪያና የጦሩንም ስብርባሪ ከየወደቀበት ለቃቅሞ በሮንዚናንቴ ቀዳማ ላይ ካሠረ በኋላ ፈረሱን በዛቡ አህያይቱን በሎኮዋ እየሳበ በዶን ኪሾት መቀባገፍር በጣም እንዳዘነና እንደተከዘ ያንን ስፍራ ለቅቆ ወደ አገሩ አቅጣጫ ጉዞውን ቀጠለ ። ዶን ኪሾትም በበኩሉ የተመታው በትር ከፉኛ ጐድቶት ሰውነቱ ተገሸላልጦ ስለነበረ በአህያው ላይ እንደልቡ ለመቀመጥ ባለመቻሉ የተነሳ ያደረበት ብስጭትና ንዴት በጣም እያስቃሰተው የሚተነፍሰው ኃይለኛ እስትንፋስ ሰማዩን ሽቅብ የሚገፋው ይመስል ነበር ። እዚህም ላይ ገበሬው አላስችልህ ብሎት እስከዚህ ድረስ እያማጠ የሚያቃስትበትን ምክንያት መጠየቅ አስፈላጊ መስሎ ስለታየው ሕመሙ ምን እንደሆነ እንዲነግረው ዳግመኛ ጠየቀው ። መቸም ዶን ኪሾትን የለከፈው ሰይጣን አለቀቀውም ነበርና በፈረሰኞች የታሪክ መጽሐፍ ውስጥ ከተጻፉት ተረቶች መካከል አሁን ከሚገኝበት ያደጋ ሁኔታ ጋር ተመሳሳይነት ያላቸው ሁኔታዎች ስለአስታወሰው ቅድም ያቋረጠውን እንደገና በመቀጠል የባልዶቪኖን ታሪክ ዘለለና የአንቴኳራው ግንብ መስፍን ዶን ድሪጌዝ ዴና ቫዬዝ የሚባለው የጥቁሩን ዓረብ ልዑል አቢን ዳራዬዝን ማርኮ ወደ ግንቡ ወሀኒ ቤት ወስዶ በግዞት ያሠረውን ታሪክ ደቀነለት ። ስለዚህ ገበሬው « ምን ሆነሃል ፣ ምንስ ይሰማሃል » ብሎ

ላቀረበለት ጥያቄ የሰጠው መልስ በዚያን ጊዜ እስረኛው የዓረብ ልዑል ለዶን ሮድሪጌዝ ዴ ናርቫዬዝ የተናገረውን ቃልና የዘረዘረውን ሐተታ ጠቅሶ ታሪኩ ተጽፎ በሚተረክበት «ዲያና በተባለው በጊዮርጊስ ሞንትማየር ድርሰት ላይ ያነበበውን ቃል ሳይገድፍና ሳያሳሳት ያንኑ እየከለሰ ማስረዳት ነበር ። ይህም በእጅጉ የተጠቀመበት ከገበሬው ጥያቄ ጋር የተጣረሰው ዝልበዳና ፍሬ ከርስኪ የሆነ መልስ ገበሬው በሰማው ጊዜ መንፈሱ ስለተሳከረበት በውነቱ ከዲያብሎስ ጋር እንጂ ከሰው ጋር የሚነጋገር አልመሰለውም ። በዚህ አኳኋን ገበሬው ይህ ጐረቤቱ በፍጹም አንጐሉ የተናወጸ መሆኑን አረጋግጦ ካመነ በኋላ ሳይመሽበት በጊዜ ወደ መንደር ገብቶ ከበርቴውን ለቤተሰቦቹ ለማስረከብና ከዚህም ጆሮውን እየኰረኰረ ካሰለቸው የቸከ ዝብዝብ ለመገላገል ሲል እርምጃውን ያፋጥን ጀመር ። ዶን ኪሾትም ዝልበዳውን ከጨረሰ በኋላ እንደገና ዝርዝሩን በማስረዳት ገበሬውን እንዲህ አለው ።

«ክቡር ዶን ሮድሪጌዝ ዴ ናርቫዬዝ ሆይ ፤ (ገበሬውን) ቅድም ስሟን የጠራኋት ውቢቲ ጃሪፋ በአሁኑ አጋጣሚ ዘንፋላይቱ የቶቦዞይቱ ዱልቺኔያ መሆኗ ነው ። በዚህ ዓለም ላይ ታይተው ያለፉትን ፤ አሁንም የሚታዩትንና ወደፊትም ሊታዩ የሚጠበቁትን እጅግ ስመጥር የሆኑትን የፈረሰኛነት ተግባሮች በሚያስደንቅ አኳኋን የፈጸምኩትና ገናም የምፈጽመው የዱልቺኔያን ክብር ከሌሎቹ ሴቶች ለማስበለጥ ስል ነው ። »

« ወይኔ ያልታደልኩት » ሲል ገበሬው መለሰ» እስቲ ክቡርነትዎ ዓይንዎን ይክፈቱና ደህና አድርገው ይመልከቱኝ እኔ የሚያውቁኝ ጐረቤትዎ ጴጥሮስ አሎንሶ ነኝ እንጂ ዶን ሮድሪጌዝ ዴ ናርቫዬዝ ወይም የማንቶቫው መስፍን አይደለሁ ፥ እርስዎም በመንደራችን የታወቁት ደጉ ከበርቴ ጌታው ዶን ኪሾት ነዎት እንጂ ቁስለኛው ባልዶቪኖ ወይም ዓረብ አቢን ዳራዬዝ አይደሉም » አለው ።

«እኔ እራሴ እኔ መሆኔን ከኔ ይበልጥ አውቆ የሚነግረኝን ሰው አልፈለግሁም» ሲል ዶን ኪሾት ክርክሩን ጀመረ ፣ ንግግሩን በመቀጠል» ከዚህም በስተቀር ደግሞ እነዚህን የጠራኋቸውን

ሰዎች በመሆን ብቻ ላልወሰን ከነሱም በልጬ አሥራ ሁለቱን የፈረሳይ ፈረሰኞች ፡ ዘጠኙን የዓለም ስመጥር ተዋጊዎች ለመ ሆን የምችል ነኝ ። ይህንንም ስል እነዚህ ታላላቅ ሰዎች ሁሉም እንድነት ሆነው የፈጸሙትንና በተለይም ደግሞ እያንዳንዳቸው የሠሩት ሞያና ጀብዱ ተደምሮ እኔ ብቻዬን ሆኜ ከፈጸምኩት ጀብዱ ጋር ቢመዛዘን ውጤቱ ኩበትና ድንጋይ እንደሚሆን አይ ጠረጠርም» ሲል ንግግሩን አቆመ ።

ገበሬውና ዶን ኪሾት በዚህ ንትርክና በሴላም ይህን በመ ሳሰሉው አርእስት እየተጨቃጨቁ ሲጓዙ ውለው ጀምበር ጠልቃ ጨለማው ለዓይን መያዝ ሲጀምር ወደ መንደራቸው ድምበር ተቃ ረቡ ። ገበሬውም ይህ በእነሩ የታወቀው ጨዋ ከበርቴ በዚህ ሁኔታ ተጉሳቁሎ እንደሠናጋ በአሀያ ላይተጭና ወደ ቤቱ ሲመ ለስ የሚያዩት ሰዎች ሁሉ መሰቂያና መተረቻ እንዳያደርጉት በማ ሰብ ጨለማው አስቲደነጉር ድረስ ከመንገድ ጐራ ብሎ ቆየ ። ሰዓቱ የተመቸ መሆኑንም ካየ በኋላ አጋሰሶቹን ከነጭነታቸው እየነዳ ጉዘውን ቀጥሎ ወደ መንደሩ ገባ ። ከዚያም ወደ ዶን ኪሾት ቤት በራፍ ሲደርስ ከቤት ውስጥ በጣም የደመቀ ጫጫ ታና ሁካታ ሰማ ። በቤት ውስጥ ያሉትንም ሰዎች በድምጻቸው እንደለያቸው ለዶን ኪሾት ጥብቅ ወዳጆች የሆኑት የደብሩ ቄስና የመንደሩ ጠጉር ቆራጭ መሆናቸውን ለማረጋገጥ ቻለ ። ባልቴቲም ድምጿን ከፍ አድርጋ እንዲህ እያለች ታማርር ነበር።

«በጌታዬ ላይ የደረሰው ይህ አደጋ ምን ይመስልዎታል? አባ ጴጥሮስ ፔሬስ(የቄሱ ስም ይህ ነበርና)» አሳቸውም ሆኑ ፈረሳቸው ፡ ጋሻቸውም ሆነ ጦራቸው ፡ መሣሪያቸው ሁሉ ጭም ጭምታቸው ከጠፋ እነሆ ስድስት ቀን ስለሆናቸው የደረሱበት ቦታ አልታወቀም ወሬያቸውንም ብናስጠይቅ አየናቸው የሚሰን ሰው አላገኘንም ። ከቶ ምን ይበጀን ይሆን? ወይኔ ያልታደልኩት፡ ሁላችንም ለሞት የተፈጠርን መሆናችን እውነት የሆነውን ያህል እሳቸው እዚህ በነበሩበት ጊዜ ሰሞኑን ሥራ ፈትተው እነዚያን የተረገሙ የፈረሰኛነት መጻሕፍት ከጠዋት እስከ ማታ ሲነብ ንዙ ከስነበቱ በኋላ ሕሊናቸው ተናውጠ አገር ጥለው ለመኳብ ለል እንደበቁ ያለጥርጥር አምናለሁ ። ዛሬ ትዝ ብሎኝ እንደማ ቴታውሰው ያለወትሮአቸው ብዙ ጊዜ ብቻቸውን ሲነጋገሩ ድን ጉት አፈትልኳቸው ምስጢራቸውን እንደሰማሁት ዙዋሪ ፈረሰኛ ሆነው ዓለምን እየዞሩ አጋጣሚያቸውን ለመፈለግ ይመኙ እንደ ነበረ አረጋግጣለሁ ። አየ አለመታደል ፡ አየ የአምላክ ቁጣ ፡ የዛሬውን አያድርግባቸውና በድፍን ማንቻ ውስጥ ለሕዝብ ያስደነ ቀውን አስተዋይ አእምሮአቸውን ስማናወጥ የበቁት እነዚህ የተ ረገሙ መሕጻፍት ስለሆኑ ዲያብሎስና ባርናባስ ጠራርገው ይዘ ዋቸው በሄዱ» እያለች ከራኛ ስትንቀለቀል በሩቅ ትሰማ ነበር። ያጐቱ ልጅ ደግሞ ከአሮጊቷ ተቀበለችና ይህንኑ ዓይነት ማግ ረር ማለማት ጀመረች ። እንዲያውም እፏ ብሳ የመግረሱዋን ጣእም ይበልጥ የሚያንገሸግሽ በማድረግ እንዲህ ስትል ነበር ።

«የኔታ ኒኮላ እንዲያውቁት ልገልጥልዎ የፈለግሁት (የጠጉር ቆራጩ ስም ይህ ነበርና) ብዙ ጊዜ በእጐቴ ላይ ያርስባቸው እንዳየሁት በቤተመሕፍታቸው ውስጥ ብቻቸውን ዘግተው ሁለት ቀንና ሁለት ሌሊት እረፍት ሳያደርጉ እነዚህን ገጾ ቢስ መጻሕ ፍት በማንበብ ተወስነው እንደነበረ የማስታውስ መሆኔን ነው ። አንዳንዴም የያዙትን መጽሐፍ እጥፈው ይወረውሩና ጐራዴያ ቸውን መዝዘው የክፍሱን ግድግዳና መዓዘን እየመቱና እየወጉ ይሰነጣጥቁት ነበር ። በመሰንዘር ብዛት ከንዳቸው ዝሎ ሲደክ ማቸው በሐሳባቸው ግምት ግድንግድ የሆኑ አራት ጠብደል ጀዊ ሳዎች የገደሉ መስሎአቸው ይፎክራሉ ። ከድካማቸው ብዛት የተ ነሳ በሰውነታቸው ላይ የሚንቆረቆረው ነጭ ላብ በውጊያው ላይ ቆስለው የሚፈስባቸው ደም ነው ይላሉ ። ከዚህም በኋላ አንድ ግብረጀ ሙሉ ቀዝቃዛ ወሀ እንዳመጣላቸው ያዘዙኝና ባንድ ትንፋሽ ጅው አድርገው ይጠጡታል ። ይህንንም አድርገው ሰው ነታቸውን ካወቁ በኋላ ወሀው ተአምራዊ አብነት ያለው ጠበልና የላከላቸውም አቃቢ ወዳጃቸው የሆነው ታላቁ ጥበቡኛ ሺፎ የሚ ባለው መሆኑን አምነው ይናገራሉ ። ይህ ሁሉ ሲሆን ባንድ ጥግ ከለላ ይገ እመለከታቸው ስለነበር አጐቴ የሚያደርጉትን የእብ ደት ሥራ ሁሉ በጊዜያቱ እንድታውቁት አስጠንቅቄአችሁ አሁን ከደረሱበት ነጥብ ላይ ከመድረሳቸው በፊት የሚፈፀሱበትን መድ ኃኒት እንድትፈልጉላቸው ሳላያርግ በመቅረቱ ጥሩቱ ሙሉ በሙሉ የኔ መሆኑ ይሰማኛል ። ይህን ያየሁትን የእብደት ዋዜማ ችላ

ሳልል አበክሬ ነግሬአችሁ ቢሆን ኖሮ በእብደታቸው እንዳይቀ ጥሉ ለማቋረጥ የሚረዳውን ብልሀት በመፈለግ በተለይ እነዚህን ውጉዛን መጻሕፍትና እነዚያንም እርጉማን ደራስያን ጭምር እሳት ውስጥ ትጨምሩአቸው ነበር ። በእርግጥም እንደመስቀል ደመራ መቃጠል የሚገባቸው አያሌ መጻሕፍት አሉዋቸው» አለች ።

ቁሱም በርጋታ ሲያዳምጧት ቆይተው ነበርና እሷ ይህን ተናግራ እንዳበቃች እንዲህ ሲሉ የራሳቸውን አስተያየት ገለጡ ላት ።» ልጄ ሆይ ፡ መጠንቀቅ ፊት እንደነበረ አንቺም አውቀሽ ዋል ። ይሁን እንጂ» ያለፈ ወሀ አይፈጭም» እንደሚባለው ተረት ባለፈው ጉድለት መጻጸትን ትተን ለመጪው የሚበጀውን መድ ኃኒት ብንፈልግለት የተሻለ ነው ። እኔም ስለነዚህ መጻሕፍት መቃጠል ያንቺኑ ዓይነት ሃሳብ በልቤ አሳድሬ ነበር ። እንዲያ ውም ምን አለ በይኝ የዛሬውን ሌሊት በሰላም አንግቶልን የነገ ሰዎች ይበለን እንጂ የነዚህን መጻሕፍት ቅጣት ለመወሰን ደን በኛ ችሎት አስችለን እየመረመርን ጥፋተኞችን በእሳት የመቃ ጠል ፍርድ ሳንፈርድባቸው የነገውን ቀን አናሳልፈውም ። ይህነ ንም በማድረጋችን ወዳጃችንን ከእብደቱ አድነን እንዲሁም ደግሞ ወደፊት እነዚህን መጻሕፍት አግኝቶ ለማንበብ አጋ ጣሚ ፈቅዶለት በማንበብ ያልታደለው ወዳጃችን የደረሰበትን ዓይነት በሽታ ሊደርስበት የሚችለውን ሁለተኛውን ሰው እናስ ጥለዋለን ። ላሁኑ ግን የሚያዛልቀን ብልሀት በየአገሩ ሰው ልከን ወሬውን ማጠያየቅና አድራሻውን ስናውቀው ሔደን አባብለን ማምጣት ብቻ ነው» አሉ ።

እነዚህ ንግግሮች ሁሉ ውጭ ቆመው ለሚያዳምጡት ለገበ ሬውና ለዶን ኪሾት ጐልተው ይሰሙ ስለነበር ገበሬው የጐረቤ ቱን በሽታ መነሻ ካወቀው በኋላ እንዲህ ሲል ጮኾ ተጣራ ።

«ቤቶች ፡ ክፈቱልኝ ፡ ጌታው ባልዶቬኖና የማንቶቫው መስ ፍን በብርቱ ቆስለው ተመልሰው እደጅ ቆመዋል ። እንዲሁም የአንቴኳራው ግንብ መስፍን ጀግናው ዶን ሮድሪጌዝ ዴ ናርቫ ዬዝ የዓረቡን ልዑል አቢንዳራዬዝን አሥረው አምጥተውታልና ፈጥናችሁ ተቀበሉን» አላቸው ።

በዚህ ጥሪ ተደናግጠው እቤት ውስጥ የነበሩት ሰዎች በሩን ከፍተው ግር ብለው ወጡ የመጡትንም እንግዶች በተመለከቱ

ጊዜ ለቤቶቹ ጌታና አጐት ፡ ለውጮች ደግሞ ወዳጃቸው መሆ ኑን አወቁ እሱም አቅሙ የማይችል በመሆኑ እራሱን ችሎ ከአ ህያይቱ ላይ አልወረደም ነበርና ተቀባዮቹ ዙሪያውን ከብበው አቅፈውና ደግፈው አወረዱት ። ከወረደም በኋላ እንዲህ አላቸው

«ተውኝ እባካችሁ ግርግር አታብዙብኝ ፡ በፈረሴ መደናቀፍ ምክንያት ወድቄ በብርቱ ቆስያለሁና በቶሎ ወደ አልጋዬ ወስዳ ችሁ አስተኙኝ ። ቢቻልም በሽታዬን መርምራ እንድትፈውሰኝ ዑርጋንዳን ጥሩልኝ ።

በዚህ አነጋገሩ ላይ አሮጊቷ እንዲህ ስትል በመገረም መለ ሰችለት ። «አክህደክ ሰይጣን ፡ አያችሁልኝ አዝማሚያቸውን ፡ ይበሉ ወደቤት ይግቡ ጌታዬ ፡ አይዞት ፡ ይበርቱ ምንም አይሆኑ ፡ ይህችን የሚሏትን ኢቶት ወላፊንዳን ባንጠራልዎትም ለማከሙና ለማስታመሙ እኛው እንበቃለን«ካለች በኋላ» ለዚህ እብደት ያበቋቸው እነዚህ አሳሳች መልዕክት ያዘሉ መጻሕፍት ስለሆኑ አሁንም እርግማኔን ሺህ ጊዜ እየደጋገምኩ የሚያጠፋቸውን መዓት እንዲያወርድባቸው እረግማቸዋለሁ» ስትል ምርር ብላ ተናገረች ። ከዚህም በኋላ እየደጋገፉ አልጋው ላይ አውጥተው አጋደሙትና ልብሱን አውልቀው ገላውን እየዳበሱ ቁስሉን ይፈልጉለት ጀመር ። ዳሩ ግን አንዳች የሚያሰጋ ምልክት ሳያ ገኙበት ቀሩ እሱም በሰውነቱ ላይ ቁስል የሚፈልጉ መሆናቸ ውን አውቆ እንዲህ ሲል አስረዳቸው ።

«ሕመሜ የውስጥ ድቁሳትና ወለምታ ነው እንጂ የላይ ቁስል አይደለም ። ይህም የሆነበት ምክንያት በምድር ላይ ታይ ተው ከማይታወቁ ፡ እጅግ ኃይለኛ ከሆኑ ፡ ከአሥር ጃዊሳዎች ጋር አንዱ ብቻዬን ውጊያ ገጥሜ ፡ ሁሉንም አሸንፌያቸው ሲሸሹ እነሱን ለማባረር ፈረሴን አስነስቼ በፍጥነት ስጋልብ ፡ እመንገድ መሐል የተጐለተ ቋጥኝ አጠገብ ደረስኩና ያንን ዘሎ እንዲሻ ገር ፈረሴን አስገደድሁት ፡ በዚህን ጊዜ እመር ብሎ ለመዝለል ሽቅብ ሲነሳ ባለመታደል ተደናቅፎ የኋሊት ስለወደቅን ከኩርቻ ላይ ተፈናጥሬ ከድንጋዩ ጋር ተላጋሁና እንደምታየኝ ለመጐዳት በቃሁ «ካለ በኋላ ንግግሩን በመቀጠል» ምንም እንኳ እነዚህ ጃዊግዎች ፈርተው ለመሸሽ የተገደዱት እኔን አጅሬን ቢሆን እው

ነተኛውን ለመናገር እነሱን የመሰለ ኃይለኛ ጦረኛ ከፀሐይ በታች በፍጹም አላየሁም ። ምናልባትም አይቻለሁ የሚለኝ ሰው ቢኖር ዋሾነቱን አስተባብልዋለሁ» አላቸው ።

ይህን ሁሉ ጉራ ሲዘከዝክ መምህሩ በጥንቃቄ ሲያዳመጡት ነበርና እንደጨረሰ ተቀብለው እንዲህ ሲሉ መደነቃቸውን ገለጡ «ወዲያልኝ፣ ወዲያ!፡ አይጣል እኮ ነው የሚሻለው ።» ስሙኝ ወዳጄ ግድየልዎትም አይቸኩሉ ፣ እነዚያ ያመለጡት ኃይለኛ ጃዊነዎች የተደበቁበትን ሥፍራ እናውቀዋለንና ሲነጋ አጥምደን ይዘን በመ ስኩ ላይ እናዝፍናቸዋለን ፣ ካሉ በኋላ ወደ ባልቴቷ መለሰ ብለው» ይህ የያዝኩት መሰቀል ግዘት ይውንብኝ ነገ ከመምሸቱ በፊት እነዚህን መጻሕፍት ሳላቃጥላቸው ብቀር በእውነቱ ጴጥሮስ ተብዬ አልጠራም» ብለው ዛቱ ።

ቄሱም ተናግረው እንዳበቁ ሌሎች ዶን ኪሾትን የከበቡት ሰዎች በእብደቱ እየተገረሙ ስለደረሰበት አደጋ ብዙ ጥያቄ አቅ ርበውለት ነበር ። እሱ ግን በዚያን ሰዓት እጅግ አስፈላጊው የነበ ረው ከወሬ ይልቅ ምግብ ሰጥተውት በልቶ መተኛት ስለነበረ ይህንኑ እንዲያደርጉለት ከመለመኑ በስተቀር ለጥያቄያቸው እንዳች መልስ ሊሰጣቸው አልፈቀደም ነበር ። እነሱም ይህንኑ ፍላ ጐቱን አውቀው የውጪዎቹ ምሀረቱን ይላክለት እያሉ ተሰነባ ብተው ወደ እየቤታቸው ለመሔድ ተነሱ ። ከዚህም በኋላ ቄሱ ገበሬውን ጠቀሱትና በተለይ ቆይታ አድርገው ዶን ኪሾትን ለማ ግኘትና ወደቤቱም ለማምጣት እንደምን አድርጐ እንደሆነለት እንዲያስረዳቸው በሰፊው ይመረምሩት ጀመር ። ገበሬውም ምንም ሳይደብቃቸው ዶን ኪሾትን መንገድ ዳር ወድቆ ባገኘው ጊዜ ምንሆነህል ብሎ ላቀረበለት ጥያቄ የሰጠውን የተዘበራረቀ መልስና ከዚያም ወዲህ በእሀያው ላይ ጭኖ ወደቤት ሲያመጣው መንገድ ለመንገድ ያጐረፈውን የእብደት ንግግር ሁሉ ዘርዝሮ አስረዳቸው ቄሱም ይህን አሳዛኝ ሁኔታ በመስማታቸው ተከዘው ቅድም እን ደተነገረቱት በማግሥቱ ጧት በቁርጥ ውሳኔ ሊያደርጉት ያቀዱ ትን ሀሳብ ያለማወላወል እንዲገፋበት የባሰውን አስጨከናቸው ይኸውም የልብ ወዳጃቸውን የመንደሩን ጠጉር ቆራጭ የኔታ ኒኮላን ጠርተው ማለዳ ወደ ዶን ኪሾት ቤት ሔደው መጻሕፍቱን እየበዘበዙ ጠንቀኛ የሆኑትን በእሳት ማቃጠል ነበር ።

ምዕራፍ 6

ቄሱና ጠጉር ቆራጩ በብልሁ ከበርቴ ቤተ መጻሕፍት ውስጥ ያደረጉት አስገራሚ የሆነ ጠቅላላ የመጻሕፍት ብዝበዛ ሁኔታ ይተረካል ፣

ቄሱና ጠጉር ቆራጩ ማለዳ ተነስተው ወደ ዶን ኪሾት ቤት ሲመጡ እሱ ገና ተኝቶ ነበርና ከመንቃቱ በፊት ቄሱ እን ዚያ ይህን ሁሉ ጉዳት ያስከተሉት መጻሕፍት የሚገኙበትን ክፍል ቁልፉን እንድትሰጣቸው ልጅቷን ጠየቋት ። እፅ ም ደስ እን ዳላት ካስቀመጠችበት ሥፍራ አንስታ ለቄሱ አስረከበቻቸውና በሩን ከፍታው ሁሉም ተከታትለው አሮጊቷም ጭምር ወደ ክፍሉ ገቡ ።በክፍሉም ውስጥ ከመቶ የሚበልጡ በጣም ጥሩ ሆነው የተጠረዙ ትልልቅና ትንንሽ መጻሕፍት በየመልካቸው ተደርድረው አገኙ ። አሮጊቷ እነዚህን መጻሕፍት እንዳየች ወዲያውኑ ፈጥና ከክፍሉ ወጣችና ከጥቂት ሰዓት በኋላ ባንድ ብርሴ ሙሉ የጠበል ውሀና እንዲሁም የመርጫ ሙሬ ይዛ ተመልሳ ለቄሱ ስትሰጥ እንዲህ አለች ።

«መምር ሆይ ፣ ይህን ይቀበሉኝ እና በነዚህ አስፈሪና አስጸ ንጋጭ በሆኑት መጻሕፍት ውስጥ የተደበቁትን ጥበቦች ለማጥ ፋት ክፍሎቹን በሙሉ ይርጩልኝ ። አውን በእሳት አቃጥለን ከዚህ ዓለም ልናጠፋቸው ያደረግነውን ቁርጥ ሃሳብ ሲያውቁ ቂማቸውን ለመበቀል ሲሉ በልታዊ አደጋ ሳይጥሉብን አይቀሩ ምና አስቀድመን ብናስደነግጣቸው የተሻለ ነው»

ቄሱም አሮጊቷ የገለጠችላቸውን ሃሳብ በሰሙ ጊዜ በየጥህ ነታ ሰቁና ከነዚህ መጻሕፍት መካከል ምናልባት መቃጠል የማይገባቸው አንዳንድ ሳይኖርባቸው አይቀርም በማለት ጸሐፍ

ቹን እየመረመሩ ለመለየት እንዲመቻቸው ጠጉር ቆራጩ አንድ ባንድ እያነሳ እንዲያቀብላቸው ነገሩት ።

ልጅቷም ይህን ምክራቸውን በሰማች ጊዜ በበኩሏ እንዲህ ስትል ሃሳቧን ሰጠች ። «አባ ሆይ ፣ የለም አይሆንም ፣ ሁሉም ኩልኩሎች በደለኞች ስለሆኑ አንዳቸውም ተመርጠው መቅረት አይገባቸውም ። የሚሻለው በመስኮቱ በኩል እየወረወርን እግቢው መስክ ላይ መጣል እሳት ለኩሰን ማቃጠል ነው ። ወይም ደግሞ እየተሸከምን አውጥተን ከግቢው ራቅ ወዳለ ሥፍራ ከምረን ማጋየት ነው ። ይህም ሲሆን ጢሱ ወደቤት ተመልሶ ሊያፍነን አይችልም» አለች ።

አሮጊቷም ይህንኑ ሃሳብ ደጋፊ ስለሆች ሁለቱም ሴቶች እነዚህን ንፁሃን መጻሕፍት ያለአበሳቸው ለማውደም ያደረባቸው ፍላጐት እጅግ ከፍ ያለ ነበር ። ቄሱ ግን አርእስታቸውን እንኳን ከማንበባቸው በፊት ኩልኩሎች እንዲቃጠሉ በቀረባላቸው የፍርድ ሃሳብ ለመስማማት አልፈቀዱም ነበርና በዚያው በቀድሞው ውሳ ኔያቸው ፀኑ ። ለመጀመሪያ ጊዜ የኔታ ኒኮላ የሰጣቸው መጽሐፍ «አራቱ የጋውላው አማዲስ» መጻሕፍት ነበሩ ።

«ወይ አጋጣሚ» አሉ ቄሱ» አያችሁልኝ ሆን ብሎ እሱው ሲወጣ» ሲያወሩ እንደሰማሁት በእስፓኒያ ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ የታተመው የፈረሰኛነት ልብ ወለድ ድርሰት ይህ ነው ይባላል ፣ የቀሩት ሁሉ ጽንሰታቸውንና መሠረታቸውን ያገኙት ከዚሁ ድርሰት ላይ ነው ። ስለዚህ ይህን የመሰለ የጥፋት ጐሬ ለሆነው ጐሣ ዋና መሥራች እንደመሆኑ መጠን ያለአንዳች ይቅርታ የመቃጠል ፍርዱን መቀበል ይገበዋል ።

«አይሆንም መምሩ» አለ ጠጉር ቆራጩ እኔ እንደሰማሁት ካሁን ቀደም ከተጻፉት ከዚህ ዓይነት መጻሕፍት ውስጥ በተለይ ብልጫ ያለው ነው ስለሚባል ከሚመስሉት መጻሕፍት ዓይነተኛውና አንዱ በመሆኑ ምክንያት ልናተርፈው ይገባናል» ።

«ይህም እውነትህን» ነው ፤ አሉ ቄሱ «በዚህ ምክንያት ለጊዜው ምሕረት አድርገንለታል ። እስቲ ደግሞ እጐኑ ያለውን እንየው»

ጠጉር ቆራጩ እነበበና «የጋውላው አማዲስ የበህር ልጅ የኤስፕላንዲያን ጉብዝና» የሚል ነው አላቸው ።

«አይ ሄሄ» አሉ ቄሱ «መች ይሆንና ያባቱን ደግነት ልጅ አይወርስውም ። በይ አንቺ እህቴዋ ተቀበይኝና ያንን መስኮት ከፍተሽ ወርውረሽ እመስኩ ላይ ጣይው ። በማቃጠያውም ሥፍራ ላይ የመማገጃውን እንጨት መረብረብ ጀመሩ» ብለው ትእዛዝ ሰጡ ። አሮጊቷም በደስታ እንደፈነደቀች በሩጫ ወጣችና እሳቱን አቀጣጠለች ። ወዲያውኑ ጉበዙ ኤስፕላንዲያንም ወደ መስኩ በረረና የተዛተበትን የእሳት ቅጣት ለመቀበል በተቀደሰው ትእግሥቱ አርፎ ይጠብቅ ጀመር ።

«በል ቀጥል» አሉ ቄሱ ፣

ጠጉር ቆራጩም «ይህኛው ደግሞ» ሲል ማስረዳቴን ቀጠለ «የግሪኩ አማዲስ» ነው በዚህ መደዳ ያሉት ሁሉ እና እንደሚመስለኝ የዚያው የአማዲስ ዝርያዎች ናቸው ።

«እንግዲያውስ ሁሉን አውርዳቸውና ወደ መስኩ ይወሰዱ» ሲሉ ቄሱ መለሱ» የንግሥት ፒንቲኪኔስትራ«ና» የእረኛው ዳሪ ኔሉም» ታሪክ ከነደራሲው መውድስና ከነ ሰይጣናዊ ሐተታው ጭምር በእሳት ይኮማተር ሌላው ቀርቶ የወለዱኝ አባቴ እንኳ በዙዋሪ ፈረሰኛነት መልክ እፊቴ መጥተው ባያቸው አንድነት ቀላቅዬ ለማቃጠል እንደማልመለስ እወራረዳለሁ አሉ ።

«የእኔም ሃሳብ ይኸው ነው» አለ ጠጉር ቆራጩ ።

«እኔም እንዲሁ ነኝ» አለች ልጅቷ ።

ባልቴቷም «ሃሳባችሁ አንድ ከሆነ ወዲህ አቀብሉኝና ከሌሎቹ ጋር ወደ መስኩ ልውሰዳቸው ስላለች ጠጉር ቆራጩ ሰብስቦ ካስታቀፋት በኋላ መስላሉን መውጣትና መውረድ ጊዜ እንዳይፈጅባት በመስኮቱ በኩል እያምዘገዘገች ወደ መስኩ ትጥል ጀመር ።

ቄሱ ከመደርደሪያው ላይ አንዱን አነሱና «ይህኛው አሳባጅ ደግሞ ምን ይባላል» ሲሉ ጠጉር ቆራጩን ጠየቁት ።

«ይህኛው» ሲል መለሰ ጠጉር ቆራጩ» የላውራው ዶን አልቫንቴ» የሚባለው ነው ።

«የዚህ መጽሐፍ ደራሲ» ሲሉ ቄሱ በማስረዳት» የአበበች ክበብ» የሚለውን መጽሐፍ የደረስ ነው ። በውነቱ ከሁለቱ መጻ ሕፍት የትኛው እውነተኛ እንደሆነ ወይም ደግሞ በተሻለ አነጋገር በሀለተኛነቱ እነስ የሚለው የትኛው እንደሆነ ለማወቅ አልቻልኩም ። ይሁን እንጂ አረጋግጭ ለመናገር የምችለው በአሳሳችነትና በአጭበርባሪነት ጥፋት ወደ መስኩ መሄድ የሚ ገባው መሆኑን ብቻ ነው» አሉ ።

«ይህ አሁን የሚመጣው ደግሞ» አለ ጠጉር ቆራጩ የኢርካኒየው ፍሎሪስማርቲ» የሚባለው ነው ።

እስቲ ወዲህ በለው ፣ ጌታው አቶ ፍሎሪስ የሚባለው ይህ ነው ደግ ፣ ደግ ፣ የቀኖበረ ጠባዩ ደረቅና ችኮ የሆነው ዓመሉ ሌላ አቀባበል አያስጠውምና ንቪ እቴዋ! ከዚህና ከዚያኛው ጋር ወደ መስኩ ሽኻው»

እሷም መምህር ሆይ ፣ ጉሽ አበጁ እንዴት ልቤን አራሱኝ ብላ ተቀበለችና ደስ እንዳላት ትእዛዛቸውን ፈጸመች ።

«ይህ ፈረሰኛው ፕላቲር» የሚባለው ነው» አለ ጠጉር ቆራጩ ።

«የዱሮ መጽሐፍ ነው» በማለት ንግግራቸውን ቀጠሉ ቄሱ ፣ ዳሩ ግን ምሕረት የሚያሰጠው አንዳች በጉ ነገር አሳገኘሁበትም ስለዚህ እሱም ያለክርክር ይሂድና ከሌሎች ጋር ጓደኝነት ይግ ጠም» ብለው ስለወሰኑ ፍርዱን ለመቀበል ሔደ ። ደግሞ ሌላ መጽሐፍ ተገልጦ በታየ ጊዜ » የመስቀሉ ፈረሰኛ የሚለ ውን እርዕስት ይዞ አገኙት ።

ይህን የመሰለ የተቀደሰ ስም በመያዙ ምክንያት በጅላጅል ነቱ ሊፈረድበት ከሚገባው ቅጣት ሊድን በተገባው ነበር ፣ ዳሩ ግን «ከጀርባው ክፋትን ያዘለ ሁሉ አለ» የተባለውን ተረት መዘንጋት ስለማይገባ እሱም ወደ አሳቱ እንዲላክ ተደረገ ።

ጠጉር ቆራጩ ሌላ መጽሐፍ አነሳና« ይህ የፈረሰኛነት ሙስ ተዋት» የሚባለው ነው አሳቸው ።

ይህን ጌታ ! ዱርም እውቀዋለሁ «አሉ ቄሱ» ከዚህ መጽ ሐፍ ላይ የምንቱአልባኖው ሪናልዶ የሚባለው ከካኮ ይበልጥ መንታፊ ሌቦች ከሆኑ ወዳጆቹና ጓደኞቹ ጋር ፣ እንዲሁም አስራ ሁለቱ መማክርትና እውነተኛው ታሪክ ጸሐፊ ቱርፒኖ ጭምር ይገኙበታል ። በኔ አስተያየት ግን ከዘለዓለም ግዞት የበለጠ ሌላ ቅጣት ልፈርድባቸው አልታየኝም ። ምክንያቱም ስመ ጥሩው ግቱ ፖስ ቦያርዶ ለፈለሰፈው ኪነ ጥበብ ዕርዳታቸውን በከፊል የሰጡ ናቸው ። እንዲሁም ክርስቲያኑ ባለቅኔ ሌዶቪክ አርዮስቶ የሚ ባለው የቅኔውን ቀመር የቀዳው ከዚሁ መጽሐፍ ውስጥ ነው ። ይህም ቢሆን የራሱ ባለሆነ በባዕድ ቋንቋ ሲናገር ያገኘውት እን ደሆነ አንዳችም ክብር አልሰጠውም ። ዳሩ ግን የራሱን ቋንቋ የሚናገር ሆኖ ካገኘውት ቆቤን አውልቄ መሳለም ይገባኛል» አሉት ።

«እኔ የማነበው ጽሑፍ በኢጣሊያንኛ ቋንቋ የተጻፈ ስለሆነ ፍችው ምን እንደሆነ አልገባኝም» አለ ጠጉር ቆራጩ ።

«ባይገባህ ይሻላል» ሲሉ መለሱለት ቄሱ» ጌታው ዶን ኪሮቲም እክሲሜኔስ ይህን መጽሐፍ ወደ አስፓንኛ አምጥቶ ካስ ቲሊያዊ ባያደርገው ኖሮ በጣም እናመሰግነው ነበር ። ምክንያቱም ይግባለባበጥ ብዛት ቀድሞ የነበረውን ለዛና ጣዕም በጣም ስለቀነሰ ቤት ነው። በግጥም የተጻፉትን ያንድ አገር ድርሰቶች ወደ ቋንቋቸው ልመተርጎም የሚሞክሩት ሰዎች ሁሉ የሚያተርፉት ይህንኑ ዓይ ነት ጉድለት ነው ። በብዙ ጥንቃቄና በብዙ መጠበብ ቢደክሙ ቱትም እነዚህን ድርሰቶች ጥንት ከመሠረታቸው ወደነበራቸው ፍጹምነት ምን ጊዜም ሊያደርሳቸው አይችልም ። ስለዚህ በጠ ቅላላ አነጋገር የኔ አስተያየት ይህን መጽሐፍና ሌሎችንም በነ ዚህ በፈረንሳይ ትችቶች አካባቢ የሚገኙትን ሁሉ ወደፊት ምን ልናደርጋቸው እንደሚገባን በጥልቅ ምርምር አጥንተን አስፈላ ጊውን ውሳኔ አስከንሰጣቸው ድረስ ለጊዜው ባንድ ማዕዘን ጥገ ተከማችተው እንዲቀመጡ ማድረግ ነው ። ይሽውም «የካርፐዮ ፊርናርድ» የሚለው መጽሐፍና (ከዚሁ መከከል ሳይገኝ አይቀ

ርም) ሌላው ደግሞ«ርንቺሰቫሌ» የሚባለውን አርዕስት የያዘው ጭምር በእጁ የገቡ እንደሆነ ወዲያውኑ በቀጥታ ወደ ባልቴቷ እጅ ተጋብተው ከዚያም ያለ ይቅርታ ወደ እሳቱ መሔድ አለ ባቸው» አሉት ።

ጠጉር ቆራጩም በዚህ በቂሱ አስተያየት ሙሉ በሙሉ ተስማምቶ ፍርዱ አድልዎ ሰሌለበት ትክክለኛ መሆኑን አረጋ ግጦ ተቀበለ ። ምክንያቱም ቄሱ እጅግ ደግና ንጹህ የሆነ ዓለማ ያላቸውና እውነትንም አጥብቀው የሚወዱ ፣ የዓለምን ወርቅ በሞላ ሰብስበው ቢያስታቅፋቸው እንኳ እውነትን ከመናገር በስተቀር ሃሰት ከአንደበታቸው የማይወጣ ፣ በጎንዘብ የማይደለሉ መሆናቸውን አጣርቶ ስለሚያውቅ ነው ።

ቀጥሎም እንደኛውን መጽሐፍ ገለጠና ሲያነብ «የወይራው ፒልግሪና» የሚባለውን አርእስት አየ ። ከሱም ጋር አብሮ ያነሳው የሁለተኛው መጽሐፍ አርዕስት«የእንግሊዙ ፖልግሪና» የሚ ባል ነበር ። ቄሱ ተቀብለው ከተመለከቱት በኋላ እንዲህ አሉ ።

«ይህ ባለወይራው አመዱ እንኳ ተርፎ እንዳይቀር በቶሎ ይገነጣጠልና ይቃጠል ። ይህኛው የእንግሊዙ ባለዘንባባ ደግሞ እንደብርቅ ነገር ተቅዋሮ በጥንቃቄ እየተጠበቀ በክብር ቦታ ይቀመጥ ። እንዲያውም ትልቁ እስክንድር በዳሪዮስ ዕቃ ቤት ውስጥ ያገኘው የምርኮ ንዋይና ዋንጫዊ መዝገብ የተቀመጠበ ትንና በኋላም የአሚርን ድርሰት የኖረበትን የሚመስል ሣጥን ይሠራለት ። ወዳጄ ጠጉር ቆራጭ ሆይ ፣ ይህ መጽሐፍ ለሁለት ምክንያት ክብርና ማዕረግ አለው ። የመጀመሪያው እራሱ መጽ ሐፉ በውስጡ እጅግ ክፍ ያለ በጉነት የሚገኝበት ነው ። ሁለ ተኛው ደግሞ ብልሁ የፖርቱጋል ንጉሥ የጻፈው በመሆኑ ስመ ጥሩነትን የገበየ ነው ። በመጽሐፉ የተጠናቀቁት ድርጊቶች በሚ ራንርዳ ግንብ ውስጥ የተፈጸሙት ሁኔታዎች ሁሉ ይገኙበታል ። እነሱም በጣም ጥሩዎችና ታላቅ የፍልስፍና አስተያየት የተመ ላባቸው ናቸው ። የድርጊቶቹም እውነተኛነት ብሩህችና ሞገሳዊ ዎች ናቸው ። ስለነሱ ውዳሴ የሚናገረውን ማናቸውንም ሰው በልበ ሙሉነት እንዲናገር የሚያኩራና የሚያስመካ ስሜት ያሳድ ርብታል ። ስለዚህ የኔታ ኒኮላ ያንተ አስተያየት ሌላ ካልሆነ በስ

ተቀር የኔ አስተያየት ይህን መጽሐፍና እንዲሁም «የጋውላው እግዲስ» የሚለውን አስቀርተን የተረፉትን ሁሉ ሌላ ጋጪእት ሳናበዛባቸው ወደ እሳቱ እንዲጨመሩ ማድረግ ብቻ ነው ።

«አይሆንም መምህር ሆይ» አለ ጠጉር ቆራጭ ፣ ይህኛው ስመ ጥሩው ዶን ቤሊያኒጂ» የሚባለው ስለሆነ ብናተርፈው እመ ጻለሁ ።

«የዚህ መጽሐፍ» አሉ ቄሱ» ሁልተኛውና ሶስተኛው አራ ተኛው ክፍል እትም ጥቂት ግራዎ ጠጥቶ የበዛው መራራ ሐሞት እንዲቀነስ በተቅማጥ እንዲወጣለት ማድረግ ያስፈልገዋል ። ከዚ ያም በኋላ «የፋግንግንብ» ድርጊቶች የሚጠቅሰውን ክፍልና ሌላ ውንም አልፎ አልፎ ያለውን አንጃ ግራንጃ ሁሉ እየመረጥን ካመ ጣን በኋላ በግዙት ማስቀመጥና የሚሻሻልበት ብልሃት እንዳለ በግሻሻል አለበለዚያም ምሕረት ወይም ቅጣት እንወስንባቸው እንደሆነ ጊዜ ሰናገኝ ሁኔታቸው ያመረመራል። እስከዚያው ድረስ ግን የኔታ ኒኮላ እንተው ውሰደውና እቤትህ አስቀምጣቸው ። ዳሩ ግን አያራሀን ለማንም ቢሆን እንዳታስነብበው» አሉት።

«ደግ ነው» አለ ጠጉር ቆራጩ፡

ከዚህ በኋላ ቄሱ አርእስት በማንበብ ደክሞ ሳይጨምሩ አሮጊቷን ጠሩዋትና ትልልቆቹን መጻሕፍት እያመጣች አመ ስኩ ላይ እንድትከምራቸው አዘዙዋት ። አሮጊቷም ቀድሞውኑ መጻሕፍቱን የማቃጠል ታላቅ ፍላጐት ያደረባት ስለሆነች ይህ ትዕዛዝ ላንዲት ደንቆሮ የተሰጠ አልነበረምና እሷም ፈዝዛ አል ቀመችም ነበር ። ስለዚህ ሰባትና ስምንቱን ያህል መጻሕፍታት ወዘ ንዲ ታቀፈችና በመስኩቱ በኩል እየወረወረች ትጥለው ጀመር። እንደገና ተመልሳ በርከት አድርጋ ሰብስባ ስታነሳ አንዱ አመለ ጭትና ከጠጉር ቆራጭ እግር ስር ወደቀ ። እሱም አንስቶ ቢመለ ከተው አርዕስቱ «የስመ ጥሩው ፈረሰኛ ቲራንቴ ነጩ » የሚለ ውን አየ ።

«አምላኬ ድረስልኝ» ሲሉ ጮኹ ቄሱ» ቲራንቴ ነጩም እዘፀት ወዲህ በለው ጠጉር ቆራጭ ሆይ ፣ ወዲህ ስጠኝ እሳክሥ

በውነቱ የደስታ ንዋይና የሚያፈነጥዝ ማዕድን እንዳገኘሁ ያህል አቆጥረዋለሁ። በዚሁ መጽሐፍ ውስጥ ጀግናው ፈረሰኛ የሞንቴ አልባኖው ዶን ኪሬይላይሰንና ወንድሙ የሞንቴ አልባኖ ቶማስ፥ ፈረሰኛው ፎንሴካ ፥ ጕበዙ ቲራንቴ ከአላኖ ጋር ያደረገው የሥይፍ ውጊያ ፥ «የሕይወቴ ሠናይ» የምትባለዋ ሴት ቀልደኛነትና የጋለሞታይቱ ሪፖዣታ ፍቅርና ብልጠት ፤ ኢፖሊቶ የሚባለውን ጋሻ ጃግሬዋን ያፈቀረችው ንግሥት ታሪክ ፥ በሠፊው ተዘርዝሮ ይገኝበታል ።

የምወድህ ጠጉር ቆራጭ ሆይ ፥ በውነቱ ይህ መጽሐፍ በዘ ይቤውና በአቀማመሩ በዓለም ላይ ከተጻፉት መጻሕፍት ሁሉ የበለጠ ነው ሊባል ይገባዋል ። እዚህ ላይ የሚገኙት ፈረሰኞች ሁሉ አልጋቸው ላይ እንዳሉ እንደተኙ የሞቱ ናቸው ። እንዲሁም ይህን በመሰለው መጽሐፍ ውስጥ ተጽፎ የማይገኘውን አያሌ በጐ ነገር ያደረጉና ከመሞታቸው በፊት ደንበኛውን ሥርዓተ ኑዛዜ የፈጸሙ ናቸው ። ይህም ሆኖ የመጽሐፉ ደራሲ የማያሰፈልጉትን ብዙ የተዘበራረቁ ሐተታዎች በመጨመሩ የተረፈውን ሕይወቱን በወህኒ ቤት እንዲጨርሰው ሊያሥሩት የሚበቃ ነበር። በል እስቲ እቤትህ ወስደህ እንብበውና አሁን የነገርኩህ ሁሉ እውነት መሆን አለመሆኑን እዚያው ላይ ታገኘዋለህ» አሉት ።

«ድንቅ ነው» አለ ጠጉር ቆራጩ» እነዚህን ያስቀረናቸውን ትንንሽ መጻሕፍት ደግሞ ምን እናድርጋቸው ? »

«እነዚህ» አሉ ቄሱ» የሚጥም ድርሰታት ናቸው እንጂ የፈረሰኛን ታሪክ የሚናገሩ አይደሉም «ካሉ በኋላ አንደኛውን ገልጠው ሲመለከቱት ደራሲው ጊዮርጊስ ሞንትማዮር የጻፈውን» ዲያና» የሚለውን እርዕስት አዩና ሁሉም ይህንኑ ዓይነት መሆ ናቸውን በመገመት እንዲህ አሉ ።

እነዚህ መጻሕፍት እንደሌሎቹ መቃጠል የሚገባቸው አይ ደሉም ፥ ምክንያቱም የፈረሰኝነት ጠቀሰ የሆኑት መጻሕፍት ያስከተሉትን ዓይነት ጉዳት ያላመጡና የማያመጡ ስለሆኑ ነው። እነዚህ ሰውን የሚጐዳና ቁም ነገር ያለባቸው መጻሕፍት በመሆናቸው ምክንያት አጥፊውን ከንጹህ ሳንሰይ ሁሉንም ኩልኩሎች ብናቃጥላቸው የሕሊና ፍርድ አይደለም» አሉት ።

«አየ መምህሩ» አለች ልጅቷ ፤ ይልቁንስ እንደሌሎቹ ቢያቃ ጥሉዋቸው የተሻለ ነው። ምክንያቱም የተከበሩት አጐቴ ከፈረሰኝ ነት ዕብደታቸው የዳኑ እንደሆነ እነዚህን የተረፉትን የቅኔ ድር ሰቶች ማንበባቸው የማይቀር ነገር ስለሆነ ምናልባት ነሺጥ ያደ ርጋቸውና ሁሉንም እርግፍ አደርገው ትተው ወደ መንጋ እረኛ ነት ገብተው ጫካ ለጫካ ሜዳ ለሜዳ እየተዘዋወሩ ዋሽንት እየ ነፉና እየዘፈኑ የሰው መሳቂያና መሳለቂያ ሆነው ይቀራሉ ። ወይም ደግሞ ግጥም በመልመዳቸው የተነሳ ላሊበላ ስለሚሆኑ ሰዎች እንደሚሉት ላሊበላነት የማይዳንና የሚጋባ በሽታ በመ ሆኑ የባሰ ጉዳት ላይ ወደቁ ማለት ነው ።

« ይህች ልጅ የተናገረችው እውነቷን ነው» አሉ ቄሱ» ይህንንም የሚያስናክል እንቅፋት ከወዳጃችን እግር ስር ብናስ ወግደው የሚከፋ ሃሳብ አይደለም ። ስለዚህ መቃጠሉ ሞንቴማ የር ከጻፈው ከዲያና ይጀመር ። ዳሩ ግን የኔ ሃሳብ በሞላ ይቃ ጠል ለማለት ሳይሆን የባለውቃቢይቱን «ፊሊቺታ» ድርጊትና «የደግምት ውሀ» የሚለውን እንዲሁም ረጅም የሆኑት ግጥሞቹ ሁሉ ከመካከሉ እየተቀደዱ ወጥተው ይቃጠሉ ። በስምና ወርቅ አግባብ የተገጠሙት ግን ለመጽሐፉ ክብርና ሞገስ የሚሰጡ በመሆናቸው እንዳሉ ይቀመጡ» ብለው ወሰኑ ።

«ይኸኛው ደግሞ» አለ ጠጉር ቆራጩ» አርዕስቱ ዲያና» ሆኖ በውስጡ ዳግማዊው ሳልማቲኖ» የተባለው ክፍል አለበት። እንዲሁም ደግሞ «ጂል ፖሎ» የሚባለው ደራሲ የጻፈው የዚህ ዓይነት አርዕስት ሴላ መጽሐፍ አለ» አላቸው ።

«ይህ» ዳግማዊው ሳልማቲኖ ያልነው ክፍል ድርሰት» ሲሉ መለሱ ቄሱ» የመስክ ፍርድ የተፈረደባቸው ጥፋተኞችን ቁጥር እንዲያበዛ እዚያው ሔዶ ዓይኻነት ይግጠም ፥ ያኛው ጂል ፖሎ የጻፈው ግን እራሷ አፖሎ እንደሆነ ያህል ተቆጥሮ ይቀመጥ ። በል ቶሎ ቀጥልና ሴላ ምዘዝ ሳይመሽብን እንጨርስ» አሉ ።

«ይህ ደግሞ» አለ ጠጉር ቆራጩ ሁለተኛውን ገለጠና «አሠርቱ የፍቅር ዕድል መጻሕፍት» የሚባለው የሳርዶው ባለ ቅኔ አንቶኒዮ ዲሎፍራሶ ያዘጋጀው ነው» አላቸው ።

«በተቀበልኩት ቅዱስ ክህነት ይሁንብኝ» ሲሉ ቄሱ ተደ
ነቁ ። «የቅኔው አምላክ አፖሎ ፣ አፖሎ ከሆነ ጀምሮ ፣ ዜማ ከተ
ፈጠረ ጀምሮ ፤ ባለቅኔ መቀኘት ከጀመረ ጀምሮ ፤ ይህን የመሰለ
የመንፈሳዊና የመደነቂያ ስሜት የያዘ መጽሐፍ ምንጊዜም ተከ
ውኖ አያውቅም ። ከብጤዎቹ የበለጠና እስከ ዛሬ በይፋ ከወጡት
ከዚህ ዓይነት መጻሕፍት ውስጥ ሞክሼ የሌለው ነው ። ይህን
መጽሐፍ ያላነበበ ሰው ጣዕምና ለዛ ያለው መጽሐፍ ምንጊዜም
አላነበብኩም ለማለት ይችላል ። ወዳጄ ሆይ ወዲህ ስጠኝ ይህን
መጽሐፍ ማግኘቴን የፊሬንሲን ጥንግ ድርብ መጐናጸፊያ እንዳ
ገኘሁ ያህል እቆጥረዋለሁ ካሉ በኋላ ይህን መጽሐፍ ተቀብለው
በታላቅ ደስታ እያንቆራጠጡ ለብቻው ለይተው አስቀመጡት ።
ጠጉር ቆራጩም እንዲህ ሲል ቀጠለ ።

«የነዚህኛዎቹ ደግሞ» የኢቤሪያው እረኛ» የሔናሪስ ሐመ
ልማል» የቅናት ማሞኚያ» የሚባሉት ናቸው ።

«እነዚህን» አሉ ቄሱ» ለባልቲቷ አይምሬ ክንድ ከማሳቀፍ
በስተቀር ከዚህ የተሻለ የምናደርግላቸው ነገር የለም ፣ ምክንያ
ቱ ምንድርነው ብለህ አትጠይቀኝ ፣ አለበለዚያ ምንጊዜም ፈት
ሽን ለመጨረስ አንችልም ።

«እነሆ ይኸው» የፊሊዴው እረኛ» አለ ጠጉር ቆራጩ ።

«የለም እረኛስ አይደለም» አሉ ቄሱ» ማህበራዊና ግብረ
ገብ ፣ በዕውቀት የተኮላ ሰው ነው ፣ ስለዚህ ለተግባሩ እንደሚ
ገባው እንደብርቱ ጌጥ ደህና ሥፍራ አኑረው አሉት ።

«ይህኛው ትልቁ ጥራዝ ደግሞ» ሲል ጠጉር ቆራጩ ቀጠለ
«የልዩ ልዩ ቅኔዎች ወርቅ የሚለው አርዕስት ነው?»

«አነስተኛ ቢሆን ኖሮ ጥሩ ነበር» አሉ ቄሱ» ሆኖም ከብዙ
ዎቹ ታላላቅ ዘይቤዎች መካከል ጣልቃ የገቡትን አንዳንድ ልማ
ዳዊ ግሶች ከውስጡ ጠራርጐ ማውጣት ወይም እንዳለ ማቃጠል
ከሁለት አንዱን ማማረጥ አለብን ። ዳሩ ግን ደራሲው ወዳጄ
ስለሆነና ሌላም ከፍ ያለ ዋጋ ያላቸው ጥሩ ጥሩ መጻሕፍት የጻፈ
ስለሆነ ምህረት አድርገን ብናስቀምጠው አልጠላም» አሉ ቄሱ ።

"ይህኛው" ሲል ቀጠለ ጠጉር ቆራጩ "የሎፒዝ ማልዶ
ናዶ አስተዋጽኦ ግጥም" ይላል ።

"የዚህም መጽሐፍ ደራሲ" ሲሉ መለሱ ቄሱ "ታላቅ
ወዳጄ ነው ። እሱ የጻፋቸው ጥቅሶች ምንም እንኳ ቃላቶቹ ረዘም
ያሉ ቢሆኑ የሰሙት ሁሉ በጣም ይደነቃሉ ። ጥቅሶችንም በቂ
ንጥ እያራቀቀ በሚያሰማበት ጊዜ የድምጹ አሰባበርና የንግግሩ
ማማር የሚያፈዝ ነው ። ሆኖም ጥሩ ነገር ሁሉ ዘወትር መጠኑ
ያነሰ ስለሆነ ለጊዜው ከነዚህ ከምርጦቹ ጋር ተቀላቅሎ ይቀ
መጥ" እስቲ ያኛውን እጐኑ ያለውን አሳዩኝ ።

"የሚካኤል ሰርቫንቴስ ጋላቲያ" ነው አሉ ጠጉር ቆራጩ

"ይህ ሰርቫንቴስ ያልከው ከብዙ ዓመታት ጀምሮ በጣም
ታላቅ ወዳጄ ነው ፤ እኔ እንደማውቀው ስጦታው ከባለ ቅኔነት
ይልቅ ወደ ዕድለቢስነት ያደላል ። የሚጽፈው መጽሐፍ ሁሉ
እጀማመሩ ላይ በጣም ጥሩ ነበር ። ዳሩ ግን አንዳንድ ፍሬ ነገር
ለመወጠን ይሞክርና ምንጊዜም አሳክቶ ሳይጨርስው በጅምር
ይተወዋል ። የሆነ ሆኖ ይህ ደራሲ ወደፊት አሳትማለሁ ሲል
ያስታወቀውን ሁለተኛውን ክፍል ጨርሶ እስኪያወጣ ድረስ
መጠባበቅ ያስፈልጋል ። ማን ያውቃል? ምናልባት አርሞና አሻሽሎ
ሊያወጣው የቻለ እንደሆነ አሁን የነፈግነውን ምህረት በዚያን ጊዜ
ሊያገኝ ይችል ይሆናል ። ስለዚህ የሚታተመውን መጠባበቃችን
ካልቀረ ለጊዜው እቤትህ ወስደህ በሰንዱቅ ውስጥ ዝጋበትና
ይቀመጥ ፤ አሉ ቄሱ ።

"እሺ መልካም ፈቃዴ ነው" አለ ጠጉር ቆራጩ" እነሆ
ደግሞ አብረው የተጠረዙ ሶስት መጻሕፍት" የኢርሲላው ዶን
አልፎንስ የጻፈው "አራውካና" ዮሐንስ ፋኖ የሚባለው የጐር
ዶቫ ጐተራ ጠባቂ የጻፈው "አውስትሪያዳ" የቫንሌንሳው
ባለቅኔ ክሪስቶፎር ቪፋዮዝ የጻፈው "ሞንሴራቶ" ናቸው ።"

"እነዚህ ሶስቱ መጻሕፍት" አሉ ቄሱ "ስለ ጀብዱ ተግ
ባር በእስፓኒኛ ቋንቋ በግጥም የተጻፉትን ሁሉ የሚበልጡ
ናቸው ። እነርሱም የውጭ አገር ስመ ጥሩ ደራሲያን ከጻፍዋቸው

መጻሕፍት ጋር ሲወዳደሩ ይችላሉ ። ስለዚህ የእስፓኒያ ሕዝብ የሚከራባቸው እጅግ ክቡር የሆኑ የቅኔ ሀብቶች ብመሆናቸው በጥንቃቄ ልናስቀምጣቸው ይገባናል ።

በዚህ አኳኋን ሲመረመሩ ቆይተው በመጨረሻው ጠንር ቆራጩ ስለሰለቸው የቀሩትን ገና ያልተመረመሩትን በክፌል በእውር ጭፍን ወደ እሳቱ እንዲጣሉ ቄሱ ትእዛዝ ሰጡ ። ባል ቴድና ልጅቷ እየተረዳዱ ጠራርገው ወደ መስኩ ወሰዱና በተሩፋመው ነበልባል ላይ በገለጡት ጊዜ ሽቅብ የቦለቀው ጢስ ባንድ አፍታ መስኩን ሸፍኖት ጊዜውን ቀንና ሌሊት የተደባለቀ አስመ ሰለው ። መጻሕፍቱ ከመደርደሪያው ላይ ሲጠራረጉ ጠንር ቆራጩ አንዱን አስቀርቶ ነበርና ገልመ ሲመለከተው አርዕስቱ "የእጂሊካ ለቅሶ" የሚለውን አየና ለቄሱ ሰጣቸው ።

ቄሱም የአርዕስቱን ስም በተመለከቱ ጊዜ "ወይኔ ጉድ ሆኜ ነበር ፤ ይህን የመሰለው ውድ መጽሐፍ በስህተት ተቃጥሎ ቢሆን ኖሮ የመጸጸቴ ብዛት ከእንጂሊካ ይልቅ የማለቅሰው እኔ ነበርኩ ። ምክንያቱም ይህን መጽሐፍ የጻፈው ዶራሲ በእስፓኒያ ብቻ ሳይሆን በመላው ዓለም ስማቸው ከታወቀው ታላላቅ ባለ ቅኔዎች አንዱ ነው ። ከዚህም በስተቀር "አቪዲዮ" የተባለውን የሥነ ፍጥረት ምስጢራት በመተርጎሙ ታላቅ ምስጋናና አድናቆት የተሰጠው ነው ። ሲሉ መጽሐፉን በብብታቸው ይዘው ከክፍሉ ወጡ ።

ምዕራፍ 7

ጕበዙ ፈረሰኛችን የማንቻው ዶን ኪሾት ዳግመኛ ለዙረት ከሰገሩ እንደወጣ ይተረካል ።

ይህ የመጻሕፍቱ መቃጠል ፍርድ በሚፈጸምበት ጊዜ ቄሱና ጠንር ቆራጩ በቤተ መጻሕፍቱ ውስጥ የመጨረሻውን ምርመራ አድርገው ለመውጣት በመጣደፍ ላይ ሳሉ ዶን ኪሾት ከእንቅልፉ ነቅቶ ኖሮ እንዲህ እያለ ሲጮህ ተሰማ ።

«ኑ ወዲህ ፤ ወዲህ ኑልኝ ፤ ጀግና ፈረሰኞች የተባላችሁት ሁሉ የክንዳችሁን ኃያልነት ማሳየት የሚገባችሁ ቦታው እዚህ ግጥሚያ ላይ ነው። የግቢ እውደልዳይ ፈረሰኞች የበለጠ ጀብዱ ለመሥራት የሚችሉት ጉራ በሚነዛበት በጕማስ ሜዳ ላይ ብቻ ነውና ተጠጉ ወዲህ —፤ እዚህም ላይ ቢሆን፡ መመከት አለባችሁ"።

ይህ የፉከራ ጩኸት እንደተሰማ ወዲያውኑ ሰዎቹ ሁሉ ለእርዳታ እየተሯሯጡ ወደ ዶን ኪሾት መኝታ ቤት ስለገቡ በዚህ ምክንያት የቀሩትም መጻሕፍት ምርመራ ሥራ መቋረጥ ግዴታ ሆኖ «ካሮሊያ» ና «የእስፓኒያው አንበሳ» የሚባሉትም መጻሕፍት ሞምር ሳይታዩና ሳይሰሙ ወደ እቶኑ መጣል የማ ይቀር ዕዳ ሆነባቸው ። እነዚህም መጻሕፍት «የአቢሳውን ዶን ሉዊጂ» የጻፋቸው የንጉሠ ነገሥቱን የጀግንነት ሙያ የሚ ናገሩ ስለሆኑ ያለጥርጥር ከቀሩት መጻሕፍት ጋር ተቀላቅለው የሚገኙ መሆናቸው የታወቀ ነበር ። ምናልባትም ቄሱ አይተዋ ቸው ቢሆን ኖሮ ይህን የመሰለ ብርቱ ቅጣት እንዲፈጸምባቸው አያደርጉም ነበር ።

በመኝታ የተጀበሩት ሁሉ ወደ ዶን ኪሾት መኝታ ቤት በደረሱ ጊዜ በፍጹም ተኝቶ እንዳልነቃ ሁሉ ተነስቶ ቆሞ ጩኸ

ቱንና መዘባረቁን ሳያቋርጥ በግራና በቀኙ በኩል ያለውን ግድግዳ በጉራዴ እየገመሰ ይፎክር ነበር። ሰዎቹም እዘንግተው ከወዳ ኋላው ያዙትና ጉራዴውን ከእጁ አስለቅተው በግድ ታግለው አልጋው ላይ አስተኙት። ጥቂት አርፎ ዕብዶቱ ከበረዶለት በኋላ ፊቱን ወደ ቁሱ መልሶ በሚነጋገርበት ጊዜ እንዲህ አላቸው ።

ብዑዕ ሊቀ ጳጳስ ቱርፒኖ ሆይ ፤ (ቁሱን) እኛ ዙዋሪዎቹ ፈረሰኞች በሰሳቱ የግጥሚያ ውድድሮች ላይ አሸናፊነት አግኝ ተን ሳለ ፤ እነዚያ አስራ ሁለቱ ዓቢይ መግከርቶች ብለን የምንጠራቸው ዳሞች የዚህን ጉግስ አሸናፊነት ለግቢ ፈረሰኞች መልቀቃቸው በውነቱ በእድሳቂነት የሚያስገምታቸው ታላቅ እፍረት ነው ።

«ዝም ይበሉ ወዳጄ ሆይ» ሲሉ መለሱለት ቁሱ «በእም ላከ እርዳታ ዛሬ ያጡትን አሸናፊነት ነገ እንዲያገኙት ዕድልዎ ይሰምርልዎት ይሆናል ። ላውኑ ግን ይበልጥ ማሰብ ያለብዎ ስለ ጤናዎ በጉጉት ብቻ ነው ። ምንም እንኳ በጦርነቱ ላይ በብርቱ የቆሰሉ ባይሆን ፈጽመው የተዳከሙ ሳይሆኑ አይቀሩም» አሉት ።

«መቁሰልስ አልቆሰልክም» አለ ዶን ኪሾት «ዳሩ ግን ሰውነቴ መደቋሱና መባዘቱ እርግጥ ነው ፤ ምክንያቱም ያ ዲቃላው ኦርላንዶ በወይራ ግንጣይ ሊሞት አድርሶ ስለደበደ በኝ ነው ። ይሽንንም ያደረገው የሱን ጀግንነት ለማራከስ የምች ለው እኔ ብቻ መሆኔን በማወቁ ቅናት ስለደረሰበት ነው ። ይህም ቢሆን ቅሱ ከዚህ ከአልጋዬ ላይ በጉ ሆኜ ልነሳ እንጂ ምንም እንኳ በአስማቱ ኃይል ቢመነ ብድሬን በውድ ዋጋ ሳልመልስ ብቀር በእውነት የሞንቱ አልባኖው ሪኖልዶ አይደለሁም ። ለጊዜው ግን እባክችሁን የሚበላ ነገር ስጡኝና ልተኛ ፤ ለግዝ ሚያ ከሁሉ ይበልጥ የሚያስግለኝ ምግብ ብቻ ነው ። ከዚያ በኋላ ላለው ጉዳይ ጠላቴን ለመበቀል እኔው ራሴ እቢቃለሁ» አላቸው ።

ካሳግያቹም ይህንኑ የጠየቀውን ምግብ አቅርበውለት በልቶ ከጨታ በኋላ ወዲያውኑ እንቅልፍ ወሰደው ። የንበሩትም ሰዎች ሁሉ በዚህ እብደቱ እያዘኑና እየተገረሙ ወደ ቤታቸው ሔዱ ።

አሮጊቷ ግን ሌሊቱን ሳታርፍ በመስኩ ላይ የተራረፉትንና በቤተ መጻሕፍቱም ውስጥ በየጥጉ ተሸጉጠው የቀሩትን መጽሕፍት ሁሉ እንዲሁም ቁሱና ጠንር ቆራጩ መርጠው ለዘላለም ሊያኖሩዋቸው በማሰብ ያስቀሩዋቸውን ጭምር የመርግ ሪዎቹ ምሀረትና የመጻሕፍቱም ዕጣ ሊያስጥላቸው ሳይችል ተቃጥለው እስኪያልቁ ድረስ እየቆሰቆሰች አነደደቻቸው ። ስለዚህ የነዚህ ምርጥ መጻሕፍት ከሌሎች ጋር አንድነት መታጠል ። ለእንዱ የመጣ ለሌላው ይተርፋል ።» የሚባለው ተረት እንደደረሰባቸው ያስረዳል ።

በማግሥቱ ከበርቱው በጎ ግደሩን ለመጠየቅ ቁሱና ጠንር ቆራጩ መጥተው ሳለ የተመረጡትም መጻሕፍት በሞላ መታ ጠላቸውን በማወቃቸው ክፉኛ ስለአዘኑ አሮጊቷም ተጨምራ እንዳበደች ያህል ቆጠሩዋት ። ሆኖም የሚብሰው ጉዳይ ወዳጃ ቸው ጤንነቱን የሚያናጋበትን ዘዴ መፈለግ ስለነበረ ሁለቱ ሰዎች እየተማከሩ ከእብደቱ ለማዳን የሚቻልበትን ብልሐት ያጠኑ ጀመር ። ለማዳኛ እንደሚረዳ የተማመኑበትም መድኃኒት ወደ ቤተ መጻሕፍቱ የሚገባውን በር በሙብ አስገብተው ግስ ደፈን ስለሆነ ምናልባት ዕብደቱ የመነጨበት ሥፍራ ለዘወትር ሲያጣው ተስፋ ይቆርጥና እያደር እየረሳው ሲሄድ ሊድን ይች ላል በማለት ፤ ከዚህም በስተቀር ድኖ ተነስቶ ወደ ቤተ መጒ ፍቱ ለመሔድ በሚፈልግበት ጊዜ በሩን ማግኘት አቅቶት ቢጠ ይቅ አንድ አስማተኛ ድንገት መጥቶ ክፍሉን ከመጻሕፍቱ በምትሐት ጠራርቦ ይዞት ሄደ ተብሎ ይነገረዋል በሚል ግታ ለያ ሃሳብ ከተስማሙ በኋላ ወዲያውኑ ግንበኛ ጠርተው በሩን የመድፈኑን ሥራ እጅ በእጅ ኑጣድፈው ጨረሱት ።

ይህ በሆነ በሁለተኛው ቀን ዶን ኪሾት ለመጀመሪያ ጊዜ ክሕመሙ በጉ ሆኖ ከአልጋው ላይ ለመነሳት ከቻለ በኋላ እግ ሩን ለማፍታታት ቤት ለቤት መንከላወስ ጀመረ ። ምን ጊዜም በልቡ ውስጥ የተቀረፁት እነዚያ የፈረሰኛነት መጻሕፍት በመሆናቸው መጀመሪያ ትዝ ያለው ጉብኝት ወደመጻሕፍት ቤቱ መግባትና መጻሕፍቶቹን ማንበብ ነበርና ይህንኑ ለማድረግ ክፍሉ ወደሚገኝበት ሄደ ፤ ዳሩ ግን ለዙሪት ከቤቱ ሲወጣ ክፍ

ሉን ከተወበት ሥፍራ ስላጣው በቤቱ ውስጥ ወዲያና ወዲህ እየተመላለሰ በሚፈልግበት ጊዜ ለወትሮው በሩን በሚያንኳበት ነዋብ ላይ ደረሰና የመደናገሩ ብዛት እንዳች ቃል ሳይናገር እንደእውር ግድግዳውን በእጁ ይዳብስ ጀመር። በዚህ አኳኋን ሽቅብና ቁልቁል ሲንዠባረር ከቆየ በኋላ በመጨረሻው የሚና ገረው ቅጡ ስለጠፋው ባልቴቷን ጠርቶ መጻሕፍቱ ያሉበት ክፍል በሩ በወዴት በኩል እንደሆነ እንድትለሳየው ጠየቃት። ባልቴቷም ልትሰጠው የሚገባውን መልስ በደንብ አስጠንተዋት ነበርና እንደዚህ ብላ አስረዳችው።

"ክቡርነትዎ የምን ክፍልና የምን መጻሕፍት ነው የሚፈ ልጉት እዚህ ቤት ውስጥ እንደሆነ ክፍልም ሆነ መጻሕፍት በፍጹም የለም። ምክንያቱም ትላንትና ሌሊት ዲያብሎስ እራሱ በገሐድ እዚህ መጥቶ ማናቸውንም ነገር ጠራርጎ ይዞት ሄዷል" አለችው።

ልጅቷም በባልቴቷ አነጋገር የልቧ ስለደረሰ ቀበል አደረገ ችና «ክፍሎቹንና መጻሕፍቱን የወሰደው ዲያብሎስ አልነበ ረም፤ ዳሩ ግን እርስዎ በሄዱ በማግሥቱ ሌሊቱን አንድ ሥልታዊ ተዋጊ በፈረስ ላይ ተቀምጦ በደመና ላይ እየጋለበ መጣና እዚህ ሲደርስ ወርዶ ክፍሉን በምትሐት ሰንጥቆ ገባ። እዚያም ውስጥ ገብቶ ምን ዓይነት ድግምት እንዳደረገ አላወቅሁም። ጥቂት እንደ ቆየ ቤቱን በሙሉ ጭስ አድርጐት በአልጋው በኩል አቋርጦ ከመቅጽበት እየበረረ ወደ አየር ጠለቀ። ያደረገውንም ነገር ለማየት ቸኩለን ብንሄድ ክፍሉንም ሆነ መጻሕፍቱን ካሉበት ሥፍራ አጣናቸው። እኔና አቃቢቷ ይህና አድርገን የምናስታውሰው ያ የጃጀ አስተማኛ ልክ በርሮ በወጣበት ሰዓት ድምጹን ከፍ አድርጎ እየጮኸ ከዚህ ክፍልና ከነዚህ መጻሕፍት ባለቤት ጋር ሥውር ጠላትነት ስላለው ቆይቶ የሚገልጥና እያደር የሚ ያንገበግብ ከባድ ጉዳት አድርጐ መሄዱንና ስሙም ጥበበኛው "ሙኛቶኔ" የሚባል መሆኑን ተናገረ።

አይደለም ተሳስተሻል "ፍሬስቶኒ" ብሎሽ ይሆናል" ሲል ዶን ኪሾት አጣራ።

«እንጂ እንግዲህ" ስትል መለሰች አቃቢቷ «ሰሙን ፍሬ ስቶኒ ይበል ወይም "ትሬስኪ" የትኛው እንደሆነ ልብ አላደረ ግነውም፤ ይሁን እንጂ የስሙ መጨረሻ ፊደል በ«ቶኒ» የሚያ ልቅ መሆኑን በውል አስታውሳለሁ" አለችው።

"ነው፤ ነው፤ እሱው ነው" አለ ዶን ኪሾት «ታላቁ ጠላቴ ፍሬስቶኒ መሆኑን ገና አሁን አወቅሁት። እስከዚህም ድረስ የተጣመድንበትም ምክንያት በጊዜ ብዛት አንድ ቀን የሱ አማኝና ገባሩ ከሆነው ፈረሰኛ ጋር አንድ ላንድ ግጥሚያ አድርገን አስማተኛው በማናቸውም መተቱ ሊያስጥለው ሳይችል በቀጥታ የማሸንፈው መሆኔን በጥንቆላውና በአስማት ጥበቡ ታይቶት በማወቁ ነው። ስለዚህ ይህ ውርደትና አፍረት እንደ ሚደርስብኝ በማወቁ ዘወትር እየተከታተለ ይህን የመሰለ የሚያበሽቅ ተንኮል እየሠራ ይፈታተነኛል። ይህም ቢሆን ቅሉ የዓለም አስማተኞች ተሰብስበው ቢዶልቱ አንዴ ከአምላክ የታዘዘውንና የተቆረጠውን ነሲብ ከማቡ ለማዛባት ወይም ለማስ ቀረት የማይችሉ መሆናቸውን እኔ ላረጋግጥላቸው እችላለሁ» አላቸው።

ልጅቷም እንዲህ ስትል መለሰች፤ «ይህ እንደሚሆን ማን ይጠ ራጠራል፤ የአምላክ ኃይልና ፈቃድ ከሁሉ የሚበልጥ አይደለም? ከቡር አጐቴ ልጅ ነች ብለው ሳይንቁ ምክሬን ይሰሙኝ እንደሆነ አርፈው ይቀመጡ። ይህን ከመሳሰለው ጭቅጭቅና እልክ ውስጥ እንዲገቡ ከቶ የሚያስገድድዎት ማነው? በገዛ እጅዎ ጠላት ከሚያ ፈሩ ይልቅ በሰላም እቤትዎ ቢቀመጡ አይሻልዎትምን? ከስንዴ የበ ለጠ የዳቦ እህል ለመፈለግ ወይም ደግሞ የወርቅ እንቁላል የም ትጥል ዶሮ አገኛለሁ በማለት አገር ለአገር መንከራተትዎን ትተው እዚሁ እርስዎ ላይ ሆነው ተፈጥሮ ባርኩ የሰጥዎትን ሃብት እየበሉ ከኛ ጋር ቢያሰቱ የበለጠ እድል አይሆንምን? ይህንንም የምልዎት ብዙዎቹ ሰዎች የሌሎችን እራስ ለመላጨት ፎክረው ሄደው እነ ሱው እራሳቸውን ተላጭተው የሚመለሱ መሆናቸውን ሳላነሳው ነው» አለች።

«አዬ ጉድ! የኔ ልጅ፤ በዚህ አነጋገርሽ ምንኛ ተሳስተሻል አለ ዶን ኪሾት» እንኳንስ እኔን ደፍረው እራሴን ሊላጩኝ

ይቅርና የጠራን አንዲቷን ዘለላ ለመንካት ያሰቡትን ሁሉ አስቀድሚ ሪዛቸውንና እራሳቸውን ለመላጪት የምችል መሆኔን አለማወቅሽ ነው እንጂ ብታውቀው ኖሮ ምላስሽን በነከስሺው ነበር ።

ልጅታም ሆነች አሮጊቷ ዶን ኪሾት ይህን መልስ በሚሰጥበት ጊዜ ፊቱ ባንዴ መለወጡን ስላዩ እብዶቱ እንዳያገረሽበት ፈርተው ዝም ከማለት በስተቀር ምንም መልስ አልመለሱ ለትም ። ከዚያ ወዲህ ለአስራ አምስት ቀን እድሚ ከቤቱ ሳይ ወጣ የቀድሞውንም ወፈፍታ የሚጀምር ለመሆኑ አንዳች ምል ክት ሳያሳይ በሰላምና በፀጥታ አርፎ ሰነበተ ። በዚህም በአሥራ አምስት ቀን ውስጥ አንዳንዴ ብቅ እያሉ የሚጐበኙት ወዳጆቹ ከቁሱና ከጸጉር ቆራጩ ጋር ረጅም ወግ አንስተው ይጫወቱ ነበር ፤ በጨዋታው መካከል በዓለም ላይ ፍጹም ሰላም ለመመ ስረት ቢፈልግ ከማናቸውም ጉዳይ ይበልጥ የዙዋሪ ፈረሰኞች መኖር በማም ማስፈለጉንና የዙዋሪ ፈረሰኞችንም ሕግ እንደገና ታድሶ እንዲቋቋም ማድረግ እጅግ የሚያሳስብ ጉዳይ መሆኑን እያ ስረዳ ጠቃሚነቱን ያስገነዝባቸው ነበር ። ቄሱም ይህን የሚያቀር ብላቸውን ከንቱ ክርክር ለመቀበልም ሆነ ላለመቀበል የተከተሉት ዘዴ አንዳንድ ጊዜ እያቃለሱ በማስተባበል ፤ አንዳንድ ጊዜም ደግሞ ያመኑት መስለው እውነተኛነቱን በመደገፍ ማዳመጥ ነበር ፤ እንዲህም ያደረጉበት ምክንያት ይህን በመሰለ የመልስ አሰጣጥ ዘዴ ካልሆነ በስተቀር በድርቅና መንገድ የናቁበት እንደሆነ በንግግራቸው ምን ጊዜም ተጣጥመው ለመግባባት እንደ ማይችሉና ከነአካቴውም እንደሚቀያየሙ ስለእወቁት ነው ። በዚህ አኳኋን ሲሟገቱና ሲነታረኩ ውለው ሲሰላቹ ወደየቤታ ቸው ይሄዱ ነበር ።

ከዚያ ወዲህ በተደረገለት መልካም አቀባበል እያደር ሰው ነቱ እየተጠናከረ ሰለሄደና ቀስ በቀስም ልቡ ለዙሪት ስለተነሳሳ መጀመሪያ ወጥቶ በነበረበት ጊዜ ከሆቴለኛው የተመከረውን የጋሻ ጃግሬ ማስከተል አስፈላጊነት አስታወሰና ሰሞኑን ለመና ፈስና እግሩን ለመፍታት እያመካኘ ወደ መንደር ብቅ እያለ በጉረቤቱ የሚኖር አንድ ጢሰኛ ባላገር በድብቅ እያሰጠራ

በተሰፋ እያባበለ አብሮት እንዲሔድ ይለብከው ጀመር ። ይህም ባላገር በተላላነቱ በመንደሩ ሰዎች የታወቀ ልበ ጉጉ ቂላቂል ብጤ ስለነበረ (መቼም የድሆች ሁሉ ምኞት ይሞገት ዓይነት ስለሆነ ነው) ከዚህም በስተቀር በዱባው ውስጥ ሙዳ ጨው የሚያንሰው አልሚ በመሆኑ በቀላል ተሰፋ የሚያለል መሐይም ነው እንጂ ነገር አዙሮ የሚመለከት አስተዋይ ሰው አልነበረም ፤ ስለዚህ በብዙ ማባበልና በብዙ ተሰፋ ስለእሺነፈው ያልታደለው ባላገር በጋሻ ጃግሬነት አድሮ አሱን ተከትሎት ለመሄድ ተስማማ ።

ዶን ኪሾት ባላገሩን ለማስከብለል በሚሰብክበት ጊዜ ይህ የሚሔድበት መልካም ዕድል እንዳያመልጠው በውዴታ ፈቃዱ ሊከተለው የሚገባው መሆኑን ለማስረዳት ካደረገው ከፊ ዙው የስብከት ንግግሩ መካከል የባላገሩን ልብ ጠልቆ ለመንካት የበቃው ተሰፋ የዙዋሪ ፈረሰኛነት ተግባሩን ለማከናወን ከእገር ወደ አገር እየተዘዋወረ አደጋን በሚያሳድድበት ጊዜ በዕድሉ እርዳታ በቅጽበት አንዲት ደሴት ሊያገኝ የሚችልበት ውጊያ የሚያጋጥመው መሆኑንና በዚያን ጊዜ ያለአንዳች ምክንያት እሱን አገረ ገዢ አድርጐ በደሴቱ ላይ የሚሾመው መሆኑን ካረጋገጠለት ወዲህ ነው ።

ይህ ሳንቾ ፓንቻ የሚባለው ባላገር (ስሙ ይህ ነበርና) በዚህና በሌላም ይህን በመሳሰለ ከንቱ ተሰፋ ተሸንፎ ምንም ሳያቅማማ ሚስቱንና ልጆቹን ትቶ ለጉረቤቱ ለዶን ኪሾት በጋሻ ጃግሬነት አድሮ አብሮት እየዞረ ለመማሰን በጓጎ ፈቃዱ ቆርጦ ተነሳ ። ዶን ኪሽትም በማም ይፈልገው የነበረውን ጋሻ ጃግሬ ካገኘ በኋላ በተሰይ ደግሞ ለስንቁ የሚሆን ገንዘብ መፈለግ ጀመረ ። ይህንንም ገንዘብ ለማግኘት ደህና ዋጋ የሚያ ወጣ አንዳንድ ዕቃ በመሸጥም ሆነ በመለወጥ ሁሉንም በርካቼ እየወረወረ ጥቂት ጠቀም ያለ ገንዘብ ለማጠራቀም ቻለ ። እን ዲሁም ደግሞ አንድ ወዳጁ ዘንድ አንድ ከብ ጋሻ ተዋሰ ። የተሰበረውንም የራስ ቁር የተቻለውን ያህል ለባብዶ ከጠነ በኋላ ሳንቾን ጠርቶ ለጉዞው በተወሰነው ቀንና ሰዓት ዝግጁ ሆኖ ለመገኘት እንዲችልና ለመንገዳቸውም አስፈላጊ የሚሆ ውን ሥንቅ ለማሰናዳት ጊዜ እንዲያገኝ ፤ የውዴላውንም ቦርሳ

በደንብ ጠቅጥቆ እንዲይዝ በማስጠንቀቅ እሱ ለመነሳት ያሰበ በትን ቀንና ሰዓት ቀደም አድርጐ አስታወቀው። ጋሻ ጃግሬውም ምንም ባላገር ቢሆን የመንገድ ችግር የሚገባው ሰው ስለሆነ የውዬላውን ቦርሳ ጠቅጥቆ ለመያዝ ምን ጊዜም የማይረሳው ጉዳይ መሆኑን ለጌታው አረጋገጠለት። እንዲሁም ደግሞ በእ ግሩ ረጅም መንገድ መሄድ የማይሆንለት ዳተኛ በመሆኑ ምክን ያት እንዲት አመለ ደግና ብርቱ የሆነች አህያ ስላለችው እሷን ጭኖ ለመጓዝ ማሰቡን ገለጠለት። ዶን ኪሾት ግን ይህን የቀረ በለትን የአህያ መጫን ሃሳብ መቀበል ሁኔታው ውርደትን የሚያስከትል መስሎ በመታየቱ ቅሬታ ስላሳደረበት ከሽሙጥ ለመዳን ሲል ከጥንታዊ ዙዋሪ ፈረሰኞች መካከል በአህያ የተቀ መጠ ጋሻ ጃግሬ የሚያስከትሉ ፈረሰኞች መኖር አለመኖራቸውን ለማጣራት ለጥቂት ጊዜ መልስ ሳይሰጠው እንደተከዘ ሲያስላ ስል ቆየ። ሆኖም ትዝ የሚለው አንድም ፈረሰኛ እንኳ ስላጣ ወደፊት ከሚገናኘው ካንድ ጥጋበኛ ፈረሰኛ ጋር ውጊያ ገጥሞ ካሸነፈው በኋላ ፈረሱን ማርኮ አንድ የተከበረ መጋባ ለጋሻ ጃግሬው በመስጠት ሁኔታውን ለማሻሻል የሚችል መሆኑን በማሰብ ለጊዜው አህያይቱን ጭኖ እንዲከተለው ፈቀደለት። ከዚህም በስተቀር የማፈራረቂያ ሸሚዝና እንዲሁም ሆቴለኛው በሰጠው ምክር ላይ የተዘረዘሩትን አስፈላጊ ነገሮች ሁሉ አዘ ጋጀ። ይህን መሰናዶ ካጠናቀቀ በኋላ ልክ ለመነሻ በተቃጠሩ በት ዕለት ሁሉቱም ዝግጁ ሆነው ሳንቾ ከሚስቱና ከልጆቹ ሳይ ሰናበት ፤ ዶን ኪሾትም ከወንድሙ ልጅና ከአሮጊቷ ሳይሰና በት ሁለቱ ብቻ በጠበቀ ምስጢር ተስማምተው ለማንም ሳይታዩ በመንፈቀ ሌሊት ከመንደራቸው ወጥተው በማስጋሴ ተጓዙ። ማልዶ የተነሳ ፈላጊ እንኳ ተከታትሎ ቢፈልጋቸው ሊያ ያቸውና ሊደርስባቸው እንደማይችል በአፈጣጠናቸው የተማ መኑ እርግጠኞች ነበሩ። ብዙ መንገድ እርቀው ከሄዱ በኋላ የመያዝ ሥጋታቸውን ለማስወገድ ወደ ኋላቸው እየተገላመጡ አይተው ማንም ያልተከተላቸው መሆኑን አረጋግጠው ሲያውቁ ተዝናንተው በዝግታ ይጓዙ ጀመር።

ሳንቾ ፓንቻ ውዬላውን ቀርቅቦ ኮሮጆውን አዝሎ እርኩ ቱን አንግቶ ባሕታዊ ይመስል በአህያው ላይ ተንዘራፍጦ ጌታው

ተስፋ በሰጠው ደሴት ላይ በቶሎ ተሾሞ ለመታየት እንደቋመጠ ይሄድ ነበር። ዶን ኪሾትም ይሔድ የነበረው በመጀመሪያ ጊዜ ካገሩ ሲወጣ የሄደበትን ያንኑ አቅጣጫና ያንኑ መንገድ ይዞ ነው። ይሽውም የምንቲዮልን ሜዳ አቋርጠ የሚወስደው መንገድ መሆኑ ነው። ይሁን እንጂ አካሄዱ እንደመጀመሪያው ጊዜ የተ ጣደፈ አልነበረም ፤ ምክንያቱም የተነሳው በሌሊት ስለሆነ በዚ ያን ሰዓት በደረሰበት ምዕራፍ በሜዳው ላይ የነበረው የማለዳ ፀሐይ ጨረር ግንባር የማይወጋና እጅግም የማያውክ በመሆኑ ነው። በዚህ አካኋን ጭር ባለው መንገድ ጥቂት ከተጓዙ በኋላ ሳንቾ ፓንቻ በመካከሉ ወግ አነሳና እንዲህ ሲል ጌታውን አሳሰበው።

«ክቡር ጌታዬ ዙዋሪው ፈረሰኛ ሆይ ፤ ያቺን ተስፋ የሰጡኝን ደሴት እንዳይረሱብኝ አደራ ብየዎታለሁ ፤ ይህች ደሴት የቱን ያህል ሰፊ ምድር ብትሆንም እንኳ ደህና አድርጌ ልገዛት እንደ ምችል አይጠራጠሩኝ አለው።

«ወዳጄ ሳንቾ» ሲል መለሰለት ፤ ዶን ኪሾት» ጥንታዊ ዙዋሪ ፈረሰኞች ሁሉ ድል አድርገው ባስገበሩት አውራጃ ግዛት ላይ ወይም በቁርጥራጭ ደሴቶች ላይ ጋሻጃግሬዎቻቸውን አገረ ገዢዎች አድርገው መሾም በጣም የተከበረ ልማዳቸው መሆ ኑን ማወቅ ይገባሃል። እኔም እንደዚሁ ወደፊት ስሜን ለማስጠ ራት የተነሳሁ በመሆኔ ምክንያት ይህን የመሰለ እጅግ የተመሰ ገነ ልማድ ተረስቶና ወድቆ እንዳይቀር በብርቱ ለመጠበቅ የቆ ረጥሁ ነኝ ፤ እንዲያውም ከፍ አድርጌ በመጠበቅ ብቻ ሳልመ ሰን ከዱሮው ልማድ በማብለጥ እልፍ ሳደርገው አስቤበታለሁ። ምክንያቱም የጥንቶቹ ዙዋሪ ፈረሰኞች አብዛኛውን ጊዜ ምናል ባትም ከነአካቴው ጋሻጃግሬዎቻቸው እስኪያረጁ ድረስ በደጅ ጥናት አቆይተው ጉልበታቸው ደክሞ ማገልገል ሲሳናቸውና የመከራውን ቀንና የጭንቁን ሌሊት ችለው ማሳለፍ ሲያቅታ ቸው በዚያን ጊዜ ብቻ ለመጦሪያቸው ይሆን ዘንድ የገባር ገዢ ነት ወይም ግሩ ቢል የጉልት ገዢነት ማዕረግ ይሰጧቸዋል። ይሽውም ወጣም ወረደ ባንድ ቀበሌ ወይም ባንድ ወረዳ ግዛት የተወሰነ ነው። እኔንና አንተን ግን እግዚአብሔር በሕይወት ያቆየን እንጂ ከዛሬ አንስቶ እስከ ሰድስት ቀን ድረስ ያለ ጥር

ጥር ሊያጋጥመኝ እንደሚችለው ያንድ መንግሥት ግዛትና በር ከት ያሉ የቅኝ ግዛቶች በተደራቢነት ያሉት አገር ድል ለማድ ረድ እችል ይሆናል ። በዚያን ጊዜም እንተን አማርው አንደኛውን የወደድኸውን ልስጥህ የምችልበት ሥልጣን ይኖረኛል ። ይህም ምናልባት ሊደርስ የማይችል አስቸጋሪ ነገር አይምስልህ ። ምክንያቱም ለዙፋሪ ፈረሰኞች ዕድል የሚያጋጥሙት ነገሮች ሁሉ በፍጹም ያላታሰቡና ታይተው የማይታወቁ ስለሆኑ ከዚህ ተስፋ ከሰጡህ የደሴት ገዢነት ማዕረግ ይበልጥ ሴሳም ከፍ ያለ ሰመታ እንድታገኝ ለማድረግ በቀላሉ የምችል ነኝ'' አለው ።

«እንዲህማ ከሆነልኝ» አለ ሳንቾ ፓንቻ» አውን ከቡርን ትም ከተናገሩዋቸው ተአምራቶች ውስጥ አንደኛው (በእግዚአ ብሔር ፈቃድ ተፈጽመው እኔ ንጉሥ ለመሆን የበቃሁ እንደ ሆነ የኔይቱ ሚስት ጀይኒና ጉቴዶሬዝ ቢያንስ ቢያንስ እቴጌ ትሆናለች ፤ ልጆቼም ያለጥርጥር ልዑላን አልጋ ወራሾች ይሆናሉ ማለት ነዋ!

«ይሀን ማን ይጠራጠረዋል» ሲል መለሰለት ዶን ኪሾት»

«እኔ ግን አንጀ እጠራጠራለሁ አለ ፤ ሳንቾ ፓንቻ» ምክ ንያቱም እኔ እንደማምነው ጊዜው ፈቅዶ ወቅቱ ይሁን ብሎ የንግሥና ዘውድ ከሰማይ ወደ መሬት ቢያዘንም ለጃይኒና ጉቴዶሬዝ ጭንቅላት የሚሆን አንደማይገኝ እርግጠኛ ነኝ ። ወይዘሮነትን ከአገኙት ግን ሳይሰማማት አይቀርም ። ይህንንም ምናልባት ልዩ አጋጣሚ ፈቅዶላት ሁኔታው የተቃና እንደሆነ ብቻ ነው» አለው ።

«ሳንቾ ሆይ » አለ ዶን ኪሾት «ማናቸውንም ነገር ለሚ ዛን አስተካክል ኃይሉ ተውለት ፤ ቢሆንም የቀረው ቢቀር ከአገረ ገዢነት ያነስ ሹመት በማግኘት ተደስተህ ለወደፊት የምትደር ስበትን ምኞት ባጭር አትቅጪው ።

«ይህንንስ ያደርገዋል ብለው አይጠራጠሩ» አለ ሳንቾ» ግናቸውንም ዓይነት በእጁ-የሚሞላውንና ልጪብጠውም የምችለ ውን ሁሉ የሚሠጠኝ ከቡርንትዎን የመለ ቸርና ኃያል ጌታ እያ ለኝ እድሌን ዝት ላለ ነገር አላጪውም ። እንዲያውም ካሁኑ ጀምሮ የሚታየኝ ሁሉ በተንቀባረረ ጌትነት መኖር ብቻ ነው» አለው ።

ምዕራፍ 8

ጀግናው ዶን ኪሾት ከሚያስፈሩት የነፋስ ወፍጮዎች ጋር ያደረገው የተብራራ የጕብዝና ግጥሚያና ሌሎችም የማይረሱ አስደሳች የጀግንነት ሞያዎች ይተረካሉ ፤

በዚህ የሹመት ጉዳይ ላይ እየተነጋገሩ ሲጓዙ በስተፊታ ቸው በተንጣለለ ሜዳ ላይ በተርታ የተተከሉ ሠላሳ ወይም አርባ ያህል የሚሆኑ የነፋስ ወፍጮዎች ቆመው ታዩዋቸው ። ዶን ኪሾት እነዚህን ወፍጮዎች አሻግሮ ከማየቱ ወዲያውኑ ለጋሻ ጃግሬው እንደዚሁ አለው ።

«ወዳጄ ሳንቾ ፤ ዕድላችን እኛ ከተመኘነው ይበልጥ ጉዳ ያችንን ወደ መልካም ፍጻሜ ሲመራው ተመልከት ። ቅድም የተመኘነው ምኞት ገና ከጧቱ ሳለ እነሆ ይኸውልህ እውነት ለመሆን ሲጣደፍ ። ወዳጄ ሳንቾ ደህና አድርገህ ተመልከት ፤ እኒያውልህ ከሚጸው ባሻገር ሠላሳ ወይም ጥቂት በርከት ያሉ ሰማይ ጠቀስ ጀውግዎች ተሰልፈውልሀል ። እኔም ከነሱ ጋር ግጥሚያ አድርጌ ሁሉንም በመደጻ ለመግደል የተዘጋጀሁ ስለ ሆንኩ ከነሱ በምንገፍፈው የምርኮ ዕቃ ካሁኑ አንስተን መክበር እንጀምራለን ። ከዚህም በስተቀር እነዚህን የመሰሉትን መጥፎ የእንክርዳዱ ዘሮች ከንፁሆች መካከል እየለዩ ከዓለም ላይ ማጥ ፋት ደንበኛ የተዋጊነት ተግባርና ለትክክለኛነትም የተቀደሰ አገልግሎት እንደማበርከት የሚቆጠር ነው» አለ ።

«የምን ጀውግዎች ነው የሚሉኝ ፤ የትኞቹ ናቸው ሲል ጠየቀ ሳንቾ ፤

«እንዚያን ከንደ ረጃጅሞች ነዋ» ሲል መለሰለት ዶን ኪሾት» አይታይህም የያንዳንዳቸው ክንድ ወጋግራ ይመስል ተንቀዋሎ ሲያስፈራ»

«ይልቁንስ ደህና አድርገው ይጠንቀቁ» አለ ሳንቾ "እዚያ ማዶ ቆመው የሚታዩት የነፋስ ወፍጮዎች ናቸው እንጂ ጃውሳዎች አይደሉም ። ክንድ የመሰልዎትም ክንፋቸው ስለሆነ እሱን ነፋስ ሲያዞረው ነው ወፍጮው የሚፈጨው» አለው ።

«እኔ ምን እንደሆኑ አውቄአቸዋለሁ» ሲል መለሰለት ዶን ኪሾት» አንተ ግን የግጥሚያ ጉዳይ የማይገባህ ደነዝ ስለሆንክ ልትገነዘበው አትችልም ። ወዳጄ ሆይ ፤ እነዚያ ለአንተ ወፍጮ መስለው የታዩህ ለኔ ደግሞ ጃውሳዎች ሆነው ታይተውኛል ። እኔ ወደነሱ ሄጄ እኩያዎቼ ካልሆኑት ከነዚህ አረመኔዎች ጋር ኃይለኛ ውጊያ ስገጥም ለማየት ፈርተህ እንደሆነ ራቅ ብለህ ቁምና "አቤቱ ሰውረኝ» እያልክ ጸልይ እንጂ እኔን እንደ ሕፃን ልጅ አታታለኝ» አለው ።

ይህን ከተናገረ በኋላ ሳንቾ በስተኋላው እየጮኸ የነፋስ ወፍጮ ነው እንጂ ጃውሳዎች አይደሉም እያለ የሚናገረውን ለማዳመጥ ሳይሞክር ፤ ሮንዚናቴን ኩረኩሪና ሽምጥ እየጋለበ ሄደ ። መቸም ጃውሳዎች መሆናቸውን በፍጹም አምኗልና አጠገባቸው ከደረሰም ወዲህ በጉልህ ስህተቱ ሳይነቃ ጋሻ ጃግሬው ጉሮሮው እስኪደርቅ እየጮኸ መላልሶ በማስረዳት የሚለፈልፈውን ለመስማት ሳይፈልግ እንዲህ እያለ በታላቅ ድምጽ ይዝት ባቸው ጀመር ።

«አትፈርጥጡ እርብድብድና ፈሪ የሆናችሁ ፍጥረቶች ፤ አትሸሹ እናንት ድርቢታሞች ፤ ሊገጥማችሁ የመጣው አንድ ጠልጣላ ፈረሰኛ ብቻውን ነው»

እንዳጋጣሚ ደግሞ ልክ በዚያን ሰዓት ነፋሱ ጥቂት በር ከት ብሎ ስለነፈሰ እነኛ ትልልቅ ክንፎች መዞር ጀመሩ ። ይህንንም ዶን ኪሾት በተመለከተ ጊዜ እንዲህ አለ ፤

"መች እንላቀቅና ፤ ሌላው ቀርቶ ጃውላው በሪያፊዎ ካለው መቶ ክንድ የበለጠ ኖሮአችሁ ብታርገበግቡት እንኳ ዋጋችሁን መቀበላችሁ የማይቀር ነው ፤ ካለ በኋላ ይህን ብርቱ ጦርነት አሸንፎ በሕይወት ለመመለስ እንዲያበቃው የመንፈስ እርዳታዋን እንድትሰጠው የእመቤቴን የዱልቺኒያን ውቃቢ በሙሉ ልብ ተማጠነና በጋሻው ራሱን ሸፈነና ጦሩን ዘትዝቶ ሮንዚናንቴን በሙሉ ፍጥነቱ እያስጋለበ በፊት ለፊቱ ካለው ከመጀመሪያው ወፍጮ ጋር ተገናኝቶ አንደኛውን ክንፉን በጦሩ በሳው ። ዳሩ ግን በዚያን ሰዓት ነፋሱ ከመጀመሪያው የበለጠ ፍጥነት ጨምሮ ክንፉን በኃይል ስላሽረው ጦሩን ከእጁ ላይ ነጥቆ እንከትክት አደረገበት ። እንዲሁም ደግሞ መላፊት ፈረሱንና ፈረሰኛውን ጠለፈና አምዘግዝጎ ከረበታቸው ። ዶን ኪሾት በጣም እንደተጐዳ ወድቆ መሬት ለመሬት ይንከባለል ጀመር ። ሳንቾ ፖንቻም ይህን አደጋ እንዳየ ወዲያውኑ አህያይቱን በሙሉ ፍጥነቷ አስነስቶ እያስጋለበ ጌታውን ለመርዳት ሮጠ ። ደርሶ ጌታው በፍጹም ለመንቀሳቀስ የማይችል ጥምልምል ሆኖ አገኘው ። ምክንያቱም ከሮንዚናንቴ ጋር አንድነት የተቀበለው ብትር ከባድ ስለነበረ ነው ።

"አቤት! አቤት! አይጣል እኮ ነው" ሲል ተገረመ ። ሳንቾ "እረ ለመሆኑ የነፋስ ወፍጮ መሆናቸውን እያስረዳሁ የሚያደርጉትን አይተው ይጠንቀቁ ብዬ አልነገርኩዎትም ? እውነተኛውን ነገር በመካድ ይህን የመሰለ አደገኛ ስህተት በራስዎ ውስጥ አግብተው እስከዚህ ድረስ መቅለል ይገባዎት ኖሮአልን? ወየው ጉድ!" እያለ ያማርር ጀመር ።

"እባክህን ዝም በለኝ ወዳጄ ሳንቾ" ሲል መለሰለት ዶን ኪሾት" "የጦርነት ጉዳዮች ከሌሎቹ ከማናቸውም ዓይነት ጉዳዮች በተለየ አኳኋን ያላቋረጠ መለዋወጥ እንዲያደርስባቸው ዘወትር የተጋለጡ ስለሆኑ ምን ጊዜም እንዳሰብከውና እንደተመኘኸው ሆኖ የሚፈጸምልህ ነገር አታግኝም ። እኔም እራሴ እንደማስበው በጦርነት ጉዳይ ላይ ይህን የመሰለ መለዋወጥ ሊያደርስ እንደሚችል አምናለሁ ። ይህንንም የምለው ያ ፍሬስቶኔ የሚባለው መጻሕፍትንና ክፍሉን የሰረቀብኝ አስማተኛው ጠላቴ በነዚህ ጃውሳዎች ላይ ማግኘት የምችለውን የድል አድራጊነት ክብር ለማሳጣት ሲል ወደ ነፋስ ወፍጮነት የለወጣቸው መሆኑን ስለማውቀው ነው ። ይህ አስማተኛ ከብዙ ጊዜ ጀምሮ በጠላትነት መርዞ ይዞኛል ። ዳሩ ግን በመጨረሻው ላይ የማታ ማታ በዚህ የተንኮል ጥበቡ እየተመካ ከአመኖኛ

መቅጫው ጐራዴዬ ጋር የሚያደርገው ፉክክር የማያዛልቀው መሆኑን ላረጋግጥልህ እችላለሁ ።”

“ጥሪትዎ ሁሉ እንዳሰቡት ይሁንልዎ” ሲል መለሰ ሳንቾ ንግግሩን በመቀጠል “በዚህ አያያዛችን የምንሬመድ ከሆነ የደሴት ገዢነት ሹመት ማግኘቴ ቀርቶ የጥንቱን ጠሰኝነቴንም እንኳ አጥቼው እንደምቀር አምናለሁ” አለው ።

ከዚህ በኋላ ደጋግፎ አነሳውና ሮንዚናንቴ ላይ እንዲወጣ አገዘው ። ፈረሱም በበኩሉ በመውደቁ ምክንያት ጀርባው ተጎሽልጦ እግሩም ተመትቶ ያንከስ ነበር ። ይህም ሆኖ በዚህ አጋጣሚ ላይ የደረሰባቸውን ሁኔታ ለንግግራቸው አርዕስት አድርገው እየተጨዋወቱ “የፑዬርቶ ላፒቼ” ን ኰረኰንች መንገድ ይዘው ጉዞአቸውን ቀጠሉ ። ይህንም መንገድ የመረጠበት ምክንያት ዶን ኪሾት እንደሚለው ይህ ሥፍራ ሰው የሚያዘወትረው የሕዝብ መተላለፊያ ኬላ ስለሆነ ብዙና ልዩ ልዩ ዓይነት አጋጣሚዎች ሳይገኙበት አይቀርም የሚል እምነት ስለነበረው ነው ። ይህም ቢሆን ከነፋስ ወፍጮዎች ጋር ባደረገው ግጥሚያ ላይ የጦሩ ዛቢያ ተሰባብሮ ስለቱ ብቻ በመቅረቱ ክፉኛ አዝኖ ስለነበረ ይህንኑ ለጋሻ ጃግሬው በማዋየት እንዲህ አለው ።

«በመጽሐፌ ላይ ያነበብኩትን እንደማስታውሰው» ዲዬጐ ፔሬዝ ዴ ቫርጋስ” የሚባል የእስፓኚያው ኑፍስ ባለ ፈረሰኛ በአንድ ብርቱ ጦርነት ላይ ገጥሞ ከጠላቱ ጋር በሚዋጋበት ጊዜ ሠይፉ ስለተጐረደበት ወዲያውኑ የወይራ ቅርንጫፍ ይሁን ወይም እራሱን ግንዱን ይሁን እንጂ ገነጠለና በዚህ የእንጨት መጣሪያ ጦርነቱን ቀጥሎ በዚያኑ ቀን ብዙዎችን አረቦች እየሰባበረ ስለረፈረፋቸው የፈረሰ ስሙ “አባ ስበር” ተብሎ ተሰየመ ። ከዚያን ቀን አንስቶ እሱም ሆነ የሱ ትውልዶች «አባ ስበር ቫርጋስ» እየተባሉ ይጠሩ ጀመር ። ይህንን ምሳሌ የጠቀስኩልህ እኔም የሱን አርአያ ለመከተል ስለምፈቅድ መጀመሪያ የማገኘውን የወይራ ወይም የክትክታ ዛፍ ያፈቀደው ዓይነት ይሁን ወይም ያንኑ ቫርጋስ የገነጠለውን የመሰለ ብርቱ ቅርንጫፍ ገንጥዬ በሱ እየተዋጋሁ ከፍ ያለ የጀብዱ ሙያ ለመፈጸም አስቤአለሁ ። አንተም አቦታው ላይ ተገኝተህ ይህን ለዓመል

እንኳ ለማመን የሚያስቸግረውን ከፍተኛ የጀብዱ ሥራ ስፈጽም አይተህ ሳላዩት ሰዎች ለመመስከር በመብቃትህ የዕድልህን ቃላችነት ለማመስገን ትችላለህ” አለው ።

«የጊዜው መፍቀድ ይጨመርበት» ሲል መለሰለት ሳንቾ “መቼም እርስዎ የሚሉትን ሁሉ መቀበል ግዴታዬ ስለሆነ እሁን የተናገሩትን አምንዎታለሁ ። ለጊዜው ግን ከአሁኑ ውድቀትዎ ባገኙት ጉዳት የተነሳ ባንድ ጉንዎ የተንጋደዱ ስለሚመስለኝ በኮርቻው ላይ ጥቂት ቀጥ ብለው ቢቀመጡ የተሻለ ነው” አለው ።

«እውነትህን ነው» አለው ዶን ኪሾት «ጉዳቱ በጣም ሳይሰማኝ አልቀረም ፤ ይሁን እንጂ በሕመሜ ለማማረርና የማልችልበት ምክንያት ዙዋሪ ፈረሰኞች ሁሉ ማናቸውም ዓይነት አደጋ ደርሶባቸው ቢቆስሉና ቢፈነከቱ ጥርሳቸውን ነክሰው ከመቻል በስተቀር ማቃሰትና ማማረር የማይፈቀድላቸው በመሆኑ ነው ። ሌላው ቀርቶ ሆድቃቸው እንኳ ቢዘረገፍ መደንገጥና ማጣጣር ነውራቸው ነው ።

«አለ ሳንቾ ነገሩ እንደዚህ ከሆነማ አፈን ዘግቼ ዝም ከማለት በስተቀር ምንም የምመልሰው መልስ የለኝም ። እንደኔ ግን አንዳች አደጋ ደርሶ ሕመሙ በተሰማ ጊዜ ቢያቃስቱ ደስታዬ መሆኑን እኔና አምላክ ብቻ እናውቀዋለን። በኔ በራሴ በኩል ከሆነ ግን ሕመሙ ከተሰማኝ ለትንፍሿ ቁስል ቢሆን እንኳ ማቃሰቴ የማይቀር መሆኑን ላረጋግጥልዎ እወዳለሁ ። ምናልባት ይህን የመሰለው ማቃሰት ክልክልነቱ ከዙዋሪ ፈረሰኞች ወሰን አልፎ ወደ ጋሻ ጃግሬዎችም የሚንጠራራ እንደሆነ ይህን የአረመኔ ልማድ ልታገሰው የማልችል መሆኔን ካሁኑ ጀምሬ አስጠነቅቅዎታለሁ» አለው።

ዶን ኪሾትም በጋሻ ጃግሬው አነጋገርና የዋህነት ሳይሰቅ ለግለፍ ባለመቻሉ ሳቀበትና የፈረሰኛነት ሕግ ካንዱ ሰው የሚጠይቀው የመጨረሻውን ጠንካራነት መሆኑን ካስረዳው በኋላ እሱ ግን ሕመም ቢሰማውም ባይሰማውም ባሰኘውና ባሰፈለገው ጊዜ ለማቃሰትና ለመንፈራፈር መቻሉን አረጋገጠለት ። ይህንንም

ያለው እስከ ዛሬ ድረስ በፈረሰኛነት ሕግ ውስጥ ጋሻ ጃግሬዎች እንዳያቃስቱ የሚከለክል አንድም አንቀጽ አለማንበቡን መሠረት አድርጐ ነው ። ይሁን እንጂ በሰውነቱ ላይ የደረሰበትን ጉዳት መቻል አቅቶት በሕገ ወጥነት ሲያቃስት የተሰማ ጋሻ ጃግሬ ከጌታው የለመደው ይሆናል ተብሎ በሐሜት የሚያስጐሽመው መሆኑን ሳያስጠነቅቀው ለማለፍ አልፈለገም ነበር ። ንግግራቸው እዚህ ላይ እንዳለቀ ሳንቾ ቀጠለና የምላ ሰዓት መድረሱን ለጌታው አስታወቀ ። ዶን ኪሾት ግን ባሁኑ ሰዓት ምግብ ያላስ ኘው መሆኑን በመግለጽ እሱ እንዳሰኘውና እንደመሰለው እንዲ በላ ፈቀደለት ። ሳንቾም ይህን ፈቃድ ካገኘ በኋላ ሴላ ጥያቄና መግደርደር ሳያበዛ ፤ የተቻለውን ያህል ተደላድሎ አህያው ላይ ተቀመጠና ከኮርጀው ውስጥ የከተተውን ዳቦና ደረቅ አይብ እውጥቶ እየገመጠ ከጌታው ኋላ ይሄድ ጀመር ፤ እየቆየም ስርቅ ሲይዘው እርኩቱን ወደ አፉ ያዘነብልና የማላጋን ወይን ቀምቃሚ በሚያስቀና አጠጣጥ እየመጠጠ ይጐነጭ ነበር ፤ በዚህ አኳኋን እስታትሎ እየጠጣ በሚጓዝበት ጊዜ ጌታው የሰጠውን ታላቁን የደሴት ገዢነት ተስፋ እንኳ እስከ መርሳት ደርሶ ነበር ። የቱን ያህል አደገኛም ቢሆን ከቤት ወጥቶ ጫካ ለጫካ ፤ ገጠር ለገጠር እየተዘዋወረ አጋጣሚን መፈለግ ፈጽሞ ድካም የሌለበትና እንዲያውም እውነተኛው ረፍትና ምኞት የሚገኝበት ጉዞ መስሎ ታይቶት ነበር ።

ጌታና አሽከር ምንም አዲስ ነገር ሳያጋጥማቸው ብዙ ምዕራፍ መንገድ ከተጓዙ በኋላ ጊዜው ስለጨለመ ከፊት ለፊታቸው በርከት ያሉ ዛፎች ወደሚገኙበት ጫካ ውስጥ ገብተው ለማደር ወሰኑ ። ዶን ኪሾትም ያንን የቫርጋስን ታሪክ ጠቅሶ የተናገረውን አስታወሰና አንድ በሮር ፋንታ የሚያገለግለው ደረቅ ጨረቃ ገንጥሎ ከዚያ ከተሰበረው ላይ ያወለቀውን የጦር ስለት አዋደደበት ። የዚያን ዕለት ሌሊት ፈረሰኞችንን እንቅልፍ በፍጹም አልያዘውም ነበር ፤ ምክንያቱም በዚያ በመጽሐፍ ላይ ካነበበው ውኔታ ጋር ለመተካከል ፈልጐ እመቤቱን ዱል ቺኒያን በልቦናው እያሰበ ትዝታዋን ባይኑ ላይ መቅረጽ ስለተገባው ነው ። ይህም አደራረግ አያሌ ዙዋሪ ፈረሰኞች ሲያደርጉት እንደ ነበረው ኃሳባቸውን በቀዋታ በእመቤታቸው ትዝታ ላይ አሳር

ፈው በየጫካውና በየበረሃው በሚዘዋወሩበት ጊዜ ብዙውን ሌሊት እንቅልፍ ሳይወስዳቸው ዓይናቸውን እንዳፈጠጡ ያነጉ እንደነበር ተጽፎ የሚገኝ በመሆኑ ነው ። ሳንቾ ፖንቻ ግን ሌሊቱን ያህ ለፈው በዚሁ አኳኋን አልነበረም ፤ ምክንያቱም ቅድም እንደተነገረው ያንን ከርሱን በውሀና በጐመን ሳይሆን በትኩስ ሥጋቅሞልቶት ስለነበር ለመጋደም ከመቻኮሉ በስተቀር የጌታውን ትካዜና ትዝታ ለመካፈል ባለማሰቡ ነው ። ስለዚህ እስቀደሞ አህያ ይቱን ከግንድ ላይ አሠረና ቅጠል መልምሎ መኝታውን እነጠፈና ጌታውን በትክዜ እንደተጨበጠ ጉልቶት እልፎ ተነሄሰ ። ገና ጐኑን ከማሳረፋም ወዲያውኑ የወሰደው እንቅልፍ ሳንድ ሳምንት የሚበቃው ነበር ። ሆኖም ነግቶ እስኪረፍድ ድረስ አልተንቀሳቀሰም ነበርና ጌታው ተናዶ እየረገጠ ጠርቶ ባይቀሰ ቅሰው ኖሮ በፊቱ ላይ የሚያንፀባርቀው የማለዳ ጮራና የአዲሱን ቀን መውጣት በምስጋና ለማብሰር ከዛፍ ወደዛፍ እየበረሩ በዶ ስታ የሚንጫጩት አዕዋፎች ዜማ እንኳ ሊያነቃው የሚችል አልነበረም ። በጉትጐታ ብዛት ባንና እንደተነሳ ወዲያውኑ የአራስ ጌውን እርኩት ዳበስና ቢጠው ከትላንትናው ይዘታው በጣም ጐድሎ ሲንቦጫቦጭ ስለሰማ ይህን ታላቅ ጉድለት በቶሎ ለመ ሙላት የሚቻልበት ዘዴ በቅርብ ሥፍራ እንደማይገኝ ተረድቶ ልቡ በፀፀት እስኪነደፍ አዘነ ።

ዶን ኪሾት ግን እስካሁንም ድረስ አልበላም ነበር ፤ ምክ ያቱም ቅድም እንደተናገርነው ጣዕም ያለው ትዝታ እየተመገበ ልቡ ጠግቦ ስለአደረ ነው ። ስለዚህ እንደወትሮው ልማዱ ገና ዱሮ ታጥቆ ለመነሳት ዝግጁ ሆኖ ነበር ። ሳንቾም ከነቃ በኋላ ከመነሳት አልዘገየም ነበር ። ሁለቱም ከብቶቻቸውን ጭነው ከጫካው ከወጡ በኋላ ወደ ፔዬርቶ ላፒቼ መንገድ ተመልሰው ጉዞአቸውን ጀመሩ ። ከቀትር በኋላ ዘጠኝ ሰዓት ግድም ከፊት ለፊ ታቸው በርከት ያሉ መንገደኞች ወደነሱ ሲመጡ አዩ ።

ዶን ኪሾት ሰዎቹን ከማየቱ ወዲያውኑ እንዲህ አለ ። «ወዳጄ ሳንቾ እዚህ ሥፍራ ላይ በነዚያ አጋጣሚ በምንላቸው ውስጥ እጃችንን እስከ ክንዳችን ድረስ ለመንከር እንደምንችል አረጋግጠልሃለሁ ። ዳሩ ግን አውን አጥብቄ የማስጠነቅቅህ አንድ

ብርቱ ጉዳይ አለ ፤ ይኸውም በዚህ ዓለም ላይ ታይቶ በማይታ ወቅ ታላቅ አደጋ ውስጥ ተጋፍጨ ብታየኝም የገጠምኳቸው ጠላቶቼ ዝቅተኞችና ወረበሎች ካልሆኑ በስተቀር እኔን አግዝህ ለው ብለህ ጕራይህን መዘዘህ ለእርዳታ እንዳትመጣ ነው ። ጠላቶቼ መደያዎች ሆነው ከተገኙ ግን አሳምረህ ልትአግዘኝ ትችላለህ ፤ ጠላቶቼ ፈረሰኞች የሆኑ እንደሆነ በፈረሰኛነት ሕግ መሠረት አንተ የተካንህ ፈረሰኛ ከመሆንህ በፊት በማናቸውም ምክንያት ረዳት ለመሆን አልፈቅድልህም» አለው ።

«እዚህ ላይስ ግዴልዎትም ሥጋትዎን ጨርስው ሊያስወ ግዱት ይችላሉ» ሲል መለሰ ሳንቾ «እርስዎም ባይነግሩኝ ኖሮ ይህ ትእዛዝዎ በበለጠ ጥንቃቄ የሚፈጸም ነበር ። እንደሚያውቁት በተፈጥሮዬ የረጋሁ ደመ ቀዝቃዛና ሰላማዊ ሰው ስለሆንኩ ለጠብና ለአምባ ጓሮ ዋና ጠላቴ ነኝ ። ጠብና ጭቅ ጭቅ የተነሳ በትን ሥፍራ በሩቁ ከመሸሽ በስተቀር እግሬን አድርሼ አላው ቅም ። ስለዚህ በሰው ዳፋ እንድገባ ሰይጣን እየገፋፋ ቢያስተ ኝም እንኳ ተፈጥሮዬ እንደሚገታኝ አምናለሁ ። ዳሩ ግን እውነ ቱን ለመናገር ከሆነ በቀጥታ በራሴ ላይ የሚመጣውን አደጋ ለመከላከል ባለኝ ኃላፊነት መሠረት ከህነት አልተቀበልኩም በማለት አጕንብሼ ለመደብደብ ስለማልችል ይህን የፈረሰኛነት ሕግዎን ከቁም ነገር የማላገባው መሆኔን ላረጋግጥልዎ እወዳ ለሁ ። ምክንያቱም መለከታዊም ሆነ ሰብዓዊ ሕጐች እያንዳንዱ ፍጡር የሚያጠቃውን ጠላት እንዲከላከል የፈቀድለት መሆኑ የማይካድ ስለሆነ ይህን የመከላከል ተግባሬን ሳልፈጽም ለመቅ ረት በውነቱ ከበረዶ የተፈጠርኩ መሆን የሚገባኝ ነው» አለው።

«ይህንስ አሌ አልልህም» አለ ዶን ኪሾት «የሆነው ሆኖ ከፈረሰኞች ጋር በምዋጋበት ጊዜ እኔን ለመርዳት የሚያድርብ ህን የተፈጥሮ ቁጣህን እንድትአበርደው አሁንም ደጋግሜ አስጠነቅቅሃለሁ» አለው ።

«በፍጹም አይጠራጠሩ» አለ ሳንቾ ይህን «ትእዛዝዎን» ሰንበትን አክብር «እንደተባለው የአሪት ቃል አክብሬ እጠብ ቀዋለሁ» ሲል አረጋገጠለት ።

በዚህ ጉዳይ እየተነጋገሩ ወደፊት ሲራመዱ ሁለት የቤኔ ዲክት ገዳም መነኮሳት በሁለት ግመሎች ላይ ተቀምጠው ብቅ አሉ ። ግመሎቹ ያልናቸውም የተቀመጡባቸው በቅሎዎች ትንንሾች ስላልነበሩ ነው ። መነኮሳቱ ትልቅ የመንገድ መነ ጥር አድርገው የፀሐይ ጃንጥላም ይዘው ነበር ። ከነሱም በስተኋላ ለጥቀው የሚመጡት በፈረስ ላይ የተቀመጡ አራት ወይም አምስት የሚሆኑ ሰዎችና ሁለት እግረኛ ጕሪደማዎች ያጀቡት አንድ ሠረገላ ነበር ። ቀጥሎም እንደታወቀው በሠረገላ ውስጥ የነበረችው አንዲት የቢስካሊያ ሴት ወይዘሮ ባልዋ ከፍ ያለ ሹመት ተቀብሎ ወደ ሕንድ አገር ለመሔድ ሲቢልያ ይገኝ ስለነበር እሱን ለመሰናበት የምትሔድ ነበረች ፤ መነኮሳቱ ግን መንገዳቸው አንድ ይሁን እንጂ ከሴትዮይቱ ጋር አውቀት አልነበራቸውም ። ሆኖም ዶን ኪሾት እንዳያቸው ወዲያውኑ ለጋሻ ጃግሬው እንዲህ አለው ።

«ወይም እኔ ተሳስቼ ይሆናል ፤ ወይም ደግሞ ይህ የዛሬው የውጊያ ድግስ ምን ጊዜም ያልታየ እጅግ ስመ ገናና የጀግ ኖች መራኮቻ ግጥሚያ መሆን አለበት ። ምክንያቱም እነዚያ ወደኛ ሲጠጉ የምናያቸው ሁለት ጥቋቁር ጥቅልሎች በዚያ ሠረገላ ውስጥ አንዲት የተጠለፈች ልዕልት በመተት አደንግ ዘው የሚወስዱ አስማተኞች መሆን አለባቸው ። እንዲያውም ያለ ጥርጥር እነሱው ስለሆኑ ባለኝ ሙሉ ችሎታ ይህን ጥቃት መበቀል አለብኝ» አለው ።

«ይህ የአሁኑ አጋጣሚ ከነፋስ ወፍጮዎች ይልቅ የባሰ አሳፋሪ ሊሆን ነው» አለ ሳንቾ «እባክዎን ጌታዬ ይጠንቀቁ ፤ እነዚያ ወደኛ የሚመጡት ሁለቱ ሰዎች በአሰባበሳቸው እንደ ሚታየው የገዳም መነኮሳት መሆናቸው የማያሳስት ነው ። ሠረገላውም የሌሎች መንደገኞች ሳይሆን አይቀርምና አሁን በተናገሩት ላይ እርግጠኛ ከመሆንዎ በፊት አጣርተው ቢመለ ከቱ የተሻለ ነው ። የሚያደርጉትንም ነገር በሚገባ ይመርምሩት ። እስከዚህ ድረስ እያጭበረበረ የሚያታልልዎት ዲያብሎስ ሳይሆን አይቀርምኛ እንዲያው በከንቱ ልብዎን ከፍተውለት መፈንጫ አያድርጉት» አለው ።

«ሳንቾ» አለ ዶን ኪሾት «እኔ ከብዙ ጊዜ ጀምሬ እንደ ነገርኩህ አንተ ስለአጋጣሚ ጉዳይ ምንም የማይገባህ ደደብ መሆ ንክን ገልጬ አስረድቼህ ነበር ። አሁንም ደግሞ እውነተኛው አንተ ሃሰተኛው እኔ መሆን አለመሆናችንን በወሬ ሳይሆን በሥራ ገልጨ አሳይሃለሁ» አለው ።

ይህን ተናግሮ ሲያበቃ ወደፊት ተራመደና መነኮሳቱ ለማለፍ በሚመጡበት መንገድ መካከል ገብቶ ተደነቀረ ። መነኮሳቱ እየተቃረቡ መጥተው የሱን ድምጽ ለመስማት በሚችሉበት ሥፍራ ላይ የደረሱ ሲመስለው እንዲህ እያለ ይጮህ ጀመር ።

"እናንት አጋንንት የሠፈረባችሁ ፤ እርኩስ መናፍስት ያደረባችሁ አስማተኞች ፤ በዚህ ሠረገላ ውስጥ አፍናችሁ በእስ ረኛነት የምትአንከራትቷቸውን ልዕልታት አሁን በፍጥነት ነፃ እንድትለቋቸው አዝገፎአችኋለሁ ። አለበለዚያ ግን ለመጥፎ ተግ ባራችሁ የተዘጋጀላችሁን የሞት ቅጣት ለመቀበል ተሠናዱ" አላቸው ።

መነኮሳቱም በድንጋጤ የከብቶቻቸውን ልጓም ጐትተው ቆሙና በዶን ኪሾት መልክና አነጋገር እንደተገረሙ እንዲህ ሲሉ መለሱለት ።

"የተከበሩ ፈረሰኛ ሆይ ፤ እኛ የቅዱስ ቤኔዲክት ገዳም መነኮሳት ነን እንጂ ክቡርነትዎ እንደሚሉት አጋንንት የሠ ፈረብን ወይም እርኩስ መናፍስት ያደረብን አስማተኞች አይደ ለንም ፤ የሰላም መንገዳችንን ይዘን ወደ ጉዳያችን የምንሄድ ከመሆናችን በስተቀር በሰረገላው ውስጥ የታሠሩና የታፈኑ ልዕ ልታት መኖር አለመኖራቸውን በጭራሽ አናውቅም ።" አሉት ።

"የማስመሰያ ምክንያትና የተኳለ የመቅለስለስ ንግግር ምን ጊዜም አታልሎኝ አያውቅም" አለ ዶን ኪሾት" እኔ እንደሆንኩ ማን እንደሆናችሁ አሳምሬ አውቃችኋለሁ ። እናንተ እምነተቢስ ውሾች ፤ አንዳች ማምለጫ ዘዴ የላችሁምና ነፍሳችሁን ለማሰንበት የምትመርጡ እንደሆነ ይልቁንስ ያዘዝኳችሁን በቶሎ ፈጽሙ ፤ አለበለዚያ ግን ያልኳችሁን ማድረጌ ነው" አላቸው ።

ከዚህ ሌላ መልስ እስኪሰጡት ሳይጠብቅ ሮንዚናንቴ ኩረኩረና ጦሩን አዘቅዝቆ ይህ ነው በማይባል ፍጥነትና ድን ፋታ ወደ አንደኛው መነኩሴ ተወረወረ ። መነኩሴው አመጣጡን አይተው ከመ—ቅጽበት ዘለው ወርደው እበቅሎይቱ ሆድ ስር ባይገቡ ኖሮ ምንም እንኳ በቀጥታ ባይገድላቸው ክፉኛ አቁ ስሎ ከኮርቻቸው ላይ ገልብጦ እንደሚያወርዳቸው የተረጋገጠ ነበር ። ሁለተኛው መነኩሴ ደግሞ ለጓደኛቸው የተደረገላቸውን የክብር አቀባበል በተመለከቱ ጊዜ የበቅሎአቸውን ወገብ በሁለት ጭናቸው አጠበቁና በማይገታ ሽሽት በሜዳው ላይ እንደነፋስ ተፈተለኩ ።

ሳንቾም እመሬት ላይ የወደቁትን መነኩሴ ተመለከተና ከአህያው ላይ ወርዶ እየሮጠ ደርሶ እላያቸው ላይ ከተከመረ በኋላ ሠናፊላቸውን መግፈፍ ጀመረ ። በዚህን ጊዜ ካንዲት ምንጭ ውሀ ለመጠጣት ወደ ኋላ ቀርተው የነበሩት ሁለት የመነኮሳት አሽከሮች ደርሰው ሳንቾ የሚያደርገውን አይተው በምን ምክንያት እንደሚገፋቸው ጠየቁት ። ሳንቾም በበኩሉ ጌታው ዶን ኪሾት በደንበኛ ውጊያ ላይ ጠላቱን ስለአሸነፈ የምርኮውን ዕቃ በሕጉ መሠረት መውሰድ ያለበት እሱ መሆኑን አስረዳቸው ። እነዚያ ተማሪዎች ግን የውጊያና የምርኮ ታሪክ የማያውቁ ስለሆኑ ሳንቾ የሰጣቸው መልስ የወሮበልነት መንፈስ ያለበት ማላገጫ ስለመሰላቸው ፤ እንዳጋጣሚ ደግሞ ዶን ኪሾት ከባለ ሰረገላዎቹ ሰዎች ጋር ለመነጋገር ወደዚያ ሄዶ ስለነበረ ብቻውን አግኝተው በላዩ ላይ ወደቁበትና ማንቁርቱን እንቀው ወደ መሬት ከጣሉት በኋላ እያገላበጡ በእርግጫና በጡጫ አልፍተው ፤ እሪዙን በሙሉ ነጭተው ያለ ትንፋሽና ያለ ስሜት እመሬት ላይ ዘርግተውት ሔዱ ። የወደቁትም መነኩሴ በድን ጋጤ ፊታቸው አመድ እንደመሰለ በተማሪዎቹ እርዳታ ተነስ ተው እበቅሎአቸው ላይ ወጥተው እንደፈሩና እንደተንቀጠቀጡ ጓደኛቸው መጠነኛ ርቀት ላይ ቆመው የረብሻው ፍጻሜ ምን እንደሆነ እየተመለከቱ ይጠብቋቸው ነበርና ወደዚያው አቅጣጫ ገሥግሠው ተገናኙ ። ከዚህ በኋላ ሁለቱም መነኮሳት የረብ ሻውን መጨረሻ ለማየት ጠልተው ዲያብሎስ በተረከዛቸው ስር የገባባቸው ይመስል አሥሬ እያማተቡና ፀሎት እያደረሱ ጉዞአ

ቸውን ቀጠሉ ። ዶን ኪሾትም ቅድም እንደተባለው ከሠረገላው ውስጥ ካለችው ወይዘሮ ጋር ንግግር ጀምሮ ስለነበረ እንዲህ እያለ ይነዘንዛት ነበር ።

"ልዕልት አመቤቱ ሆይ ፤ ከእንግዲህ ወዲህ የተዋበው ልዕልናዎ ለውነትዎን እንዳሰኝዎት ሊያዙትና ሊያዝናኑት መቻልዎን አረጋግጥልዎታለሁ ። የጠላፊዎችን ትምክሕትና ኩራት በዚህ በኃይለኛው ክንዴ ብርታት ተሰባብሮ እነሆ ይኸው እመ ፌት ላይ ወድቋል ። የአስማተኛውም ጥበብ እንደጪስ በኖል እንደበረዶም ሟምቷል ፤ የነፃ አውጭውንም ስም ለማወቅ እንዳይ ችሩ "የማንቻው ዶን ኪሾት" እጋጣሚውን የሚፈልግ ዙዋሪ ፈረሰኛ ወደር የሌላት የውቢቷ የቶቦዞይቱ ዱልቺኒያ ባሪያ" መሆኔን ስገልጽልዎ ከኔ ለተቀበሉት በጐ አገልግሎት ወሮታ እንዲሆነኝ ሌላ ዋጋ እንዲከፍሉኝ አላሰቸግርኩዎትም ። ዳሩ ግን ከታላቅ ወሮታ የምቆጥረው መንገድዎ ወደ ቶቦዞ አቅጣጫ አጥፈው በኔ ስም እመቤቱ ፊት ቀርበው ልዕልትነትዎን ነፃ ለማ ውጣት ያደረግሁትን ብርቱ የጀግንነት ተጋድሎ በዝርዝር እንዲ ነግሩልኝ ብቻ ነው" ሲል መልሱን በመጠበቅ ንግግሩን አቆመ ።

ሠረገላውን ከሚያጅቡት መካከል አንደኛው የቢስኪሊያ ተወላጅ የሆነ ጋሻ ጃግሬ ይህን ሁሉ ንግግሩን ተጠንቅቆ ያዳ ምጥ ነበርና ዶን ኪሾት መንገዳቸውን ወደፊት እንዳይቀጥሉ የሚከለክልና እንዲያውም የቸኮሉበትን ጉዳይ ትተው በፍጥነት ወደ ቶቦዞ እንዲሄዱ የሚያዝዛቸው መሆኑን ከተረዳ በኋላ ወደሱ ተጠግቶ ባንድ እጁ የዶን ኪሾትን ጦር ጨበጠና ባልተጣራ የአስፓኚያና የካስቲሊያ ቅልቅል ቋንቋ እንዲህ ሲል ሰደበው ።

"ወግድ ከዚህ ፤ ሂድ ወደገደል መጨረሻህ የማያምር ወግ አራቂ ፈረሰኛ ፤ ልቀቅ ሠረገላውን እምቢ ካልህ አምላክ አይማ ረኝ እኔ የቢስካሊይቱ ልጅ እገድልሃለሁ" አለው ።

ዶን ኪሾትም የቢስካሊያው ንግግር ደህና አድርጐ ሰሰን ባው በተጀነነና በንቀት አነጋገር እንዲህ ሲል መለሰለት"

"አንተ አቶክቷኪ ገልቱ ፍጥረት ፤ ፈረሰኛ አለመሆንህ በጀህ እንጂ ፈረሰኛ ብትሆን ኖሮ ላሁኑ የድፍረትና የብልግና አነጋገርህ የሚገባህን ቅጣት እስጥህ ነበር" አለው ።

"እኔ እንዳንተው ፈረሰኛ ነኝ" ሲል መለሰለት ቢስካሊ ያው "አምላክ ይመስክርብኝ አንተ ቀጣፊ ዋሾ ነህ ፤ በል እስቲ ወንድ ከሆንክ ጦርህን ጣልና ጐራዴህን ምዘዝ ፤ የሰገመን እንገትህን ቆርጬ ስዋለው ታያለህ ፤ እኔ የቢስካሊይቱ ልጅ እመሬት ላይ ስቀር እንተ ዲያብሎስ እንዲቀበልህ ወደ ባህር እወረውርሃለሁ ፤ ሐሰት ነው ብትል ና ላሳይህ" አለው ።

"እንግዲህ እስቲ ጉብዝናህን እንየው" ሲል በንቀት መለ ሰለት ዶን ኪሾት ። ይህን ተናግሮ ሲያበቃ ጦሩን ወደመሬት ጣለና ጐራዴውን ጨብጦ ጋሻውን አነባበና ቢስካሊያውን ለመግ ደል ቁርጥ አሳብ አድርጐ ተንደረደረበት ። ቢስካሊያውም በዚህ አኳኋን በቁጣ ግሎ ሲመጣበት በተመለከተው ጊዜ ከበቅሎ ላይ ዘልሎ ለመውረድ ፈልጐ ነበር ፤ ምክንያቱም በቅሎይቱ የተውሶ ስለሆነች አመሷን ስላልተማመነው ነው ። ዳሩ ግን ያኛው ሰላማ ደፈው በቅሎይቱ ላይ እንደሆነ ጐራዴውን ከመዎዘዝ በስተቀር ለመውረድና ለመዘጋጀት ፋታ አላገኘም ። እንደ ዕድል ደግሞ ቢስካሊያው ከሠረገላው አጠገብ አልራቀም ነበርና እጁን ሰድዶ አንድ መከላ ጐትቶ እንደጋሻ እንዲያገለግለው ያዘ ፤ ከዚህ በኋላ ምንም ያህል ሳይዘገዩ መሠረተ ደንበኞች ይመስል ለመተራረድ ተፋጥጠው ተሰለፉ ። ሌሎቹም አሽቢዎች ገላግለው ጠቡን ለማብረድ ሞክረው ነበር ። ዳሩ ግን ቢስካሊያው ክፉኛ አምርሮ ስለነበር በዚያ በጐልዳፋ ቋንቋው እየሰፈሰፈ ውጊያውን እናስ ጨርስህም ብለው ያሰናከሉት እንደሆነ ገላጋዮችንና እመቤቲ ቱንም የሚገድላቸው መሆኑን በዛቻ አስጠነቀቃቸው ። የሰረገላውም ባለቤት ይህን ረብሻ በማየቷ በፍርሐት ስለተሸበረች ነጂውን ጠቅሳ ከዚህ ስፍራ ራቅ አድርጐ እንዲያቆም ካዘዘችው በኋላ በሩቁ ሆና ከደንገጡሮቿ ጋር ይህን አስደንጋጭ ውጊያ ትመል ከት ጀመር ። በዚህን ጊዜ ቢስካሊያው ጐራዴውን ወንዝር በዶን ኪሾት ትከሻ ላይ አሳረፈበት ፤ የተሰነዘረውም ጐራዴ የጋሻ ውን ከንፈር አግኝቶ እሱኑ ብቻ ጠርቦ ኃይሉ ባይበርድ ኖር

የዶን ኪሾትን ትክሻ እስከመቀነቻው ድረስ ሊሰነጥቀው ይችል ነበር ።

ዶን ኪሾትም የዚህ የብርቱ ሰንዘራ ምት ክባዱ ዘልቆ ትክሻውን ክፉኛ ስለተሰማው እንዲህ ሲል በኃይል እየጮኸ ተማጠነ ።

"የነፍሴ እመቤት ዱልቺኒያ ሆይ ፣ የቁንጅና አበባ ሆይ ፣ የክብርሽን ታላቅነት ይበልጥ ለማግነንና ፍላጐትሽን ለማስደሰት የሚዋጋውን ፈረሰኛሽን ከዚህ ከጐምዛዛው መጋፈጥ ላይ አሸና ፊነትን እንዲያገኝ እርዳታሽን ላኪለት" ካለ በኋላ ይህን ቃል መናገሩ ፣ ጐራዴውን አጥብቆ መጨበጡ ፣ ጋሻውን በደንብ መመ ከቱ ፣ በቢስካሊያ ላይ መወርወሩ ይህ ሁሉ ባንዲት ደቂቃ ውስጥ የተከናወነ ሥራ ነበር ። ምክንያቱም የቢስካሊያውን ዕድል ባንድ የጐራዴ ምት ብቻ አጠቃልሎ ለመጨረስ ቁርጥ ሃሳብ ስላደረገ ነው ።

ቢስካሊያውም ባላጋራው ከመጀመሪያው በተለየ ድፍረትና ቆራጥነት እሳት ጐርሶ ሲመጣበት ባየው ጊዜ በዚህ ቁጠኛ መንፈሱ ጉብዝናውን ስላወቀለት እሱም ይህንኑ ያህል ጉብዝና ለማሳየት ደሙን አስቆጥቶ በመከዳው ጭንቅላቱን ሸፍኖ ጠበቀው ። ይህም ሲሆን ያኛ በቅሎ ይህን የመሰለ የውጊያ ንቅ ናቂ ማድረግ አጋጣሚት የማታውቅ በመሆኗና ይህም የነሱ ልፊያ አድክሟት ታክታ ስለ ነበረ ወዲያም ሆነ ወዲህ ሊያነ ቃንቃት ሞክሮ ስለአቃተው እዚያው እንደተገተረች ቀረች ። ስለዚህ ከፍ ብሰን እንደተናገርነው ዶን ኪሾት ጐራዴውን ከጫፉ ቀና አድርጐ ቀበጡን ቢስካሊያዊ ከሁለት ሥፍራ ለመ ሰንጠቅ እንደተዘጋጀ ሲወረውር ፣ ቢስካሊያው ደግሞ በበኩሉ ጐራዴውን አቅንቶ በትራሱ ደህና አድርጐ መክቶ ይጠብቀው ነበር ፣ እቦታው ላይ የሚገኙት ሰዎች ሁሉ በፍርሃት እየተንቀ ጠቀጡ ሁለቱ ተዋጊዎች የተዛዛቱበት ይህ ብርቱ የጐራዴ ስንዘራ ምን ዓይነት ውጤት ለመስጠት እንደሚችል ለማወቅ በችኩላ ይጠባበቁ ነበር ።

ዛቻው እዚህ ነጥብ ላይ ደርሶ ሳለ የዚህ ታሪክ ደራሲ ለተንኮሉ ከዚህ በላይ ከተተረከው ሁኔታ በስተቀር የዶን ኪሾ

ትን የተዋጊነት ሙያ ፍጻሜውን የሚናገር ሌላ ታሪክ አላገኘ ሁም በማለት አመካኝቶ የውጊያውን ውጤት ለመግለጥ እስመ ቻሉን እስታውቆ እንደዚሁ ተንጠልጥሎ መቅረቱን ብቻ ጽፎ አል ፣ ይህን ታሪክ ከአረብኛ ወደ እስፓንኛ የተረጐሙ ሁለተኛው ደራሲ ደግሞ ይህን የመሰለ የሚያጓጓ ታሪክ በዝምታ ጨለማ ውስጥ ተቀብሮ ሊቀር የሚገባው አይደለም በማለትና እንዲሁም የማንቻ ታሪክ አዘጋጅዎች በቤተ መዘክራቸው ውስጥ በየግል ታወሻቸው ላይ የዚህን የስመ ጥር ፈረሰኛ ታሪክ የሚጠቅሱ አን ዳንድ ማስረጃዎች ሳያስቀምጡ ምንም ቢሆን በችላ ባይነት አይተውት በማለፍ በዚህ አኳኋን የታሪኩ ፍጻሜ መቋረጡን ለማመን አልፈለገም ነበርና በዚህ አስተያየት ተጽናንቶ ተስፋ መቁረጡን ትቶ በትጋት በመፈለግ ብዛት የታሪኩን መጨረሻ አግኝቶ በሚቀጥለው ምዕራፍ ላይ እንደሚተርከው አድርጐ ለመጻፍ በመቻሉ ደስታው ከልክ ያለፈ ሆኗል ።

Pdf by Meysor Bro